

FTEHIM TA' SHUBIJA VOLONTARJA**bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Liberja dwar l-infurzar tal-liġi tal-foresti, il-governanza u l-kummerċ tal-prodotti tal-injam lejn l-Unjoni Ewropea**

L-UNJONI EWROPEA minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Unjoni",

u

IR-REPUBBLIKA TAL-LIBERJA, minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Liberja",

minn hawn 'il quddiem flimkien imsejha "il-Partijiet",

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW ir-relazzjoni ta' hidma mill-qrib bejn l-Unjoni u l-Liberja, b'mod partikolari fil-kuntest tal-Ftehim ta' Shubija bejn il-membri tal-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku, minn naħa waħda, u l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-oħra, iffirmat f'Cotonou fit-23 ta' Ġunju 2000 ⁽¹⁾, rivedut fil-Lussembrugu fil-25 ta' Ġunju 2005, minn hawn 'il quddiem imsejjah "il-Ftehim ta' Cotonou";

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Infurzar tal-Liġi tal-Foresti, il-Governanza u l-Kummerċ (FLEGT) ⁽²⁾ bħala l-ewwel pass lejn l-indirizzar tal-kwistjoni urgenti tal-qtugh illegali tas-siġar u l-kummerċ assoċjat;

WARA LI KKUNSIDRAW l-importanza tal-prinċipji stabbiliti fid-Dikjarazzjoni ta' Rio tal-1992 fil-kuntest tal-assigurazzjoni tal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, u b'mod partikolari, tal-Prinċipju 10 dwar l-importanza tal-gharfien u l-partecipazzjoni tal-pubbliku fi kwistjonijiet ambjentali u tal-Prinċipju 22 dwar ir-rwol essenzjali tan-nies indigeni u komunitajiet oħra lokali fil-ġestjoni u l-iżvilupp ambjentali;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW id-Dikjarazzjoni Awtoritattiva li Mhux Legalment Vinkolanti tal-Prinċipji għal Kunsens Globali dwar il-ġestjoni, il-konservazzjoni u l-iżvilupp sostenibbli tat-tipi kollha ta' foresti tal-1992 u l-adozzjoni reċenti mill-Assemblea Generali tan-Nazzjonijiet Uniti ta' Strument li Mhux Legalment Vinkolanti dwar it-tipi kollha ta' foresti ⁽³⁾;

WARA LI KKUNSIDRAW il-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fl-Ispeċijiet ta' Fawna u Flora Selvaġġi fil-Periklu (CITES) u b'mod partikolari, ir-rekwiżit li permessi tal-esportazzjoni CITES mahruġa mill-partijiet ta' CITES għal kampjuni ta' speċi elenkati fl-Annessi I, II jew III jingħataw biss taħt ċerti kondizzjonijiet, inkluż li tali kampjuni ma jkunux inkisbu bi ksar tal-liġijiet ta' dak l-Istat għall-protezzjoni tal-fawna u l-flora;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW l-importanza mogħtija mill-Partijiet lill-oġettivi ta' żvilupp miftiehma fuq livell internazzjonali u lill-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju tan-Nazzjonijiet Uniti;

FILWAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID l-importanza mogħtija mill-Partijiet lill-prinċipji u lir-regoli li jirregolaw is-sistemi ta' kummerċ multilaterali, b'mod partikolari d-drittijiet u l-obbligi previsti fil-Ftehim Generali dwar it-Tariffi u l-Kummerċ (GATT) tal-1994 u l-ftehimiet multilaterali l-oħra li jstabbilixxu l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO) kif ukoll il-ħtieġa li jiġu applikati b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju;

WARA LI KKUNSIDRAW ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2173/2005 tal-20 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' skema ta' liċenzjar FLEGT għall-importazzjoni ta' injam fil-Komunità Ewropea ⁽⁴⁾;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW il-qafas stabbilit mil-Liġi Nazzjonali tal-Liberja tar-Riforma tal-Foresti ⁽⁵⁾ li jibbilanċja l-prijoritajiet f'kompetizzjoni kummerċjali, komunitarji u ta' konservazzjoni li qed jintużaw, il-ġestjoni u l-protezzjoni tar-riżorsi tal-foresti, u b'hekk jippromwovi l-użu effettiv fil-preżent ta' riżorsi tal-foresti għall-iżvilupp ekonomiku, filwaqt li fl-istess hin jiżgura li r-riżorsi tal-foresti ser ikunu disponibbli għall-benefiċċju ta' generazzjonijiet futuri;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXI aktar ir-rikonoxximent tal-Liberja tal-importanza tal-partecipazzjoni tal-pubbliku u t-trasparenza fl-użu sostenibbli tal-foresti u l-governanza tagħhom, inkluż l-allokazzjoni ta' liċenzji tal-foresti, il-promozzjoni ta' operazzjonijiet li ma jagħmlux hsara lill-ambjent u l-monitoraġġ ta' konformità ma' rekwiżiti fiskali u rekwiżiti regolatorji oħra;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU li s-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità tal-Liberja hija mfassla sabiex tiġi żgurata l-legalità tal-prodotti kollha tal-injam esportati mil-Liberja għal kwalunkwe parti tad-dinja u bil-ghan li jiġi applikat jew estiz ir-rekwiżit ta' legalità għall-prodotti kollha tal-injam użati fis-suq domestiku;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW l-isforzi magħmula mil-Liberja sabiex tippromwovi l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti u tal-organizmi slavaġ fit-territorju nazzjonali kollu tagħha u, b'mod partikolari, sabiex tiżgura l-legalità tal-flussi kollha tal-injam;

⁽¹⁾ ĠU L 317, 15.12.2000, p. 3.

⁽²⁾ COM(2003) 251 finali, 21.5.2003.

⁽³⁾ A/RES 62/98 tal-31 ta' Jannar 2008.

⁽⁴⁾ ĠU L 347, 30.12.2005, p. 1.

⁽⁵⁾ Liġi Nazzjonali tar-Riforma tal-Foresti tal-2006 (NFRL).

FILWAQT LI JIRRIKONNOXXU aktar il-kontribuzzjoni li l-implimentazzjoni ta' ftehim ta' shubija volontarja FLEGT se tagħmel fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, f'konformità mal-isforzi sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet mid-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti (REDD+) billi titrawwen l-infurzar tal-liġi u l-governanza tal-foresti;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW l-importanza mogħtija mill-Partijiet lill-partecipazzjoni tas-socjetà civili, tas-settur privat u tal-popolazzjonijiet lokali residenti għas-suċċess tal-politika ta' governanza tal-foresti, b'mod partikolari permezz ta' konsultazzjonijiet u l-ġħoti ta' informazzjoni lill-pubbliku,

B'DAN FTIEHMU KIF ĠEJ:

Artikolu 1

Għan

L-għan ta' dan il-Ftehim, konsistenti mal-impenn komuni tal-Partijiet li jiġġestixxu b'mod sostenibbli t-tipi kollha ta' foresti, huwa li jipprovdi qafas legali bl-iskop li jiżgura li l-importazzjonijiet kollha fl-Unjoni mil-Liberja ta' prodotti tal-injam koperti minn dan il-Ftehim ġew prodotti legalment u, b'hekk, li jipprovvu l-kummerċ fil-prodotti tal-injam.

Barra minn hekk, dan il-Ftehim jipprovdi bażi għal djalogu u kooperazzjoni bejn il-Partijiet għall-facilitazzjoni u l-promozzjoni tal-implimentazzjoni shiha ta' dan il-Ftehim u t-tishih tal-infurzar tal-liġi u l-governanza tal-foresti.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "importazzjoni fl-Unjoni" tfisser ir-rilaxx għal ċirkolazzjoni hielsa fl-Unjoni skont l-Artikolu 79 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 tat-12 ta' Ottubru 1992 li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità (!) ta' prodotti tal-injam li ma jistgħux jiġu kklassifikati bhala "merkanzija ta' natura mhux kummerċjali" kif definit fl-Artikolu 1(6) tar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93 tat-2 ta' Lulju 1993 li jiffissa d-dispożizzjonijiet għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 li jistabbilixxi l-Kodiċi Doganali Komunitarju (2);
- (b) "esportazzjoni" tfisser il-hruġ jew l-irtirar fiżiku ta' prodotti tal-injam minn kwalunkwe parti tat-territorju ġeografiku tal-Liberja, għajr il-prodotti tal-injam fi tranzitu fil-Liberja;
- (c) "injam fi tranzitu" tfisser kwalunkwe prodott tal-injam li joriġina minn pajjiż terz, li jidhol fit-territorju tal-Liberja taħt il-kontroll doganali u johroġ taħt l-istess forma waqt li jzomm il-pajjiż tal-orijini tiegħu;
- (d) "prodotti tal-injam" tfisser il-prodotti elenkati fl-Anness I;
- (e) "kodiċi HS" tfisser kodiċi ta' erba' jew sitt numri, kif stabbilita fis-Sistema Armonizzata għad-Deskrizzjoni u l-Kodifika tal-Komodità stabbilita permezz tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar is-Sistema Armonizzata għad-Deskrizzjoni u l-Kodifika tal-Komodità tal-Organizzazzjoni Dinjija Doganali;

- (f) "liċenzja FLEGT" tfisser dokument li jikkonferma li konsenja tkun ġejja minn sors legali u hija vverifikata skont il-kriterji stabbiliti f'dan il-Ftehim. Liċenzja FLEGT tista' tkun fuq karta jew fil-forma elettronika;
- (g) "awtorità tal-liċenzji" tfisser l-awtorità mahtura mil-Liberja biex tohroġ u tivvalida l-liċenzji FLEGT;
- (h) "awtoritajiet kompetenti" tfisser l-awtoritajiet mahtura mill-Istati Membri tal-Unjoni biex jirċievu, jaċċettaw u jivverifikaw il-liċenzji FLEGT;
- (i) "konsenja" tfisser kwantità ta' prodotti tal-injam koperta minn liċenzja FLEGT li tintbagħat minn konsenjatur jew trasportatur mil-Liberja u hija pprezentata għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa fuffiċċju doganali fl-Unjoni;
- (j) "injam prodott legalment" tfisser prodott tal-injam akkwistati, prodott u kkummerċjalizzati permezz ta' proċessi li jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet statutorji u regolatorji fis-seħh fil-Liberja, kif stabbilit fl-Anness II;
- (k) "ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa" tfisser proċedura doganali tal-Unjoni li tagħti l-istatus doganali ta' merkanzija tal-Unjoni lil merkanzija li mhijiex mill-Unjoni (b'referenza għar-Regolament (KEE) Nru 2913/92), li jimplika l-għbir ta' kwalunkwe dazju dovut għall-importazzjoni; il-għbir, kif xieraq, ta' imposti oħra; l-applikazzjoni tal-miżuri ta' politika kummerċjali u l-projbizzjonijiet u r-restrizzjonijiet; u t-twettiq ta' formalitajiet oħra previsti fir-rigward tal-importazzjoni tal-merkanzija;
- (l) "il-Kummissjoni Ewropea" tfisser l-istituzzjoni tal-Unjoni imsemmija fl-Artikoli 13(1) u 17 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea li, fost kompiti oħra, tiżgura r-rappreżentazzjoni esterna tal-Unjoni u teżerċita funzjonijiet ta' koordinazzjoni, eżekuttivi u ta' ġestjoni.

Artikolu 3

Skema ta' liċenzjar FLEGT

1. Skema ta' Liċenzji dwar l-Infurzar tal-Liġi tal-Foresti, il-Governanza u l-Kummerċ (minn hawn 'il quddiem imsejha 'l-iskema ta' liċenzji FLEGT) b'dan hija stabbilita bejn il-Partijiet. Hija tistabbilixxi sett ta' proċeduri u rekwiżiti bil-għan li jkunu vverifikati u ċċertifikati, permezz ta' liċenzji FLEGT, li l-prodotti tal-injam li jiġu kkunsinjati lejn l-Unjoni jkunu ġew prodotti jew akkwistati legalment. Skont ir-Regolament (KE) Nru 2173/2005 u dan il-Ftehim, l-Unjoni għandha taċċetta dawn il-konsenji mil-Liberja għall-importazzjoni fl-Unjoni biss jekk ikunu koperti minn liċenzji FLEGT.

(1) ĠU L 302, 19.10.1992, p. 1.

(2) ĠU L 253, 11.10.1993, p. 1.

2. L-iskema tal-liċenzji FLEGT għandha tapplika għall-prodotti tal-injam elenkati fl-Anness I.

Artikolu 4

Awtorità tal-liċenzji

1. Il-Liberja għandha tahtar l-awtorità tal-liċenzji tagħha (minn hawn 'il quddiem imsejha "l-awtorità tal-liċenzji") u tinnotifika d-dettalji tal-kuntatt tal-awtorità tal-liċenzji lill-Kummissjoni Ewropea. Iż-żewġ Partijiet għandhom jagħmlu din l-informazzjoni disponibbli għall-pubbliku.

2. L-awtorità tal-liċenzji għandha tivverifika li l-prodotti tal-injam ikunu ġew prodotti legalment skont il-leġislazzjoni elenkata fl-Anness II. Skont it-termini stabbiliti fl-Anness II, hija għandha tohroġ liċenzji FLEGT li jkopru konsenji ta' injam prodott jew akkwistat legalment għall-esportazzjoni lejn l-Unjoni.

3. L-awtorità tal-liċenzji m'għandhiex tohroġ liċenzji FLEGT għal kwalunkwe prodott tal-injam li huwa kompost minn, jew li jinkludi, prodotti tal-injam importati fil-Liberja minn pajjiż terz hlief jekk jintwera li l-prodott tal-injam ikun ġie prodott u esportat skont il-liġijiet tal-pajjiż terz ikkonċernat u jkun ikkonforma mal-Anness II ta' dan il-Ftehim u ma' kwalunkwe regolament li jirregola l-importazzjoni ta' prodotti tal-injam fil-Liberja.

4. L-awtorità tal-liċenzji għandha tistabbilixxi u tagħmel disponibbli pubblikament il-proċeduri tagħha għall-hruġ tal-liċenzji FLEGT. Hija għandha żżomm ukoll rekords tal-konsenji kollha koperti mil-liċenzji FLEGT u, f'konformità mal-leġislazzjoni nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-dejta, għandha tagħmel dawn ir-rekords disponibbli għall-finijiet ta' monitoraġġ indipendenti, waqt li tirrispetta l-kunfidenzjalità tal-informazzjoni li hija proprjetà tal-esportaturi.

Artikolu 5

Awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tgħarraf lil-Liberja bid-dettalji ta' kuntatt tal-awtoritajiet kompetenti mahtura mill-Istati Membri tal-Unjoni. Iż-żewġ Partijiet għandhom jagħmlu din l-informazzjoni disponibbli għall-pubbliku.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivverifikaw li kull konsenja tiġi koperta minn liċenzja FLEGT valida qabel ma jirrilaxxaw dik il-konsenja għal ċirkolazzjoni hielsa fl-Unjoni. Ir-rilaxx tal-konsenja jista' jiġi sospiż u l-konsenja miżmuma fejn ikun hemm dubji fir-rigward tal-validità tal-liċenzja FLEGT. Il-proċeduri li jirregolaw ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa fl-Unjoni ta' konsenji koperti minn liċenzja FLEGT huma deskritti fl-Anness III.

3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iżommu u jipubblikaw kull sena rekord tal-liċenzji FLEGT li jirċievu.

4. Skont il-leġislazzjoni nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-dejta, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħtu lil persuni jew korpi mahtura mil-Liberja bhala awditur indipendenti, aċċess għad-dokumenti u d-dejta rilevanti.

5. Madankollu, fejn l-injam u l-prodotti derivati mill-ispeċijiet elenkati fl-Appendiċijiet tal-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fl-Ispeċijiet ta' Fawna u Flora Selvaġġi fil-Periklu

(CITES) u koperti minn liċenzja FLEGT jidhru fl-Unjoni, għandhom jgħaddu minn eżami stipulat fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 338/97 tad-9 ta' Diċembru 1996 dwar il-protezzjoni ta' speċi ta' fawna u flora selvaġġi billi jkun regolat il-kummerċ fihom⁽¹⁾. L-iskema ta' liċenzji FLEGT għandha madankollu tipprovdi assigurazzjoni tal-hsad legali ta' dawn il-prodotti.

Artikolu 6

Liċenzji FLEGT

1. Il-liċenzji FLEGT għandhom jinharġu mill-awtorità tal-liċenzji bhala mezz ta' ċertifikazzjoni li l-prodotti tal-injam ikunu ġew prodotti jew akkwistati legalment.

2. Il-liċenzji FLEGT għandhom jifasslu u jimtlew bl-Ingliż.

3. Il-Partijiet jistgħu, bi qbil, jistabbilixxu sistemi elettronici għall-hruġ, it-trażmissjoni u r-riċezzjoni tal-liċenzji FLEGT.

4. Il-proċedura għall-hruġ tal-liċenzji FLEGT u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi huma stabbiliti fl-Anness IV.

Artikolu 7

Definizzjoni ta' injam prodott legalment

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, qed tiġi stabbilita definizzjoni ta' 'injam prodott legalment' fl-Artikolu 2 u l-Anness II. Id-definizzjoni tistabbilixxi l-leġislazzjoni nazzjonali u regolamenti ta' akkompanjament tal-Liberja li jridu jiġu mharsa qabel ma l-prodotti tal-injam ikunu jistgħu jiġu koperti mil-liċenzja FLEGT. L-Anness II jinkludi wkoll 'tabelli ta' legalità' flimkien ma' 'indikaturi ta' legalità' u 'verifikaturi ta' legalità' u proċeduri ddettaljata ta' verifika li jridu jiġu segwiti sabiex tiġi determinata l-konformità mal-liġi tal-Liberja.

Artikolu 8

Verifika ta' injam prodott legalment

1. Il-Liberja għandha tistabbilixxi sistema biex tivverifika li l-injam ikun ġie prodott jew akkwistat legalment u biex tiżgura li l-konsenji verifikati bhala tali biss jiġu esportati lejn l-Unjoni. Din is-sistema għall-verifika tal-legalità għandha tinkludi kontrolli tal-konformità sabiex tiġi pprovduta assigurazzjoni li l-injam u l-prodotti derivati destinati għall-esportazzjoni lejn l-Unjoni jkun ġew prodotti jew akkwistati legalment u li l-liċenzji FLEGT ma jkunux inharġu għal konsenji tal-injam li ma jkunux ġew prodotti jew akkwistati legalment, jew li l-orijini tagħhom ma tkunx maghrufa. Is-sistema għandha tinkludi wkoll proċeduri bl-ghan li jiġi żgurat li l-injam ta' orijini illegali jew mhux maghrufa ma jidholx fil-katina tal-provvista.

2. Is-sistema ta' verifika li l-konsenji tal-prodotti tal-injam ikunu ġew prodotti legalment hija deskritta fl-Anness II.

Artikolu 9

Applikazzjoni tal-iskema ta' liċenzjar FLEGT għall-prodotti tal-injam mhux esportati lejn l-Unjoni

1. Il-Liberja għandha timpenja ruhha biex tivverifika l-legalità tal-injam esportat lejn swieq li mhumiex fl-Unjoni, tal-injam mibjugħ fis-swieq domestiċi tiegħu u tal-injam importat permezz, fejn ikun possibbli, tas-sistemi tal-verifika tal-legalità żviluppatti għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

⁽¹⁾ ĠU L 61, 3.3.1997, p. 1.

2. Bħala sostenn għal dawn l-isforzi, l-Unjoni, bi djalogu mal-partijiet interessati, għandha tinkoraġġixxi l-użu tas-sistemi żviluppati għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim għal kummerċ fi swieq internazzjonali ohra u ma' pajjiżi terzi.

Artikolu 10

Konsultazzjonijiet dwar il-validità tal-liċenzji

1. F'każ li jinholqu dubji dwar il-validità ta' kwalunkwe liċenzja, l-awtorità kompetenti kkonċernata tista' titlob fil-pront lill-awtorità tal-liċenzji informazzjoni addizzjonali u tfittex aktar kjarifika. Jekk l-awtorità tal-liċenzji ma twegibx fi żmien 21 jum kalendarju mid-data ta' meta tirċievi t-talba għal informazzjoni addizzjonali, l-awtorità kompetenti għandha taġixxi skont il-leġislazzjoni nazzjonali applikabbli tagħha u m'għandhiex taċċetta l-liċenzja. Jekk, wara li tiġi provduta l-informazzjoni addizzjonali u aktar investigazzjoni, jiġi stabbilit li l-informazzjoni fuq il-liċenzja ma tikkorrispondix mal-konsenja, l-awtorità kompetenti għandha taġixxi skont il-leġislazzjoni nazzjonali fis-sehh u m'għandhiex taċċetta l-liċenzja. L-awtorità tal-liċenzji trid tiġi infurmata fil-pront bil-miktub b'kull nuqqas ta' aċċettazzjoni ta' liċenzja FLEGT flimkien mar-raġuni għannuqqas ta' aċċettazzjoni.

2. F'każ li jkun hemm nuqqas ta' qbil jew diffikultajiet persistenti fir-rigward tal-konsultazzjonijiet li jkkonċernaw il-liċenzji FLEGT, il-kwistjoni tista' tiġi rriferita lill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni.

Artikolu 11

Awditur indipendenti

1. Il-Partijiet jiftiehem dwar il-htieġa li jimpjegaw is-servizzi ta' awdatur indipendenti għal perijodi ta' żmien miftiehma biex jikkontrollaw il-prestazzjoni u l-effikaċja tal-iskema tal-liċenzji FLEGT kif stabbilita fl-Anness V.

2. Il-Liberja għandha tqabbad is-servizzi ta' awdatur indipendenti, wara li tikkonsulta mal-Unjoni.

3. L-awdatur indipendenti għandu jirreferi l-ilmenti li jitqajmu matul ix-xoghol tiegħu lill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni.

4. L-awdatur indipendenti għandu jipprezenta l-osservazzjonijiet tiegħu lill-Partijiet frapporti skont il-proċedura deskritta fl-Anness V. Ir-rapporti tal-awdatur indipendenti għandhom jiġu ppubblikati skont il-proċedura stabbilita fl-Anness V.

5. Il-Partijiet għandhom jiffacilitaw ix-xoghol tal-awdatur indipendenti, inkluż billi jiżguraw li dan tal-ahhar ikollu aċċess fit-territorju ta' kull Parti għall-informazzjoni meħtieġa għat-twettiq tal-funzjonijiet tiegħu. Madankollu, Parti tista', skont il-leġislazzjoni tagħha dwar il-protezzjoni tad-dejta, iżżomm kwalunkwe informazzjoni li m'għandhiex permess li tiżvela.

Artikolu 12

Irregolaritajiet

Il-Partijiet għandhom jinfurmaw lil xulxin jekk jissuspettaw jew ikunu sabu evidenza ta' kwalunkwe evażjoni jew irregolarità fl-iskema ta' liċenzjar FLEGT, inkluż b'rabta ma' dan li ġej:

(a) aġġirament tal-kummerċ, inkluż bit-teħid ta' rotta ġdida tal-kummerċ mil-Liberja lejn l-Unjoni permezz ta' pajjiżi terzi, fejn hemm raġuni li wiehed jemmen li dan sar bl-intenzjoni li jiġi evitat il-liċenzjar;

(b) liċenzji FLEGT li jkopru l-prodotti tal-injam li jinkludu importazzjonijiet minn sorsi suspettużi f'pajjiżi terzi; jew

(c) frodi fil-kisba jew l-użu tal-liċenzji FLEGT.

Artikolu 13

Data tal-operazzjoni tal-iskema ta' liċenzjar FLEGT

1. Il-Partijiet għandhom jiftiehem dwar data minn meta l-iskema ta' liċenzjar FLEGT għandha tibda topera.

2. It-tnedija tal-hruġ tal-liċenzji FLEGT għandha tiġi preċeduta minn evalwazzjoni teknika kongunta, li l-għanijiet u l-kriterji tagħha huma stabbiliti fl-Anness VI. L-evalwazzjoni għandha tiddetermina li l-assigurazzjoni tal-legalità li hija l-bażi tal-iskema ta' liċenzjar FLEGT tissodisfa b'mod adegwat il-funzjonijiet tagħha u li s-sistemi fl-Unjoni Ewropea għarriċezzjoni, il-verifika u l-aċċettazzjoni tal-liċenzji FLEGT huma stabbiliti.

Artikolu 14

Skeda għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim

1. Il-Partijiet jaqblu fuq l-iskeda tal-implimentazzjoni stabbilita fl-Anness VII.

2. Il-Partijiet, permezz tal-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni, għandhom jevalwaw il-progress tal-implimentazzjoni b'referenza għall-iskeda stabbilita fl-Anness VII.

Artikolu 15

Miżuri ta' sostenn

1. Il-Partijiet identifkaw l-oqsma indikati fl-Anness VIII bħala dawk fejn hemm il-htieġa għal riżorsi tekniċi u finanzjarji addizzjonali biex jiġi applikat dan il-Ftehim.

2. Il-provvista ta' dawn ir-riżorsi għandha tkun soġġetta għall-proċeduri normali tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha għall-ipprogrammar tal-assistenza lil-Liberja u għall-proċeduri baġitarji tal-Liberja stess.

3. Il-Partijiet għandhom jikkunsidraw il-htieġa ta' arranġament kongunt fejn il-finanzjament u l-kontribuzzjonijiet tekniċi tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea jiġu kkoordinati biex isostnu dawn il-proċessi.

4. Il-Liberja għandha tiżgura li l-infurzar tal-kapaċitajiet għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim ikun inkluż fl-istrumenti nazzjonali tal-ippjanar, bħall-istrategġiji ta' tnaqqis tal-faqar u l-baġits.

5. Il-Partijiet għandhom jiżguraw li l-attivitajiet assoċjati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim jiġu koordinati mal-inizjattivi ta' żvilupp rilevanti, eżistenti jew futuri bħal, fost oħrajn, dawk li jsostnu l-azzjoni sabiex jintaqqsu l-emissjonijiet mid-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti (REDD+).

6. Il-provvista ta' riżorsi addizzjonali għandha tkun soġġetta għall-proċeduri li jirregolaw l-għajjnuna tal-Unjoni, kif stabbilita fil-Ftehim ta' Cotonou, u għal dawk li jirregolaw l-għajjnuna bilaterali mogħtija lil-Liberja mill-Istati Membri tal-Unjoni.

Artikolu 16

Involvement tal-partijiet interessati fl-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim

1. Skont il-Liġi Nazzjonali tal-Liberja tar-Riforma tal-Foresti relatata mal-ġestjoni partecipatorja tar-riżorsi tal-foresti, il-Liberja għandha tiżgura li l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' dan il-Ftehim isiru f'konsultazzjoni mal-partijiet interessati rilevanti, inkluż l-industrija, is-soċjetà civili, il-komunitajiet lokali u persuni oħra dipendenti fuq il-foresti. Il-partijiet interessati għandhom jippartecipaw permezz ta' strutturi ta' governanza eżistenti tal-foresti u permezz ta' shubija ta' korp nazzjonali li jrid jiġi stabbilit skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

2. Il-Liberja għandha tistabbilixxi kumitat nazzjonali sabiex jimmonitorja l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, magħmul minn rappreżentanti tal-aġenziji rilevanti tal-Gvern u partijiet interessati rilevanti oħra.

3. L-Unjoni għandha tikkonsulta b'mod regolari mal-partijiet interessati dwar l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, filwaqt li tikkunsidra l-obbligi tagħha skont il-Konvenzjoni ta' Aarhus tal-1998 dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni tal-pubbliku fit-teħid ta' deċiżjoni u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali.

Artikolu 17

Salvagwardji soċjali

1. Sabiex jiġi minimizzat kwalunkwe impatt negattiv li jista' jkollu dan il-Ftehim, il-Partijiet jaqblu li jiżviluppaw għarfien aħjar tal-mod kif persuni potenzjalment affettwati u komunitajiet lokali jaqilgħu l-għixien, inklużi dawk involuti fil-qtugħ illegali tas-siġar.

2. Il-Partijiet għandhom jimmonitorjaw l-impatt ta' dan il-Ftehim fuq il-komunitajiet imsemmija fil-paragrafu 1, waqt li jiehdu passi raġonevoli biex jimmitigaw kwalunkwe impatt hażin. Il-Partijiet jistgħu jiftiehm fuq miżuri addizzjonali biex jindirizzaw kwalunkwe impatt negattiv.

Artikolu 18

Inċentivi relatati mas-suq

Filwaqt li tikkunsidra l-obbligi internazzjonali tagħha, l-Unjoni għandha thabrek biex tippromwovi l-aċċess favorevoli għas-suq tagħha għall-prodotti tal-injam koperti b'dan il-Ftehim. Dawn l-isforzi għandhom jinkludu:

- l-inkoraġġiment tal-politika tal-akkwist pubbliku u privat li tirrikonoxxi l-isforzi li jiżguraw provvista ta' prodotti tal-injam prodotti legalment; u
- il-promozzjoni tal-prodotti bil-licenzji FLEGT fis-suq tal-Unjoni.

Artikolu 19

Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni

1. Il-Partijiet għandhom jistabbilixxu Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JC) biex jiffacilita l-monitoraġġ u r-reviżjoni ta' dan il-Ftehim. Il-JC għandu jiffacilita wkoll id-djalogu u l-iskambji tal-informazzjoni bejn il-Partijiet.

2. Kull Parti għandha tinnomina r-rappreżentanti tagħha fil-JC li għandu jiehu d-deċiżjonijiet tiegħu permezz ta' kunsens. Il-JC għandu jiġi kopresedut minn tnejn mill-membri tiegħu, wiehed mill-Unjoni u l-iehor mil-Liberja.

3. Il-JC għandu jikkunsidra kwalunkwe kwistjoni relatata mal-implimentazzjoni effettiva ta' dan il-Ftehim. B'mod partikolari, il-JC għandu:

- jiltaqa' mill-inqas darbtejn fis-sena fid-dati u l-postijiet maqbuli mill-Partijiet;
- ihejji l-aġenda tal-hidma tiegħu u t-termini ta' referenza għall-azzjoni kongunta;
- jistabbilixxi r-regoli tal-proċedura tiegħu stess;
- jistabbilixxi arrangament ta' kopresidenza sabiex il-laqgħat tiegħu jiġu preseduti;
- jiżgura li l-hidma tiegħu tkun trasparenti u li l-informazzjoni dwar il-hidma u d-deċiżjonijiet tiegħu tkun disponibbli għall-pubbliku;
- jekk ikun meħtieġ, jistabbilixxi gruppi ta' hidma jew korpi sussidjarji oħra għal oqsma li jeħtieġu kompetenzi speċifiċi;
- jippubblika rapport annwali. Dettalji tal-kontenut ta' dan ir-rapport jingħataw fl-Anness IX.

4. Il-funzjonijiet speċifiċi tal-JC huma deskritti fl-Anness X.

5. Fil-perijodu bejn l-inizjalar ta' dan il-Ftehim u d-dhul fis-seħh tiegħu, għandu jiġi stabbilit mekkanizmu kongunt għad-djalogu u l-monitoraġġ biex tiġi ffacilitata l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 20

Komunikazzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim

1. Ir-rappreżentanti tal-Partijiet li huma responsabbli għall-komunikazzjonijiet uffiċjali dwar l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim għandhom ikunu:

Għal-Liberja:	Għall-Unjoni Ewropea
Il-Ministru tal-Agrikoltura	Il-Kap tad-Delegazzjoni tal-Unjoni fil-Liberja

2. Il-Partijiet għandhom jikkomunikaw lil xulxin fi żmien xieraq l-informazzjoni meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 21

Rapport ta' zvelar tal-informazzjoni lill-pubbliku

1. Il-pubblikazzjoni tal-informazzjoni hija essenzjali sabiex tiġi mtejba l-governanza u għalhekk il-provvista tal-informazzjoni lill-partijiet interessati għandha tkun ċentrali għal dan il-Ftehim. L-informazzjoni għandha tiġi ppubblikata regolarment sabiex tiġi ffacilitata l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' sistemi, tiżdied it-trasparenza, u b'hekk titjieb il-kunfidenza

tal-parti interessata u tal-konsumatur kif ukoll jiġi żgurati li jinghata rendikont aħjar tal-Partijiet. Id-dettalji tal-informazzjoni li trid tiġi ppubblikata huma stabbiliti fl-Anness IX.

2. Kull Parti għandha tiddetermina l-mekkaniżmu l-aktar xieraq biex tagħmel l-informazzjoni pubblika. B'mod partikolari, il-Partijiet għandhom jagħmlu sforz biex jipprovdu lill-partijiet interessati fis-settur tal-foresti b'informazzjoni affidabbli u aġġornata.

3. It-termini tar-referenza u l-proċeduri li jiggwidaw il-funzjonament tal-JIC għandhom jiġu ppubblikati.

Artikolu 22

Informazzjoni kunfidenzjali

1. Kull Parti timpenja ruhha, fil-limiti preskritti mil-liġijiet tagħha stess, li ma tiżvelax informazzjoni kunfidenzjali skambjata taht dan il-Ftehim. L-ebda Parti m'għandha tiżvela lill-pubbliku, jew tippermetti lill-awtoritajiet tagħha involuti fl-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim li jiżvelaw, sigrieti tal-kummerċ jew informazzjoni kummerċjali kunfidenzjali skambjata taht dan il-Ftehim.

2. Suġġett għall-paragrafu 1, l-informazzjoni li ġejja m'għandhiex tiġi kkunsidrata bħala kunfidenzjali:

- in-numru u t-tip tal-liċenzji FLEGT mahruġa mil-Liberja u rċevuti mill-Unjoni u l-volum tal-prodotti tal-injam esportati mil-Liberja u rċevuti mill-Unjoni taht dawn il-liċenzji;
- l-ismijiet u l-indirizzi tad-detenturi tal-liċenzji FLEGT u tal-importaturi rilevanti;
- l-ammonti tal-miżati u t-taxxi mhallsa minn kwalunkwe esportatur;
- multi monetarji imposti jew azzjoni regolatorja meħuda kontra kwalunkwe kuntrattur jew detentur tal-liċenzji FLEGT.

Artikolu 23

Applikazzjoni territorjali

Dan il-Ftehim għandu japplika għat-territorju li fih it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jiġi applikat taht il-kondizzjonijiet previsti f'dak it-Trattat, min-naħa waħda, u għat-territorju tal-Liberja, min-naħa l-oħra.

Artikolu 24

Riżoluzzjoni tat-tilwim

1. Il-Partijiet għandhom ifittxu li jsoġu kull tilwima li jikkonċerna l-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim permezz ta' konsultazzjonijiet fil-pront.

2. Fil-każ li xi tilwim ma jkunx jista' jiġi solvut permezz ta' konsultazzjonijiet fi żmien xahrejn mid-data tat-talba inizjali għall-konsultazzjonijiet, kull Parti tista' tirreferi t-tilwima lill-JIC, li għandu jagħmel hiltu biex isib soluzzjoni. Il-JIC għandu jiġi provdut bl-informazzjoni kollha rilevanti għal eżami fil-fond tas-sitwazzjoni bil-ħsieb li tinsab soluzzjoni aċċettabbli. Għal

dan il-ghan, il-JIC għandu jinhtieg li jeżamina l-possibbiltajiet kollha biex tinżamm l-implimentazzjoni effettiva ta' dan il-Ftehim.

3. Fil-każ li l-JIC ma jkunx jista' jsoġi t-tilwima fi żmien xahrejn, il-Partijiet jistgħu jfittxu b'mod kongunt l-bon officji ta', jew jitolbu l-medjazzjoni, minn parti terza indipendenti.

4. Fil-każ li ma jkunx jista' jsoġi t-tilwima skont il-paragrafu 3, kull Parti tista' tinnotifika lill-oħra dwar il-hatra ta' arbitru; il-Parti l-oħra trid imbagħad tahtar arbitru iehor fi żmien 30 jum kalendarju mill-hatra tal-ewwel arbitru. Il-Partijiet għandhom jaħtru b'mod kongunt it-tielet arbitru fi żmien xahrejn mill-hatra tat-tieni arbitru.

5. Id-deċizzjonijiet tal-arbitri għandhom jittieħdu b'vot ta' maġġoranza fi żmien sitt xhur mill-hatra tat-tielet arbitru.

6. Is-sentenza arbitrali għandha torbot lill-Partijiet u ma tistax tiġi appellata.

7. Il-JIC għandu jistabbilixxi l-proċeduri tal-hidma għall-arbitraġġ.

Artikolu 25

Sospensjoni

1. Kull Parti tista' tissospendi l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim fil-każ li l-Parti l-oħra (a) tonqos milli tissodisfa l-obbligi tagħha kif speċifikat skont dan il-Ftehim, jew (b) tonqos milli iżomm il-miżuri regolatorji u amministrattivi u l-mezzi meħtieġa sabiex jiġi implimentat dan il-Ftehim, jew (c) taġixxi jew tonqos milli taġixxi b'mod li johloq riskji sinifikanti għall-ambjent, is-saħha, is-sikurezza jew is-sigurtà tan-nies tal-Unjoni jew tal-Liberja. Id-deċizzjoni ta' sospensjoni u r-raġunijiet għal din id-deċizzjoni għandhom jiġu nnotifikati bil-miktub lill-Parti l-oħra.

2. Il-kondizzjonijiet ta' dan il-Ftehim jieqfu japplikaw 30 jum kalendarju wara li jinghata dan l-avviż.

3. L-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandha terġa' tissokta 30 jum kalendarju wara li l-Parti li tkun issospendiet l-applikazzjoni tagħha tinforma lill-Parti l-oħra li r-raġunijiet tas-sospensjoni m'għadhomx japplikaw u l-Partijiet jiftieħmu b'mod kongunt li jerġghu jissoktaw bil-Ftehim.

Artikolu 26

Emendi

1. Kull Parti li tixtieq temenda dan il-Ftehim għandha tressaq proposta mill-anqas tliet xhur qabel il-laqgħa li jmiss tal-JIC. Il-JIC għandu jiddiskuti l-proposta, u jekk jintlaħaq kunsens, jagħmel rakkomandazzjoni. Kull Parti għandha tikkunsidra r-rakkomandazzjoni u, jekk ikun hemm qbil, għandha tapprovaha skont il-proċeduri interni tagħha stess.

2. Kwalunkwe emenda approvata b'dan il-mod miż-żewġ Partijiet għandha tidhol fis-seħħ fl-ewwel jum tax-xahar wara d-data li fiha l-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri meħtieġa għal dan l-iskop.

3. Il-JIC jista' jadotta emendi għall-Annessi.

4. Notifika ta' kwalunkwe emenda ghandha tintbaghat lid-depożitarji ta' dan il-Ftehim u ghandha tidhol fis-sehh fil-hin u fil-forma stabbilita fil-paragrafu 2.

Artikolu 27

Annessi

L-Annessi ta' dan il-Ftehim ghandhom jiformaw parti integrali minnu u ghandhom ikunu infurzabbli.

Artikolu 28

Durata

B'effett mid-dhul fis-sehh tiegħu, dan il-Ftehim ghandu jibqa' validu għal żmien indefinit.

Artikolu 29

Terminazzjoni ta' dan il-Ftehim

Minkejja l-Artikolu 28, kull Parti tista' ttemm dan il-Ftehim billi tinnotifika bil-miktub lill-Parti l-oħra. Dan il-Ftehim m'għandux jibqa' japplika 12-il xahar wara d-data ta' din in-notifika.

Artikolu 30

Testi awtentici

Dan il-Ftehim ghandu jifassal f'kopja duplikata fil-lingwa Bulgara, Ċeka, Daniża, Estonjana, Finlandiża, Franciża, Ġermaniża, Griega, Ingliża, Latvjana, Litwana, Maltija, Olandiża, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola, Svediża, Taljana u Ungeriza, b'kull wiehed minn dawn it-testi jkun awtentiku. Fil-każ ta' divergenza, ghandu jipprevali t-test Ingliż.

Artikolu 31

Dhul fis-sehh

1. Dan il-Ftehim ghandu jidhol fis-sehh fl-ewwel jum tax-xahar wara d-data li fiha l-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin bil-miktub bit-tlestija tal-proċeduri rispettivi tagħhom mehtieġa għal dan l-iskop.

2. In-notifika ghandha tintbaghat lis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u lill-Ministru Liberjan tal-Affarijiet Barranin, li ghandhom ikunu d-depożitarji kongunti ta' dan il-Ftehim.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юли две хиляди и единадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de julio de dos mil once.

V Bruselu dne dvacátého sedmého července dva tisíce jedenáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juli to tusind og elleve.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juli zweitausendelf.

Kahe tuhande üheteistkümnenda aasta juulikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι εφτά Ιουλίου δύο χιλιάδες έντεκα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of July in the year two thousand and eleven.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juillet deux mille onze.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette luglio duemilaundici.

Briselē, divi tūkstoši vienpadsmitā gada divdesmit septītajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai vienuoliktų metų liepos dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-tizenegyedik év július huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgha u għoxrin jum ta' Lulju tas-sena elfejn u ħdax.

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juli tweeduizend elf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego lipca roku dwa tysiące jedenastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de Julho de dois mil e onze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iulie două mii unsprezece.

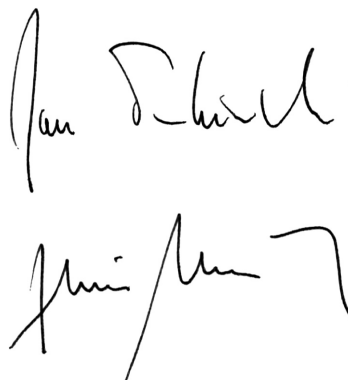
V Bruseli dvadsiateho siedmeho júla dvetisícjedenást.

V Bruslju, dne sedemindvajsetega julija leta dva tisoč enajst.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäseitsemäntenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattayksitoista.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juli tjugohundraelva.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Ghall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Република Либерия
 Por la República de Liberia
 За Liberijskou republiku
 For Republikken Liberia
 Für die Republik Liberia
 Libeeria Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία της Λιβερίας
 For the Republic of Liberia
 Pour la République du Liberia
 Per la Repubblica di Liberia
 Libērijas Republikas vārdā –
 Liberijos Respublikos vardu
 A Libériai Köztársaság részéről
 Ghar-Repubblika tal-Liberja
 Voor de Republiek Liberia
 W imieniu Republiki Liberii
 Pela República da Libéria
 Pentru Republica Liberia
 Za Libérijskú republiku
 Za Republika Liberijo
 Liberian tasavallan puolesta
 För Republiken Liberia

LISTA TA' ANNESSI

Anness I	Lista tal-prodotti sugġetti għal-liċenzjar FLEGT
Anness II	Sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità tal-Liberja
Anness III	Kondizzjonijiet li jirregolaw ir-rilaxx f'ċirkolazzjoni hielsa fl-Unjoni tal-prodotti tal-injam esportati mil-Liberja u koperti minn liċenzja FLEGT
Anness IV	Rekwiziti u speċifikazzjonijiet tekniċi għal-liċenzji FLEGT
Anness V	Funzjonijiet tal-awditjar indipendenti: termini ta' referenza
Anness VI	Kriterji għall-evalwazzjoni tas-sistema tal-assigurazzjoni ta' legalità
Anness VII	Skeda tal-implimentazzjoni
Anness VIII	Miżuri ta' sostenn
Anness IX	Informazzjoni pubblika u miżuri ta' trasparenza
Anness X	Funzjonijiet tal-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni

ANNEX I

LISTA TAL-PRODOTTI SUĠĠETTI GĦAL-LIĊENZJAR FLEGT

Kodicijiet HS	Deskrizzjoni kummerċjali
4401	Injam għall-hruq, fi zkuk, zkuk ħoxnin, friegħi, għesieleg jew forom simili; injam f'laqxa jew fi frak; serratura u skart u fdal tal-injam, kemm jekk magħqudin fi zkuk, trab tal-faħam ippressat, gerbub jew forom simili, inkluż il-laqxa tal-injam tal-gomma, jew le.
4403	Injam mhux raffinat, biz-zokk u/jew il-linfa mqaxxin jew maqtuġh kwadru b'mod goff
4406	Travi tal-injam għal-linji tal-ferrovija jew injam simili
4407	Injam isserrat jew imlaqqax mit-tul, imfellel jew imqaxxar, inċanat jew le, xkatlat jew imminċottat fit-truf, bi ħxuna ta' iktar minn 6 mm
4408	Folji għall-fuljetta (inklużi dawk magħmulin bit-tiflil tal-injam laminat), folji għat-triplaj jew għal injam laminat simili u injam iehor isserrat mit-tul, imfellel jew imqaxxar, inċanat, xkatlat, impalellat jew imminċottat fit-truf, mhux eħxen minn 6 mm
4409	Injam (inklużi strixxi u freġji għal kisi tal-art bil-parkè, mhux immuntat) iffurmat kontinwament (b'tarf ilsien, bil-kanal, irbattut, ċanfrin, ġonot-V, imnaqqax, ittundjat jew simili) tul xi xifer, wiċċ jew tarf tiegħu jew bosta minnhom, sew jekk inċanat, xkatlat jew imminċottat fit-truf jew le
4410	Bord tal-injam mill-frac, bord tat-tip oriented strand board (OSB) u bord simili (pereżempju, wafer-board) tal-injam jew ta' materjali oħrajn għudin, magħqudin, jew le, bir-razi jew sustanzi organiċi oħrajn li jgħaqqdu
4411	Fibreboard tal-injam jew materjali oħrajn għudin, sew jekk magħqud bir-raza jew sustanzi organiċi oħra jew le
4412	Plajwud, pannelli miksiya u injam laminat simili
4414	Gwarniċi tal-injam għal pitturi, ritratti, mirja jew oġġetti simili
4415	Kontenituri għall-ippakkjar, kaxex, ċestuni, tankijiet u kontenituri simili, tal-injam; rukkelli tal-injam għall-kejbil; pallets, pallets forma ta' kaxxa jew twavel oħrajn għat-tagħbija, tal-injam; għenuq tal-pallets tal-injam
4416	Bittiji, bramel, tankijiet, tnellijiet u prodotti oħra tal-buttar, u partijiet tagħhom, inkluż injam imqawwes
4417	Għodod, partijiet u manek tal-għodod, il-parti prinċipali tal-ixkupilji, manek tal-ixkupi jew tal-ixkupilji, tal-injam; forom, għodod għat-tkabbir taż-żraben, tal-injam
4418	Xogħol tal-mastrudaxxa u tal-karpenetrija tal-injam għall-bennejja, inklużi pannelli ċellulari tal-injam, panelli mmuntati għall-art, twavel tal-kisi u shakes
9403.30	Għamara tal-injam tat-tip li tintuża fil-uffiċċji
9403.40	Għamara tal-injam tat-tip li tintuża fil-kċina
9403.50	Għamara tal-injam tat-tip li tintuża fil-kamra tas-sodda
9403.60	Għamara oħra tal-injam

ANNEX II

SISTEMA TAL-ASSIGURAZZJONI TAL-LEGALITÀ TAL-LIBERJA

1. INTRODUZZJONI

Is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità (LAS) tal-Liberja timmira sabiex tiżgura l-legalità tal-allokazzjoni tad-drittijiet tal-użu tal-foresti u tal-hsad, it-trasport, l-ipproċessar u l-bejgħ tal-injam. Hija bbażata fuq il-leġislazzjoni nazzjonali fis-seħh u sistemi eżistenti ta' kontroll governattiv, u għet imfassla minn proċess ma' partijiet interessati nazzjonali multipli li inkluda rappreżentanti ta' komunitajiet, organizzazzjonijiet tas-socjetà civili (CSOs), aġenziji tal-gvern u s-settur privat. Dawn il-partijiet interessati jaqblu, permezz ta' proċess ta' konsultazzjonijiet u diskussjonijiet, dwar l-elementi tal-LAS deskritti hawn taht:

- Definizzjoni tal-legalità,
- Verifika ta' konformità mad-definizzjoni tal-legalità,
- Sistema tal-katina tal-kustodja,
- Liċenzjar FLEGT,
- Awditjar indipendenti.

Id-definizzjoni tal-legalità tistabbilixxi r-rekwiżiti ewlenin tal-leġislazzjoni applikabbli għas-settur tal-foresti. Id-definizzjoni tal-legalità għet finalizzata u endorsjata minn partijiet interessati nazzjonali matul in-negozjati tal-Ftehim ta' Shubija Volontarja (VPA).

Il-verifika tal-legalità tiddetermina sistematikament il-konformità mar-rekwiżiti tad-definizzjoni tal-legalità. Din hija r-responsabbiltà tal-korpi tal-gvern mahtura mil-leġislazzjoni u mill-VPA.

Is-sistema tal-katina tal-kustodja (COCS) tiġi applikata sabiex tiġi kkontrollata l-katina tal-provvista tal-injam mill-foresta sal-punt tal-esportazzjoni jew il-bejgħ fis-suq domestiku. Is-COCS tinkludi l-kontrolli operattivi minn kumpaniji, il-verifika mill-manijer tas-COCS u sistema ta' informazzjoni fejn id-dejta mill-attivitajiet tal-kontroll operattiv u tal-verifika jiġu mahżuna u analizzati. COCS li fil-biċċa l-kbira tagħha tikkonforma mar-rekwiżiti tal-LAS ilha topera minn qabel ma bdew in-negozjati tal-VPA. Hija tfasslet u qed tiġi operata minn fornitur tas-servizz estern u eventwalment ser tiġi ttrasferita lill-Awtorità tal-Iżvilupp tal-Forestrija (FDA).

Il-Liberja tohroġ liċenzji FLEGT lill-konsenji kollha tal-esportazzjonijiet tal-prodotti tal-injam li jiġu prodotti skont id-definizzjoni tal-legalità u debitament ikkontrollati mis-COCS.

L-awditjar indipendenti żżid il-kredibilità lil-LAS billi jispezzjona kull komponent tas-sistema sabiex jiżgura li qed taħdem kif suppost. L-awditjar ser jitwettaq minn korpi kompetenti li huwa indipendenti mill-korpi regolaturi tas-settur tal-foresti tal-Liberja u operatori tas-settur privat. Ir-riżultati tal-awditjar jiġu rrapportati lill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni u r-rapporti huma disponibbli pubblikament.

Il-verifika tal-legalità, il-liċenzjar u l-funzjonijiet tal-awditjar indipendenti ġew deskritti minn grupp ta' hidma ta' parti interessata u ser jiġu żviluppati aktar u jibdeu joperaw matul l-implimentazzjoni tal-VPA.

Dan l-Anness jiddeskrivi kif, fil-principju, l-LAS ser taħdem fil-prattika.

2. AMBITU

2.1. Sorsi tal-Injam

L-injam u l-prodotti tal-injam kollha li jitkabbru domestikament ikkontrollati mil-LAS iridu joriginaw minn żoni mahtura legalment li għall-użu tagħhom ġew allokati drittijiet skont id-dispożizzjonijiet legali. Dawn is-sorsi tal-injam jistgħu jinkludu kemm foresti naturali kif ukoll foresti ta' pjantazzjonijiet taht wiehed mit-tipi ta' permessi mogħtija mill-Awtorità tal-Iżvilupp tal-Foresti (FDA);

- kuntratt għall-ġestjoni tal-foresti (FMC),
- kuntratt għall-bejgħ tal-injam (TSC),
- permess għall-użu privat (PUP),

- permess għall-użu tal-foresti (FUP),
- permess għas-serrieq bil-katina.

It-tipi ta' permessi msemmija hawn fuq jiġu pprovduti mill-Liġi Nazzjonali tal-Liberja tar-Riforma tal-Foresti, il-Liġi tad-Drittijiet Komunitarji, ir-Regolament tas-Serrieq bil-Katina u regolamenti relatati oħra. Ir-Regolamenti tad-Drittijiet Komunitarji u r-Regolament tas-Serrieq bil-Katina qed jiġu abbozzati attwalment u, ladarba jitlestew, isiru emendi għal-LAS sabiex tiġi riflessa kwalunkwe żieda.

Injam tal-gomma u prodotti oħra tal-injam maħsuda skont ftehimiet ta' konċessjoni agrikola ser jiġu koperti wkoll mil-LAS.

Injam abbandunat ser jiġi inkorporat fis-sistema ladarba jkun gie mibjugħ b'irkant u tkun giet stabbilita sjieda legali ġdida.

Fil-preżent, injam li jkun gie kkonfiskat minhabba fi vjolazzjoni ma jistax jiddaħhal fis-sistema. Regolamenti li jitrattaw l-injam ikkonfiskat u kif ser jiġi inkorporat fl-LAS ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn u qabel ma tibda topera l-licenzja FLEGT.

Il-prodotti tal-injam importati kollha elenkati fl-Anness I ser jiġu kkontrollati wkoll mil-LAS. Aktar dettalji jingħataw fit-Taqsima 5.9 ta' dan l-Anness.

2.2. Prodotti

Il-prodotti li ġejjin jiġu kkontrollati mil-LAS:

— Zkuk	— Kisi tal-art bil-parkè
— Laqx tal-injam	— Gwarniċi tal-injam
— Travi għal-linji tal-ferrovija	— Kontenituri/kaxx għall-ippakkjar
— Injam isserrat	— Xogħol ta' mastrudaxxa
— Folji	— Ghamara
— Triplaj	

L-Anness I jispeċifika l-prodotti koperti minn dan il-Ftehim u l-kodicijiet tas-Sistema Armonizzata (HS) użati għall-klassifika ta' kommoditajiet fil-kummerċ internazzjonali.

Hekk kif tipproċedi l-implimentazzjoni, il-Liberja ser tikkunsidra ż-żieda ta' prodotti oħra, inkluż il-faħam, mal-ambitu tal-LAS.

2.3. Destinazzjonijiet tas-suq

Il-verifika tal-legalità tiġi applikata kemm lil prodotti tal-injam mibjugħa fis-suq domestiku kif ukoll lil esportazzjonijiet, irrispettivament mill-pajjiż tad-destinazzjoni. Kontrolli fuq il-prodotti mibjugħa fis-suq domestiku se jiddaħhlu b'mod gradwali, wara skeda li ser tiddependi fuq l-implimentazzjoni tal-Liġi tad-Drittijiet Komunitarji u r-Regolament tas-Serrieq bil-Katina u ser iqisu t-trattati tal-kummerċ reġionali ECOWAS u l-integrazzjoni tagħhom fil-LAS.

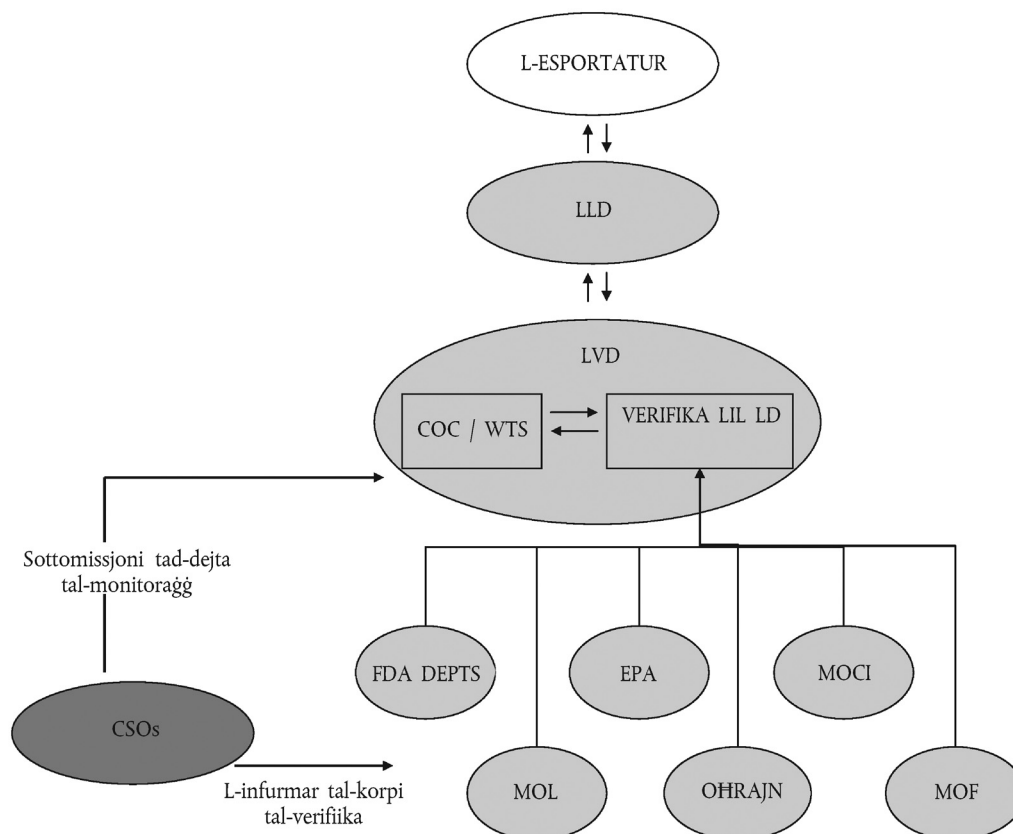
3. ARRANĠAMENTI ISTITUZZJONALI

Sabiex tiġi vverifikata l-konformità mad-definizzjoni tal-legalità (LD) u tiġi operata s-COCS, l-FDA ser tistabbilixxi dipartiment ġdid imsejjah id-Dipartiment Liberjan tal-Verifika (LVD). Fornitur tas-servizzi se jiġi kkuntrattat fuq bażi ta' 'ibni, opera u ttrasferixxi' (BOT) għall-ewwel hames snin sabiex tiġi żviluppata l-metodoloġija meħtieġa tal-verifika u sabiex tinbena l-kapaċità tad-dipartimenti u d-diviżjonijiet tal-FDA involuti fl-implimentazzjoni tal-LAS.

L-LVD se jikkollabora ma' dipartimenti u diviżjonijiet oħra tal-FDA, l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent (EPA), il-Ministeru tal-Kummerċ u l-Industrija, il-Ministeru tal-Finanzi, il-Ministeru tax-Xogħol u aġenziji rilevanti oħra tal-gvern responsabbli għal aspetti speċifiċi tar-regolament tas-settur tal-foresti. Dawn il-korpi tal-gvern ser jissottomettu evidenza lil-LVD dwar il-konformità tal-operaturi mad-definizzjoni tal-legalità. Barra minn hekk, ser jiġi stabbilit mezz ta' komunikazzjoni għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (CSOs) sabiex jipprovdi lil-LVD u awtoritajiet rilevanti oħra bid-dejta tal-monitoraġġ dwar il-konformità tal-operaturi mar-rekwiziti tal-LAS.

Sabiex jinħarġu licenzji FLEGT għall-esportazzjonijiet tal-prodotti tal-injam, l-FDA ser tistabbilixxi dipartiment ġdid imsejjah id-Dipartiment tal-Licenzjar tal-Liberja (LLD). Esportaturi ser japplikaw l-LLD għal-licenzji FLEGT (ara l-Figura 1).

Figura 1 Arranġament istituzzjonali għall-verifika u l-liċenzjar

4. VERIFIKA TAL-LEGALITÀ

4.1. Definizzjoni tal-legalità u proċeduri tal-verifika relatati

Id-definizzjoni tal-legalità tikkonsisti minn 11-il *prinċipju*, kull wiehed minnhom maqsum f'numru ta' *indikaturi* li jirrappreżentaw ir-rekwiżit legali li jrid jiġi mhares. Kull indikatur jiġi mghammar b'*verifikaturi* li jintużaw sabiex jiġi determinat jekk operatur tas-settur privat jew aġenzija tal-gvern jikkonformax mar-rekwiżiti legali koperti mill-indikatur ikkonċernat.

L-Appendiċi A jinkludi d-definizzjoni tal-legalità u jiddeskrivi l-proċeduri tal-verifika sabiex il-ministeru responsabbli, l-aġenzija tal-gvern u l-LVD jiġu ggwidati fil-valutazzjoni tal-konformità. Dan il-qafas ta' verifika jispeċifika:

- l-għan li jiġi deskritt l-iskop ta' proċedura ta' verifika;
- il-kontroll regolatorju sabiex jiġu previsti r-rekwiżiti normattivi u/jew regolatorji u r-responsabbiltà għal indikatur partikolari;
- il-metodu tal-verifika sabiex jiġu previsti d-deskrizzjoni u l-mezzi tal-verifika, li ser jikkonsistu mill-analizi tad-dokument, l-ispezzjoni tal-qasam, il-konferma u/jew il-konsultazzjoni;
- il-frekwenza sabiex jiġi definit kemm-il darba l-konformità ma' indikatur jew ċerti aspetti minnu jridu jiġu vvalutati mil-LVD.

Proċeduri aktar dettaljati, inklużi listi ta' kontrolli, sabiex tiġi valutata l-konformità mad-definizzjoni tal-legalità ser jiġu żviluppati matul l-implimentazzjoni tal-VPA.

4.2. Ġestjoni tad-dejta

Ir-riżultati tal-verifika ser jiġu rrekordjati f'sistema tal-ġestjoni tad-dejta li tippermetti kontrolli immedjati fuq jekk operatur jikkonformax mad-definizzjoni tal-legalità. L-LVD ser ikun responsabbli għall-ġestjoni tad-dejta, inkluż l-aġġornament tar-rekords bil-frekwenza stabbilita fil-proċeduri tal-verifika.

Is-sistema tal-informazzjoni tal-katina tal-kustodja (COCIS) tinkludi ċertu dejta dwar il-konformità legali li ser tingabar sabiex tiġi vvalutata l-konformità mad-definizzjoni tal-legalità tul il-katina tal-prodott. Dawn ir-rekords jintużaw biex jagħtu bidu sabiex jippermettu l-progress tul il-katina tal-prodott, bħall-bidu tal-operazzjonijiet tal-hsad jew it-trasferiment taz-zkuk tul il-katina tal-provvista. Huwa previst li s-COCIS ser tiffirma parti mis-sistema tal-ġestjoni tad-dejta meħtieġa għal skopijiet ta' verifika.

Is-sistema tal-ġestjoni tad-dejta għandha tiġi żviluppata sabiex tippermetti skambji ta' informazzjoni f'hin immedjat sabiex kwalunkwe injam mhux konformi li jinstab matul il-verifika ikun jista' jiġi prevjenut milli jipprogrressa, b'aktar kontrolli aktar 'l isfel fil-katina tal-provvista.

L-arkitettura u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għas-sistema tal-ġestjoni tad-dejta u proċeduri ddettaljati għall-ġestjoni tad-dejta ser jiġu żviluppati matul l-implimentazzjoni tal-VPA.

4.3. **Verifika tal-legalità ta' operaturi li qed jahdmu taht skema ta' ċertifikazzjoni indipendenti tal-ġestjoni tal-foresti**

L-operaturi li qed jahdmu taht skema ta' ċertifikazzjoni indipendenti approvata mill-Gvern tal-Liberja jstgħu juru konformità legali mad-definizzjoni tal-legalità Liberjana billi jipprovdu lil-LVD u l-LLD ċertifikat validu tal-iskema.

Qabel l-aċċettazzjoni ta' skema ta' ċertifikazzjoni, il-Gvern tal-Liberja ser iwettaq valutazzjoni ta' konsistenza sabiex ikun żgur li l-indikaturi kollha tad-definizzjoni tal-legalità Liberjana jiġu inklużi fl-iskema ta' ċertifikazzjoni, il-konformità magħhom tiġi awditjata sistematikament u l-proċess kollu ta' ċertifikazzjoni huwa affidabbli. Skemi li jkunu għaddew mill-valutazzjoni ta' konsistenza biss jstgħu jiġu integrati fil-LAS tal-Liberja.

F'konformità mal-leġislazzjoni Liberjana, l-operaturi kollha, inklużi dawk bis-sistemi ċertifikati tagħhom stess tal-katina tal-kustodja, ser jibqgħu soġġetti għas-sistema nazzjonali tal-katina tal-kustodja.

5. SISTEMA TAL-KATINA TAL-KUSTODJA

5.1. **Proċeduri standard tal-operat**

Ġie żviluppata sett ta' proċeduri standard tal-operat (SOP) sabiex jiġi stabbilit (a) kif il-kumpaniji tal-foresti jikkontrollaw il-katini tal-provvista tagħhom u (b) kif dawn l-attivitajiet tal-kumpanija jiġu verifikati bl-ghajnuna tas-COCS:

(a) proċedura ġenerali standard tal-operat 01 (GSOP 01) tipprovdi deskrizzjoni ġenerali ta' kif jitwettqu l-attivitajiet ta' kontroll u ta' verifika għall-injam u prodotti tal-injam li ġejjin mit-TSCs, l-FMCs u l-PUPs;

(b) dettalji ta' kull attività jiġu pprezentati f'numru ta' SOPs;

(c) il-GSOPs u l-SOPs ser jiġu emendati sabiex jiġi rifless kwalunkwe tibdil fl-attivitajiet ta' kontroll u ta' verifika, inkluż l-introduzzjoni ta' sorsi ġodda tal-injam fis-COCS.

Il-kontroll u l-verifika tal-injam mis-sorsi li ġejjin ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA:

(a) foresti rregolati mill-Liġi tad-Drittijiet Komunitarji;

(b) operazzjonijiet tal-qtuġħ tas-siġar bis-serrieq bil-katina;

(c) injam importat;

(d) injam fi tranżitu;

(e) injam ikkonfiskat.

It-taqsimiet li ġejjin u l-Appendiċi B jiddeskrivu l-punti ewlenin ta' kontroll u l-prinċipji ta' gwida tas-COCS.

5.2. **Qabel il-hsad**

Id-demarkazzjoni taż-żona tal-kuntratt u tal-blokok tal-hsad u l-enumerazzjoni tas-siġar (stharrig tal-istokk) huma r-responsabbiltà tad-detentur tal-kuntratt. Il-LVD jivverifika li l-mappa tal-blokok u l-istharrig tal-istokk huma preċiżi u jipprovdi lid-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA bl-informazzjoni li jehtieg sabiex johroġ aċċettazzjoni tax-xogħol tal-istharrig tal-mappa tal-blokok u ċ-ċertifikat annwali tal-hsad (AHC).

Il-persunal tal-FDA jivverifika li l-mappa tal-blokok u l-istharrig tal-istokk ikunu twettqu kif suppost u li l-formoli u l-mapep ikunu mtlew b'mod korrett mid-detenturi tal-kuntratt. Dan huwa proċess f'zewġ stadji, li jinkludi l-ewwel kontroll tal-uffiċċju sabiex jiġi żgurat li ma jkun sar l-ebda żball amministrattiv sempliċi u t-tieni, jekk l-ewwel kontroll jinstab li huwa sodisfaċenti, kontroll imwettaq fil-foresti fuq kampjun ta' mill-inqas 5 % taż-żona tal-istharrig tal-istokk sabiex tiġi verifikata l-lokalizzazzjoni, id-dijametru, l-ispeċijiet u l-gholi tas-siġar.

Is-COCIS awtomatikament tikkontrolla li:

(a) ir-referenza taż-żona tal-kuntratt taqbel mal-identifikazzjoni tad-detentur tal-kuntratt;

- (b) l-erba' kantunieri tal-mapep tal-blokok jaqghu fiż-żona grossa tal-kuntratt;
- (c) in-numri ta' identifikazzjoni tas-siġar ġew allokat li lid-detentur tal-kuntratt għall-użu f'din iż-żona tal-kuntratt bhala tikketti tas-siġar.

Il-mappa tal-blokok hija mbagħad ikkontrollata b'mod manwali mill-uffiċjal f'dak il-qasam tas-COC sabiex jiġi kkonfermat li:

- (a) ir-referenza taż-żona tal-kuntratt u l-identifikazzjoni tad-detentur tal-kuntratt jaqblu ma' dawk fil-formoli tal-istharrig tal-istokk sottomessi;
- (b) id-dati mistharrga jaqblu mad-dati fil-formoli tal-istharrig tal-istokk;
- (c) il-kordinati ġeografici tal-Universal Transverse Mercator (UTM) jaqblu ma' dawk fil-formoli tal-istharrig tal-istokk;
- (d) l-iskala hija mmarkata b'mod korrett fuq il-mappa, id-distanza bejn iċ-ċelloli hija korretta u d-distanzi huma mmarkati b'mod korrett fuq il-mappa;
- (e) id-direzzjoni tal-linja bażi iddahhlet b'mod korrett u d-direzzjoni tal-vlegġa tat-tramuntana hija korretta meta mqabbla mal-linja bażi;
- (f) in-numri tal-linja tal-istharrig u n-numri tad-distanza huma denotati b'mod korrett;
- (g) il-bordura tal-blokok impingija fuq il-mappa tal-blokok tikkorrispondi għall-mappa tal-lokalizzazzjoni taż-żona tal-kuntratt u tidhol fil-konfini generali taż-żona tal-kuntratt;
- (h) in-numri tas-siġar fuq il-mappa huma fiċ-ċelloli korretti, kif indikat mill-formoli tal-istharrig tal-istokk;
- (i) il-kodicijiet tal-ispeċijiet huma korretti.

L-uffiċjal f'dak il-qasam tas-COC jimla formola COCIS standard, li għandha serje ta' kaxxi ta' kontroll u li ser tiġi mghoddija lill-iskrivan li jdahhal id-dejta jew lill-operatur tas-COCIS sabiex tiddahhal fis-COCIS.

Jekk kwalunkwe wiehed mill-kontrolli fil-formoli tal-istharrig tal-istokk jew mappa tal-blokok manwali ma jghaddix, imbagħad l-operatur tas-COCIS jistampa l-formoli/mapep li m'ghaddewx mill-kontrolli. Is-supervizur tad-dhul tad-dejta tas-COC jibgħathom lid-detentur tal-kuntratt għal korrezzjonijiet u l-proċess jiġi ripetut bid-dejta kkoreġuta.

5.3. Il-Hsad

Dan il-proċess jiddeskrivi l-proċeduri tat-tikkettjar, il-kejl u l-irrekordjar li jridu jiġu segwiti mid-detenturi tal-kuntratt matul it-twaqqiġ tas-siġar. Il-kejl u l-immarkar ta' zżuk u l-biċċiet li jibqgħu fl-art wara li jitwaqqgħu s-siġar huwa meħtieġ sabiex in-numru tas-siġra oriġinali (allokata matul l-istharrig tal-istokk) tiġi konnessa maz-zżuk li jirriżultaw mill-hsad tas-siġar u mal-biċċa li tibqa' fl-art wara li titwaqqa' s-siġra li tithalla fil-foresta, biex b'hekk tiġi stabbilita t-traċċabbiltà.

Ladarba ċ-ċertifikat annwali tal-hsad ikun inhareġ, id-detentur tal-kuntratt jiġi allokat marki taz-zżuk bil-bar code u huwa jingħata permess li jibda l-hsad fil-lokalizzazzjonijiet indikati fil-mappa tal-blokok:

- (a) qabel ma titwaqqa' s-siġra, dak imqabbd mid-detentur tal-kuntratt sabiex ikejjeż iz-zżuk jirrekordja n-numru tal-marka ta' identifikazzjoni tas-siġra assenjat matul l-istharrig tal-istokk.
- (b) malli titwaqqa' s-siġra, dak li jkejjeż iz-zżuk iwahhal u jirrekordja marka ġdida fit-tarf ta' isfel taz-zżokk u oħra mal-biċċa li tibqa' fl-art wara li titwaqqa' s-siġra. Iz-zżokk li jirriżulta li għandu t-tul tas-siġra jiġi mkejjeż: id-dijametri ta' kemm it-tarf ta' isfel u t-tarf ta' fuq u t-tul taz-zżokk sal-qasma fil-qurriegħa (sal-eqreb 10 ċm). Dak li jkejjeż iz-zżokk jirrekordja d-dejta fuq assistent personali diġitali (PDA) jew il-formola xierqa.

Imbagħad dak li jkejjeż iz-zżokk jipproċedi għas-siġra li jkun imiss sabiex titwaqqa' u jirrepeti l-istess proċedura. Id-dejta miġbura tiġi sottomessa u pproċessata minn skrivan tad-dhul tad-dejta tas-COC li jitransferiha fis-COCIS.

5.4. Bitha/post tal-hatt għaz-zżuk fil-foresta

Dan il-proċess jiddeskrivi kif id-detentur tal-kuntratt ikejjeż u jittikkettja s-siġar li jitwaqqgħu ladarba jkunu ġew estratti għall-post tal-hatt għaz-zżuk u nqatgħu trasversalment għat-tul. L-istess proċedura tiġi segwita wkoll jekk, fi stadju aktar tard, iz-zżuk jinqatgħu trasversalment għal darb'ohra fi zżuk iżgħar jew sempliċement jintlibsu (jiġifieri l-ewwel fuit pulzjeri jitnehew sabiex iz-zżokk jidher ahjar għall-bejgħ jew l-esportazzjoni). Il-prinċipji prinċipali huwa li tikketta ta' identifikazzjoni titwahhal ma kull zżokk ġdid sabiex it-traċċabbiltà lura għaz-zżokk, siġra u mappa tal-blokok oriġinali tkun possibbli.

Stimaturi taz-zżuk (log scalers) tas-COCS jivverifikaw kampjun sabiex jikkonfermaw li z-zżuk ikunu ġew ittikkettjati u mkejja b'mod preċiż mill-operatur. L-ispeċijiet, id-dijametri u t-tul taz-zżokk jiġu rrekordjati fis-COCIS, li awtomatikament jikkontrolla d-dejta taz-zżokk fl-isfond tal-informazzjoni mahżuna mid-detentur tal-kuntratt.

5.5. Trasport taz-zkuk jew injam ipproċessat

Dan il-proċess jiddeskrivi l-proċedura li trid tiġi segwita meta z-zkuk u/jew il-prodotti tal-injam jiġu mgħobbija fuq trakk fil-post tal-hatt għaz-zkuk fil-foresta, meta z-zkuk jiġu mgħobbija f'żona fejn ikunu qed jinżammu barra mill-port u meta prodotti tal-injam isserrati jiġu mgħobbija qabel il-konsenja lejn il-port u mbagħad ittrasportati. Ladarba s-COCS hija mfassla sabiex ikollha d-dejta f'hin immedjat dwar fejn iz-zkuk jew il-prodotti tal-injam ikunu fil-katina tal-provvista, japplikaw il-miżuri li ġejjin:

- (a) Meta l-konsenja tkun lesta għat-tagħbija, il-persunal tal-operatur (jiġifieri dak li jkejje l-iz-zkuk jew it-tally man tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam) jimla formola tal-polza tat-tagħbija billi:
 - jimla l-oqsma xierqa (il-bar code, l-ispeċijiet, id-dijametru u t-tul),
 - iwahħal l-istikers bil-bar code mal-polza tat-tagħbija fil-postijiet xierqa,
 - jelenka n-numri bil-marka bil-bar code kollha jew it-tikketti bil-bar code imwahħla mal-prodotti tal-injam inkluż fit-tagħbija – dawn in-numri jridu jiġu kkupjati bl-idejn,
 - inizzel id-data u jiffirma l-polza tat-tagħbija.
- (b) Iz-zkuk jew il-prodotti tal-injam iridu jiġu mgħobbija b'mod li jippermetti li l-bar codes jinqraw minn skanner tal-PDA mingħajr ma titneħħa t-tagħbija mit-trakk. Għalhekk jew ikun irid jithalla spazju bejn it-tarf taz-zkuk u l-parti ta' quddiem tat-trakk (skont it-tip ta' trakk) jew iz-zkuk kollha jkun jridu jiġu mgħobbija bil-marki fit-tarf ta' wara, sabiex ikunu jidhru b'mod ċar. Dan sabiex jiġi faċilitat l-ikkontrollar tan-numri tal-marki mill-istimaturi taz-zkuk tas-COCS u l-FDA meta t-trakk ikun fi triqtu.

L-LVD iwettaq 100 % verifika dokumentarja tal-polza tat-tagħbija/noti tal-konsenja mahruġa u rċevuti u għandu timijiet mobbli ta' stimaturi/spetturi taz-zkuk li jikkontrollaw kampjun tat-tagħbijiet kollha ttrasportati. L-ispeċijiet, id-dijametru u t-tul taz-zokk jiġu rrekordjati. Fl-istess hin, il-pulizija Liberjana se tikkontrolla li t-tagħbijiet kollha li jghaddu mill-postijiet tal-kontroll għandhom il-poloż tat-tagħbija meħtieġa magħhom.

5.6. Ipproċessar tal-injam

Proċeduri dettaljati li jiddeskrivu kif l-isserrar tal-injam u pproċessar iehor ta' prodotti tal-injam jiġu vvalutati ser jiġu żviluppjati fl-ewwel tliet snin tal-implimentazzjoni tal-VPA. Fil-prinċipju, il-kontroll operattiv mill-operatur u l-verifika mis-COCS ser ikopru (i) id-dhul ta' materja prima tal-injam fis-sit tal-istabbiliment, (ii) il-ħażna ta' materja prima tal-injam, (iii) l-ipproċessar, (iv) il-ħażna ta' prodotti pproċessati u (v) il-hruġ ta' prodotti mis-sit tal-istabbiliment.

Il-miżuri ta' kontroll u ta' verifika li ġejjin ser jiġu applikati:

- (a) l-operatur iżomm rekords tal-materja prima tal-injam kollha li tidhol fis-sit tal-istabbiliment u jtella' d-dejta korrispondenti fis-COCIS;
- (b) l-operatur iżomm rekords tal-materja prima kollha tal-injam mahżuna fis-sit tal-istabbiliment u jtella' d-dejta korrispondenti fis-COCIS. Sistema ta' ġestjoni ta' inventarju li tirrekordja d-dhul u l-produzzjoni ta' materja prima minn żoni tal-ħażna trid tiġi applikata mill-operatur;
- (c) il-persunal tal-operatur jirrekordja l-materja prima li diehla fl-istabbiliment tal-ipproċessar u l-prodotti kollha li herġin billi jdahħal id-dejta f'formoli standard. Dan jagħti d-dejta bażi għal kull valutazzjoni ta' rkupru (għall-isserrar tal-injam dan ikun il-volum tal-injam isserrat li johroġ mill-impjant espress bħala persentaġġ tal-volum taz-zkuk dehlin; f'każijiet ohra jista' jkun proporzjon tal-konverżjoni sempliċi, pereżempju $x m^3$ ta' injam isserrat ikun ugwali għal y unitajiet ta' saqajn tas-siġġijiet, eċċ);
- (d) l-operatur iżomm rekords tal-prodotti tal-injam ipproċessati kollha mahżuna fis-sit tal-istabbiliment u jtella' d-dejta korrispondenti fis-COCIS. Sistema ta' ġestjoni ta' inventarju li tirrekordja d-dhul u l-produzzjoni ta' materja prima lejn u minn kull mahżen trid tiġi applikata mill-operatur;
- (e) l-operatur iżomm rekords tal-materja prima tal-injam kollha li tohroġ mis-sit tal-istabbiliment u jtella' d-dejta korrispondenti fis-COCIS;
- (f) lott ta' kampjun shih tal-ipproċessar ta' prodott (pereżempju, xift wiehed fl-istabbiliment fejn jisserraw l-injam) irid jiġi mmonitorjat mill-persunal tal-LVD ladarba l-istabbiliment ikun lest sabiex jibda l-produzzjoni. Dan il-kampjun ser ikun il-bażi għar-“rata ta' konverżjoni approvata”;
- (g) perijodikament u b'mod aleatorju, il-persunal tal-LVD ser jivvaluta mill-gdid ir-“rata ta' konverżjoni approvata”. Dawn iż-żjarat lill-impjant tal-ipproċessar għandhom ikunu għall-għarrieda;
- (h) is-COCIS timmonitorja r-rata ta' konverżjoni bbażata fuq il-formoli standard sottomessi mill-operatur fl-isfond tar-“rata ta' konverżjoni approvata”. Kwalunkwe varjazzjoni sinifikanti tqanqal aktar investigazzjoni u/jew il-hruġ ta' rapport ta' falliment;
- (i) il-LVD iwettaq kontrolli aleatorji fuq l-operazzjonijiet u s-sistemi taż-żamma tal-kotba kollha użati mill-operatur sabiex jikkontrolla l-flussi ta' materja prima tal-injam u prodotti pproċessati fi hdan is-sit tal-istabbiliment.

5.7. **Esportazzjoni**

Dan il-proċess jiddeskrivi kif il-prodotti diġà approvati għall-esportazzjoni mil-LVD jiġu kkonsenjati lejn il-port u mbagħad mgħobbija fuq il-bastiment.

Fil-punt tal-esportazzjoni, is-COCS tikkontrolla 100 % tan-numri tal-marki u l-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott fi hdan is-COCIS u jitwettqu spezzjonijiet fiżiċi fuq kampjun tal-konsenja tal-esportazzjoni.

L-esportatur irid jinforma lis-COCS meta l-bastiment ikun lest għat-tagħbija, sabiex is-COCS tkun tista' twettaq il-kompitu tagħha li tibgħat tim sabiex jissorvelja t-tagħbija finali tal-bastiment. Filwaqt li kull zokk jew faxx qed jitgħabba fuq il-bastiment, l-ispettur tas-COCS jikkontrollahom fl-isfond tal-ispeċifikazzjonijiet sabiex jiżgura ruhu li huma koperti mil-liċenzja FLEGT valida u jirrekordjahom f'PDA jew fuq il-formola xierqa. Ir-rekords jittellgħu fuq is-COCS u jiġu rikonċiljati mad-dejta maħżuna tal-ispeċifikazzjoni tal-prodott ta' qabel sabiex jinżamm rekord ta' liema prodott fil-fatt ġie esportat.

5.8. **Suq domestiku**

Il-proċeduri ta' kontroll u ta' verifika deskritti fit-Taqsimiet 5.2 sa 5.7 ta' dan l-Anness huma applikabbli għas-suq domestiku, meta l-injam joriġina miż-żoni tal-produzzjoni koperti mill-FMCs, it-TSCs u l-PUPS. Il-proċeduri sabiex jiġu ġestiti katini tal-provvista għall-injam minn operazzjonijiet tal-qtugh tas-siġar bis-serrieq bil-katina ser jiġu żviluppati fi hdan il-perjodu indikat fl-Anness VII.

5.9. **Injam importat**

L-importatur irid juri li l-injam importat ġej minn sorsi legali u huwa approvat mid-dwana skont il-leġislazzjoni Liberjana. Il-legalità tal-injam fil-pajjiż tal-hsad tista' tintwera permezz ta' ċertifikati mahruġa taht skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' verifika tal-legalità oħra li ġew iwwalutati u approvati mill-Gvern tal-Liberja f'konsultazzjoni mal-gvernijiet ikkonċernati. L-injam importat ikkontrollat mil-LAS ta' pajjiż iehor kopert minn VPA li għandu skema ta' liċenzjar FLEGT operazzjonali ser jiġi kkunsidrat legali fil-LAS Liberjana. L-injam importat li jintwera li huwa legali huwa inkluż fis-COCS fil-fruntiera u wara jiġi kkontrollat u vverifikat bl-istess mod bhall-injam li jitkabbar domestikament.

5.10. **Injam fi tranżitu**

L-injam fi tranżitu irid jinżamm segregat fiżikament minn injam domestiku jew importat u li jgħaddi mil-Liberja taht il-kontroll doganali Liberjan. L-injam fi tranżitu ma jiġix integrat fis-COCS u ma jkunx soġġett għall-hruġ ta' liċenzja FLEGT Liberjana fil-punt tal-esportazzjoni. Il-pajjiż tal-orijini u l-pajjiż tal-hsad iridu jiġu indikati b'mod ċar fil-polza tat-tagħbija u dokumenti oħra ta' trasport. Il-Liberja ser tispeċifika dokumenti legali u kontrolli doganali relatati speċifiċi għall-injam fi tranżitu. Ser jiġu żviluppati Proċeduri dettaljati qabel ma tibda topera s-sistema tal-liċenzjar.

5.11. **Injam tal-gomma**

L-SOPs għall-ikkontrollar tal-hsad, it-trasport, il-formazzjoni tal-laqx u l-esportazzjonijiet ta' prodotti tal-injam tal-gomma se jiġu żviluppati matul l-implimentazzjoni tal-VPA.

5.12. **Rikonċiljazzjoni tad-dejta**

Is-COCIS tintuża għar-rikonċiljazzjoni ta' dejta kwantitattiva bejn u fi hdan id-diversi stadji tal-katina tal-provvista. Il-proċessi ta' rikonċiljazzjoni jimmiraw sabiex jiżguraw li l-kwantitajiet tal-injam skont l-ispeċijiet u d-dimensjonijiet ikunu konsistenti tul il-katina tal-provvista kollha, b'mod partikolari sabiex jiġi ppruvat li l-kwantità mibgħuta ma taqbiżx il-kwantità rċevuta u li matul l-ipproċessar il-proporzjon bejn il-kwantità ta' materja prima u l-kwantità ta' prodotti pproċessati ikun razzjonali.

Ser jiġu żviluppati protokollu għar-rikonċiljazzjoni ta' dejta konsolidata matul diversi katini tal-provvista u tul iż-żmien bil-hsieb li tiġi provduta evidenza tal-legalità tas-settur kollu tal-foresti fil-livell regionalni jew nazzjonali.

Flimkien mar-rikonċiljazzjoni tad-dejta kwantitattiva, is-COCS tikkontrolla mal-baži tad-dejta tal-LVD li hemm konformità shiha mal-LD qabel kull bejgħ sew jekk intenzjonat għall-esportazzjoni kif ukoll għall-bejgħ fil-Liberja.

6. **NUQQAS TA' KONFORMITÀ MAL-LAS**

Liċenzji FLEGT ma jinħarġux hlief jekk ikunu ġew imħarsa r-rekwiżiti kollha tal-LAS. Kwalunkwe nuqqas ta' konformità mal-LAS trid tiġi indirizzata. Proċeduri legali u sanzjonijiet eżistenti japplikaw għall-indirizzar ta' nuqqasijiet ta' konformità mal-LAS identifikati matul l-attivitajiet tal-verifika. Skont il-ksur, multi amministrattivi, azzjoni korrettiva, sospensjoni ta' attivitajiet u/jew prosekuzzjoni tal-operatur jistgħu japplikaw.

Gwida dettaljata dwar kif jiġi indirizzat il-ksur u kif jiġu imposti sanzjonijiet għal nuqqas ta' konformità ser tiġi żviluppata qabel ma tibda topera s-sistema tal-liċenzjar FLEGT.

In-nuqqasijiet kollha ta' konformità mad-definizzjoni tal-legalità, is-COCS u s-sanzjonijiet korrispondenti se jiġu rrekordjati fil-baži tad-dejta tal-verifika (ara t-Taqsima 4.2).

7. LICENZJAR

Id-Dipartiment tal-Liċenzjar tal-Liberja (LLD) ser jiġi stabbilit sabiex johroġ liċenzji FLEGT għal konsenji ta' esportazzjoni ta' prodotti tal-injam li jikkonformaw mar-rekwiżiti kollha tal-LAS. Il-proċess tal-liċenzjar jikkonsisti mill-fażijiet li ġejjin:

- (a) L-esportatur japplika mal-LLD għal liċenzja FLEGT għal kull konsenja ta' esportazzjoni. Formola ta' applikazzjoni standard ser tiġi żviluppata fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA sabiex tiġi speċifikata l-informazzjoni u d-dokumenti meħtieġa. L-LLD jirreġistra l-applikazzjoni u jibgħat talba għal verifika lil-LVD.
- (b) L-LVD jivverifika li l-esportatur u l-fornituri possibbilment assoċjati mal-konsenja ta' esportazzjoni kkonċernata jikkonformaw mad-definizzjoni tal-legalità Liberjana u li l-prodotti għall-esportazzjoni joriġinaw minn sorsi legali u huma debitament reġistrati fis-COCIS. Il-proċeduri ddettaljati u l-listi ta' kontroll għall-verifika mil-LVD ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA.
- (c) L-LVD imbagħad jibgħat komunikazzjoni bil-miktub lil-LLD sabiex jikkonferma r-riżultat tal-verifika. Il-format u l-proċess għal din il-komunikazzjoni ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA.
 - Jekk l-LVD jikkonferma li hemm konformità shiha mal-LD, l-LLD johroġ mingħajr dewmien liċenzja FLEGT lill-konsenja ta' esportazzjoni kkonċernata. Il-proċeduri ddettaljati sabiex jiġi informat l-applikant u jinharġu liċenzji FLEGT ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA.
 - Jekk jiġi skopert kwalunkwe nuqqas ta' konformità f'dan l-istadju, l-LVD jinnotifika lil-LLD li l-ebda liċenzja FLEGT ma tista' tinhareġ, jindika r-raġunijiet għal dan ir-rifjut, u jirrekordja r-rifjut fis-COCIS. L-LLD jinnotifika lill-applikant li l-applikazzjoni għal liċenzja giet irrifjutata u bir-raġunijiet għal dan ir-rifjut. Il-proċeduri ddettaljati sabiex jiġu indirizzati konsenji mhux konformi u sabiex l-applikant jiġi informat ser jiġu żviluppati fi żmien sentejn mill-firma tal-VPA.
- (d) Ladarba l-liċenzja FLEGT tkun inharġet, l-esportatur jibgħat kopja tal-liċenzja, inkluża l-ispeċifikazzjoni, lill-awtorità doganali u tal-port, b'notifika tad-data proposta tat-tagħbija. L-awtorità doganali u tal-port tikkontrolla li l-liċenzja hija konsistenti mad-dokumenti ta' esportazzjoni uffiċjali l-oħra u tissodisfa l-formats standard. L-LLD iżomm rekords tal-applikazzjonijiet kollha għal liċenzji FLEGT rċevuti, inkluż dawk li rriżultaw frifjut.

L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għal liċenzji FLEGT, inkluż il-format tal-liċenzja u l-perijodu tal-validità, huma ppreżentati fl-Anness IV.

8. AWDITJAR INDIPENDENTI

L-għan tal-awditjar indipendenti (IA) huwa li jivvaluta jekk l-LAS hijiex qed tiffunzjona effettivament, b'mod xieraq u bi kredibilità u sabiex tidentifika dghufijiet potenzjali u riskji fl-istrutturi u l-implimentazzjoni tas-sistema.

It-termini ta' referenza għall-IA, inkluż il-kompiti, il-kwalifiki meħtieġa u l-metodu, huma ppreżentati fl-Anness V.

Appendiċi A

DEFINIZZJONI, TABELLA U PROCEDURI TA' VERIFIKA TAL-LEGALITÀ

1. Pjan għall-politika u r-riforma tal-liġi tal-forestrija

Id-definizzjoni tal-legalità stipulata hawn taht giet żviluppata permezz ta' proċess partecipatorju ma' firxa wiesgħa ta' partijiet interessati. Matul l-iżvilupp tad-definizzjoni tal-legalità, il-partijiet interessati Liberjani identifikaw numru ta' ambigwitàjiet, lakuni u inkonsistenzi fil-liġijiet, ir-regolamenti u l-linji ta' politika eżistenti li huma l-bażi tad-definizzjoni tal-legalità, li jehtieg li jiġu indirizzati sabiex tinkiseb il-governanza tajba mixtieqa fis-settur Liberjan tal-forestrija. Il-Gvern tal-Liberja għalhekk jippjana li jwettaq riformi legali u ta' politika fir-rigward tas-settur tal-forestrja f'konsultazzjoni mal-partijiet interessati rilevanti kollha. Huwa mistenni li dawn ir-riformi legali jitlestew sal-2013, u li d-definizzjoni tal-legalità tiġi aġġornata wara dan sabiex tirrifletti dawn l-emendi. Żoni li jehtiegu riformi ta' politika u legali jinkludu:

- (a) Ftehimiet Soċjali: L-istabbiliment ta' proceduri sabiex jirregolaw negozjati ta' Ftehimiet Soċjali, inkluż (i) l-iskedar ta' negozjati; (ii) il-puntwalità ta' kemm il-pagamenti kif ukoll it-trasferimenti ta' fondi lil komunitajiet; (iii) il-kontenut minimu ta' ftehimiet soċjali u l-infurzar tad-dispożizzjonijiet; (iv) id-drittijiet komunitarji tal-utent fir-rigward ta' żoni ta' konċessjoni, u (v) l-impjeg ta' haddiema mingħajr hilit, eċċ;
- (b) Il-promulgazzjoni ta' regolament Komunitarju dwar il-forestrija sabiex jiġu provduti linji gwida speċifiċi għall-ġestjoni komunitarja tal-foresti;
- (c) L-użu ta' zżuk abbandunati inkluż proceduri għall-irkant tagħhom, ir-reġistrazzjoni tas-sjieda legali u d-dħul fil-LAS;
- (d) L-użu ta' zżuk ikkonfiskati mill-Gvern għar-raġuni li ġew mahsuda bi ksur tal-liġi;
- (e) L-integrazzjoni ta' Skemi ta' Ċertifikazzjoni Indipendenti fil-LAS: diskussjoni u ftehim mal-partijiet interessati dwar l-użu ta' skema/i ta' ċertifikazzjoni indipendenti fil-Liberja u identifikazzjoni tal-iskema/i ta' ċertifikazzjoni indipendenti li l-Liberja tirikonoxxi għall-iskop li tistabbilixxi l-orijini legali ta' zżuk importati minn pajjiżi mhux VPA;
- (f) Lista ta' Esklużjoni: L-istabbiliment ta' lista ta' esklużjoni li tidentifika dawk l-individwi li kkontribwixxew għall-gwerra ċivili tal-Liberja u b'hekk huma pprojbiti milli jaħdmu fis-settur tal-foresti, kif mehtieg mir-Regolamenti eżistenti tal-FDA;
- (g) Faċilitajiet tal-ipproċessar: Regolament relatat ma' (i) l-istabbiliment ta' faċilitajiet tal-ipproċessar minn detenturi tal-FMCs, u (ii) linji gwida dwar l-operat ta' faċilitajiet tal-ipproċessar;
- (h) Aċċess tal-Parti Terza u l-Użu ta' Prodotti tal-Foresti: Regolamenti dwar l-aċċess ta' parti terza u l-użu ta' riżorsi tal-foresti f'żona ta' konċessjoni ta' parti oħra;
- (i) Validazzjoni u promulgazzjoni tar-Regolamenti tas-Serrieq bil-katina: sabiex jiġu ggwidati proceduri godda għax-xogħol mas-settur informali.

2. Tabella tal-legalità

Fid-determinazzjoni ta' jekk l-injam jew prodotti tal-injam li jinbiegħu fis-suq Liberjan jew qed jiġu esportati mil-Liberja jissodisfawx l-istandard legali stipulat fid-definizzjoni ta' "injam legali", għandhom japplikaw il-prinċipji u l-indikaturi kif ukoll il-proċeduri dettaljati tal-verifika kif stipulati fit-tabella li ġejja. It-tabella tiddekrivi l-format tat-Tabella tal-Legalità (Prinċipji, Indikaturi, Verifikaturi, u Gwida ta' Verifika). It-tabella hija maqsuma fi 11-il prinċipju, b'indikaturi u verifikaturi elenkati taht kull prinċipju, u l-gwida tal-verifika li tiddekrivi kif l-indikaturi għandhom jiġu kkontrollati għall-konformità. Il-gwida tal-verifika (li tindika l-Għan, il-Kontroll Regulatorju, il-Metodu tal-Verifika, u l-Frekwenza) tirrifletti l-hsieb attwali iżda tista' tkun soġġetta għal tibdil matul aktar żvilupp ta' sistemi u proċeduri.

Il-Prinċipju tal-Legalità	Id-definizzjoni tal-legalità Liberjana hija maqsuma fi 11-il prinċipju tal-legalità. Kull prinċipju tal-legalità jikkonsisti f'numru ta' indikaturi tal-legalità b'verifikaturi taht kull indikatur. Proċedura ta' verifika għet żviluppata għal kull indikatur.
Indikaturi tal-legalità	Dan jiddeskrivi n-norma jew ir-rekwiziti li d-Dipartiment Liberjan tal-Verifika (LVD) jehtieg sabiex jikkontrolla l-konformità mal-prinċipju speċifiku tal-legalità.
Verifikaturi tal-Legalità	Il-verifikaturi huma evidenza li l-ispetturi/jew l-assessuri tal-LVD ser ifittxu meta jevalwaw jekk in-norma jew l-indikatur speċifiku jkun għew sodisfatti. Din il-lista mhijiex eżawrjenti u l-assessur jista' juża mezzi addizzjonali sabiex jivverifika l-indikatur rilevanti jekk ikun mehtieg.
Gwida tal-Verifika	Dawn il-prinċipji jiggwidaw l-ispetturi/jew l-assessuri tal-LVD fl-evalwazzjoni tagħhom ta' indikatur partikolari: <ol style="list-style-type: none"> Għan: L-għan jippreżenta l-iskop tal-proċedura tal-verifika. Kontroll Regulatorju: Jipprovdni għar-rekwiziti normattivi u/jew regolatorji fir-rigward ta' indikatur partikolari u korpi tal-gvern responsabbli. Metodu tal-Verifika: Jipprovdni għal deskrizzjoni u l-metodu tal-verifika u ser jikkonsisti f'analizi tad-dokument, spezzjoni fuq il-post, konferma u/jew konsultazzjoni. Frekwenza: Jipprovdni għall-frekwenza tal-verifika tal-indikatur jew ċerti aspetti minnu mil-LVD.

PRINĊIPJU 1: EŻISTENZA/RIKONOXXIMENT LEGALI U ELIĠIBBILTÀ SABIEX WIEHED JOPERA FIS-SETTUR TAL-FORESTRİJA

Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess tal-foresta huwa negozju rikonoxxut legalment, komunita jew individwu eliġibbli li jopera fis-settur tal-forestrija

Indikatur 1.1 Id-detentur tal-Kuntratt jew tal-permess huwa persuna fiżika jew ġuridika rreġistrata kif suppost mal-Gvern tal-Liberja u/jew rikonoxxuta mill-FDA

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
Għal korporazzjonijiet u shubiji, ċertifikat annwali kurrenti tar-Registrazzjoni tan-Negozju u liċenzja mahruġa mill-Ministeru tal-Kummerċ u l-Industrija (MOCI)	It-tipi kollha tal-kuntratti jew il-permessi li d-detentur tagħhom huwa negozju rreġistrat
Għal entitajiet korporattivi, artikoli ta' inkorporazzjoni ffajljati mal-Ministeru tal-Affarijiet Barranin (MOFA)	It-tipi kollha tal-kuntratti jew il-permessi li d-detentur tagħhom hija korporazzjoni.
Għal detenturi li mhumiex negozji rreġistrati, ċertifikat jew ittra ta' rikonoxximent mahruġa mill-FDA	FMC/TSC taht il-liġi Komunitarja tal-Forestrija, FUP/PUP, permessi tas-serrieq bil-katina mahruġa lil persuna fiżika jew proprjetaru uniku

Gwida tal-Verifika	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-verifika
<p>Ghan:</p> <p>L-ghan ta' din il-proċedura huwa li jivverifika li persuna li qed tftitx kuntratt jew permess tal-foresti għall-hsad, l-ipproċessar jew l-esportazzjoni ta' zkuk jew kwalunkwe prodott tal-injam iehor fil-Liberja hija jew impriza ta' negozju debitament reġistrat jew waħda rikonoxxuta mill-FDA bħala kapaci tikseb u żżomm kuntratt jew permess tal-foresti taht il-liġi Liberjana.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-liġi Liberjana tirrikjedi li kwalunkwe persuna li qed tmexxi u/jew twestaq negozju trid tirreġistra n-negozju mal-MOCI. Huwa ksur tal-liġi li wiehed ma jirreġistrax negozju. Biex tinvolvi ruhha fil-forestrija komunitarja il-komunità trid tiġi rikonoxxuta mill-FDA. Ir-reġistrazzjoni tan-negozju tiskadi kull sena fid-data tar-reġistrazzjoni u trid tiġġedded. L-NFRL jipprovd wkoll li kwalunkwe persuna eliġibbli tista' tikseb u żżomm kuntratt tal-foresta. It-terminu "persuna" huwa definit sabiex jinkludi kemm persuna fiżika kif ukoll ġuridika, u entitajiet inkorporati u mhux inkorporati.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-eżistenza ta' dokument validu ta' reġistrazzjoni tan-negozju hija verifikata mil-LVD. Fil-każ li ċ-ċarezza hija meħtieġa l-LVD jista' jikseb informazzjoni addizzjonali mill-MOCI u d-Dipartimenti Kummerċjali u Legali tal-FDA. Fil-każ tal-forestrija komunitarja, il-verifika tar-rikonoxximent tal-komunità tal-FDA tista' tinkiseb mid-Dipartiment Legali u Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizi tad-dokument 2. Konsultazzjoni mal-MOCI u d-Dipartimenti Kummerċjali, Legali u Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA. 	Kull sena
Referenzi: GBL (4.3 sa 4.5); COCS SOP (4)		
Indikatur 1.2 Is-sid(sidien) attwali jew il-partijiet interessati ta' detentur ta' kuntratt jew permess ma jinkludix(jinkludux) il-President u l-Viċi President attwali tal-Liberja, Membri tal-Legislatura, Membri tal-kabinet, Diretturi u Maniġers tal-FDA, is-Supretendenti attwali tal-kontea jew kwalunkwe persuna speċifikament ipprojbita milli tippossjedi kuntrattur tal-foresti jew interess f'kuntratt tal-foresti		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
1.2.1 Għal detentur ta' kuntratt li huwa negozju rreġistrat, ġurament notarili esegwit mis-CEO tiegħu li jiddikjara li s-sidien tiegħu ma jinkludux persuni pprojbiti	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
1.2.2 Lista attwali mhejjija mill-FDA ta' uffiċjali tal-Gvern anzjani ipprojbiti milli jżommu liċenzja tal-foresti skont it-Taqsima 5.2(b) tal-NFRL	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
1.2.3 Lista attwali ta' partijiet interessati u sidien benefiċjarji ta' kuntratt korporattiv jew detentur tal-permessi	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.1.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-verifika
<p>Ghan:</p> <p>L-ghan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li l-applikanti kollha għal-liċenzjar u/jew konċessjonijiet tal-foresti huma eliġibbli li jżommu liċenzja tal-foresti.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>Sabiex jiġi żgurat li ġew sodisfatti r-rekwiżiti msemmija hawn fuq, l-LVD irid jirrevedi r-rekords tas-sjeda tad-detentur tal-kuntratt sabiex jivverifika li l-applikant mhuwiex persuna pprojbita jew entità li s-sid(sidien) tiegħu jinkludi(u) persuna(i) pprojbita(i).</p>	Kull konsenja

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.1.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-verifika
<p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Id-detenturi ta' ċerti pożizzjonijiet fil-Gvern huma pprojbiti mit-Taqsima 5.2b tal-NFRL li jmxexxu operazzjonijiet kummerċjali tal-foresti minhabba f'kunflitt ta' interess attwali jew potenzjali. Interess regolatorju ewlieni huwa li jsir kontro-kontroll tas-sid attwali ta' detentur tal-kuntratt mal-lista attwali tal-uffiċjali anzjani tal-gvern ipprojbiti miżmuma mill-FDA. Minhabba li r-responsabbiltà primarja hija tad-detentur tal-kuntratti li jiżgura li s-sidien tiegħu huma persuni eliġibbli, id-detentur tal-kuntratt għandu jagħmel gurament li huwa f'konformità.</p> <p>Il-veracità tal-affidavit b'gurament ser tiġi kkontrollata ma' rekords disponibbli fir-rigward tas-sidien tad-detentur tal-kuntratt. Il-lista ta' persuni pprojbiti kif ukoll tal-partijiet interessati attwali tan-negozzi rreġistrati fil-pussess ta' kuntratt jew liċenzji ser titqiegħed fid-dominju pubbliku, kif iddikjarat taht l-Anness IX ta' dan il-Ftehim.</p>	<p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	
Referenzi: NFRL (5.2b); Regolament 103-7(21-22) Regolament 104-07(62); Taqsimiet 44, Att dwar il-PPC		

Indikatur 1.3 Id-detentur tal-Kuntratt mhuwiex eskluż milli joffri jew japplika għal liċenzja tal-foresti jew kwalunkwe kuntratt/konċessjoni oħra tal-gvern minhabba fi ksur tal-Att dwar l-Akkwisti Pubbliċi u l-Konċessjonijiet (PPCA)

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
1.3.1 Il-Kummissjoni tal-Konċessjoni tal-Akkwist Pubbliku (PPCC) tiżviluppa u żżomm Lista ta' Esklużjoni ta' persuni li nstabu hatja li kisru l-Att dwar il-PPC u/jew ir-regoli u l-linji gwida stabbiliti fih	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn US\$ 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika:	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li l-applikanti kollha għal kuntratti jew permessi tal-foresti mhuwiex qed jiksru l-Att dwar il-PPC li jirregola l-ghotja tal-konċessjonijiet u kuntratti oħra.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Applikant għal-liċenzjar tal-foresti ma jridx jiġi eskluż milli joffri għal konċessjoni u kuntratti pubbliċi oħra minhabba fi vjolazzjonijiet ta' regoli tal-offerti stabbiliti mill-PPCC. Offerenti li jirnexxu jridu jiġu kkontrollati mal-lista ta' esklużjoni attwali/aġġornata li hija prodotta u miżmuma mill-PPCC taht it-taqsima 44 tal-Att dwar il-PPC, li tipprekludi ċerti entitajiet milli jingħataw konċessjoni bhala riżultat tal-preżenza ta' ċerti kondizzjonijiet wara applikazzjoni u/jew offerta li tirnexxi.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>Sabiex jiġi żgurat li jkunu ġew sodisfatti r-rekwiziti hawn fuq, l-LVD irid jivverifika li l-applikant mhuwiex fuq il-lista tal-esklużjoni tal-PPCC. Il-lista tal-esklużjoni tal-PPCC għandha tkun wahda mid-dokumenti mqieghda fid-dominju pubbliku kif indikat fl-Anness IX ta' dan il-Ftehim.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-PPCC 2. Analizi tad-dokument 	Darba matul il-perijodu tal-kuntratt
Referenzi: Taqsimiet 44, Att dwar il-PPC		

PRINĊIPJU 2: L-ALLOKAZZJONI TAL-FORESTI

Id-Drittijiet tal-Użu tal-Foresti kopert mill-kuntratt ingħata skont il-Liġi Nazzjonali tar-Riforma tal-Foresti u l-Liġi tad-Drittijiet Komunitarji

Indikatur 2.1 Il-komunitajiet kollha fir-raġġ ta' 3.0 kilometri taż-żona proposta għall-konċessjoni (imsejha "komunitajiet affettwati") ġew ikkonsultati mill-FDA u taw il-kunsens infurmat tagħhom għall-konċessjoni proposta.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.1.1 Rapport tal-istharrig soċjo-ekonomiku imhejji mill-FDA	FMC,TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.1.2 Avvizi bil-miktub tal-laqgħa (laqgħat) ta' konsultazzjoni (avvizi fuq ir-Radju u fil-Gazzetti)	FMC,TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
2.1.3 Minuti u lista ta' attendenza tal-laqgħat li juru l-punti ewlenin diskussi u l-ftehimiet li ntlahqu	FMC,TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
2.1.4 Ittra ta' bona fede iffirmata minn komunitajiet li qed jimpenjaw ruhhom sabiex jinnegozjaw in bona fede ma' detentur tal-kuntratt eventwali	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>Il-liġi tenfasizza r-rwol essenzjali ta' parteċipazzjoni pubblika fil-governanza parteċipatorja, it-trasparenza u l-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet. L-iskop ta' din il-proċedura huwa li tiżgura li tingħata aderenza adegwata lil dan l-aspett fid-determinazzjoni u l-allokazzjoni ta' riżorsi tal-forestrija fil-Liberja.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-FDA ingħatat il-mandat li tiddeciedi dwar l-użu u l-allokazzjoni ta' riżorsi tal-forestrija miżmuma bħala sehem fiducjarju mill-Gvern. Fid-deċiżjoni tal-ippjanar tal-użu tal-art u l-validazzjoni ta' riżorsi tal-forestrija, il-partiċipazzjoni pubblika tisso-disfa rwol ewleni u jeżisti dmir fuq l-FDA sabiex tinvolvi ruħha mal-komunitajiet affettwati rilevanti. Bil-ħsieb li tiġi żgurata partiċipazzjoni adegwata, jitpoġġew rekwiżiti fuq l-FDA ftermini tan-notifika, l-infurmar, t-tmexxija ta' laqgħat, l-irrekordjar ta' kummenti u l-konsiderazzjoni tal-input ta' dawn il-komunitajiet. Dan l-approċċ parteċipatorju jiżgura li jitqiesu l-opinjoni ta' partijiet interessati rilevanti u li tittiehed deċiżjoni infurmata ftermini tal-ippjanar tal-użu tal-art u l-validazzjoni ta' riżorsi tal-forestrija. Skont manwal approvat maħruġ mill-FDA wara proċess ta' thejjija parteċipatorja, il-komunitajiet affettwati jinkludu dawk fraġġ ta' 3.0 kilometri miż-żona tal-konċessjoni.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD għandu jivverifika li l-FDA tippjana l-użu tal-art tal-foresti tagħha permezz ta' konsultazzjonijiet meħtieġa b'mod statutorju ma' komunitajiet u partijiet interessati oħra. Fil-każ ta' konsultazzjonijiet ma' komunitajiet, l-LVD għandu jikkonferma l-fatt u l-kwalità tal-konsultazzjonijiet permezz ta' revizjoni tad-dokumentazzjoni, inkluż ir-rapport tal-istharrig soċjo-ekonomiku u l-hin u l-arrangamenti relatati mat-tmexxija u d-diskussjonijiet fil-laqgħat. Jekk ikun meħtieġ, l-aġenziji l-oħra tal-gvern bħall-Ministeru tal-Affarijiet Interni u l-komunitajiet affettwati rilevanti jistgħu jiġu kkonsultati.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA u, jekk ikun meħtieġ, il-Ministeru tal-Affarijiet Interni u komunitajiet affettwati 2. L-analiżi tad-dokument 	<p>Darba matul il-perijodu tal-kuntratt</p>
Referenzi: NFRL (4.1-4.5); Regolament 102-07(21-22) Regolament 104-07(62) Taqsima 87 tal-Att dwar il-PPC		
Indikatur 2.2 Qabel l-allokazzjoni tal-kuntratt tal-foresti, l-FDA kisbet Ċertifikat tal-Konċessjoni mill-Ministeru tal-Ippjanar u l-Affarijiet Ekonomiċi, li japprova l-pjan ta' konċessjoni sottomess mill-FDA u jikkonferma li l-konċessjoni proposta hija konsistenti mal-għanijiet tal-iżvilupp nazzjonali		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.2.1 Pjan ta' konċessjoni sottomess mill-FDA lill-Ministeru tal-Ippjanar u l-Affarijiet Ekonomiċi (MPEA) fir-rigward tal-konċessjoni tad-detentur tal-kuntratt	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
2.2.2 Ċertifikat tal-konċessjoni (jew approvazzjoni bil-miktub) maħruġ mill-MPEA lil FDA, li jawtorizza lil FDA sabiex tibda attivitajiet tal-allokazzjoni tal-konċessjoni/ kuntratt għaž-żona tal-foresta speċifikata	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>Il-proċedura timmira sabiex tivverifika li l-għanijiet tal-forestrija tal-Liberja jinqabdu fil-pjan tal-iżvilupp ġenerali tal-pajjiż kif endorsjat mill-MPEA permezz tal-hruġ ta' ċertifikat tal-konċessjoni.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-FDA trid tiżgura li l-foresta li trid tiġi allokata hija adattata għall-forestrija kummerċjali u li ġie żvilupp pjan ta' konċessjoni sabiex tiġi żgurata l-konformità mar-rekwiżiti kollha provduti mill-NFRL u l-Att dwar il-PPC, li jirrispetta ż-żoni protetti u d-drittijiet ta' komunitajiet affettwati speċjalment għall-użu ta' prodotti tal-foresti li mhumiex tal-injam.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li l-MPEA fil-fatt hareġ ċertifikat tal-konċessjoni lill-FDA abbażi ta' revizzjoni tal-pjan tal-konċessjoni żvilupp u sottomess mill-FDA sabiex jiġi żgurat li r-rekwiżiti għal proċedura ta' offerti kompetittivi jiġu sodisfatti kif provdut mill-NFRL u l-Att dwar il-PPC. Dan isir permezz tal-konsultazzjoni mad-Dipartiment Legali u/jew Kummerċjali tal-FDA</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-PPCC u/jew id-Dipartimenti Legali u Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	<p>Darba matul il-perijodu tal-kuntratt</p>
Referenzi: Regolament 104-07 (5.2(a)(i)) l-Att dwar il-PPC (46)		
Indikatur 2.3 Id-detentur tal-Kuntratt ikkonforma ma' rekwiżiti statutorji ta' prekwalfikazzjoni u kkwalfika kif misthoqq mill-FDA sabiex (i) jopera fis-settur tal-forestrija, u fil-każ tat-TSC u FMC, (ii) jitfa' offerta għall-kuntratt		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.3.1 Rapport tal-kumitat ta' prekwalfikazzjoni fir-rigward tal-proċess tal-prekwalfikazzjoni	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
2.3.2 Ċertifikat validu ta' prekwalfikazzjoni mahruġ mid-detentur tal-kuntratt	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
2.3.3 Ikklijar tat-taxxa li ma juri l-ebda arrettrati tat-taxxa fid-data tas-sottomissjoni	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
2.3.4 Garanzija ta' likwidità minn bank b'reputazzjoni fid-data tas-sottomissjoni	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
2.3.5 Iċ-ċertifikat tar-reġistrazzjoni tan-negozju kien jeżisti qabel iċ-ċertifikat tal-prekwalfikazzjoni	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' USD 10 000,00 jew aktar	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li kumpanija li qed tapplika għal liċenzja tkun ikkonformat mar-rekwiżiti kollha ta' prekwalfikazzjoni rilevanti u għalhekk tissodisfa l-kriterji tal-proċess tal-offerti.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti ġew sodisfatti fil-hin stabblit mil-liġi. Dan ifisser li ċ-Ċertifikat ta' Prekwalfikazzjoni irid ikun ġie ddatat qabel mid-detentur tal-kuntratt jew iċ-ċertifikat tar-reġistrazzjoni tan-negozju tal-proċessur, l-ikklijar tat-taxxa, u l-garanzija tal-bank meħtieġa.</p>	<p>Once during the Contract period</p>

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-FDA trid tiżgura li r-rekwiżiti kollha ta' prekwalfikazzjoni ġew sodisfatti minn detentur ta' kuntratt partikolari qabel il-proċess tal-offerti u/jew il-kisba tar-riżors tal-foresti. Ir-rekwiżiti ta' prekwalfikazzjoni fost affarijiet oħra jinkludu: (1) Artikoli ta' inkorporazzjoni mill-Ministeru tal-Affarijiet Barranin (MOFA), (2) Ċertifikat ta' registrazzjoni tan-negozju mill-MOCI, (3) L-ikklijar tat-taxxa mill-Ministeru tal-Finanzi (MOF), u (4) Garanzija ta' likwidità minn bank b'reputazzjoni.</p>	<p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA, l-MOF, l-MOFA u l-MOCI. 2. Analizi tad-dokument 	
Referenzi: NFRL (5.2(a)(i); Regolament 103-07 (41-46)		
Indikatur 2.4 Il-kuntratt tal-foresti inhareġ għall-offerti skont il-proċess tal-offerti kompetittiv u r-regoli stabbiliti mill-Att dwar l-Akkwist Pubbliku u l-Konċessjonijiet u r-Regolamenti mahruġa mill-FDA		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.4.1 Avviż ta' offerta pubblika	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
2.4.2 Rapport tal-bord tal-evalwazzjoni tal-offerta għall-konċessjoni	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
2.4.3 Rapport tad-diligenza dovuta mill-FDA	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
2.4.4 Rapport finali tal-bord tal-evalwazzjoni tal-offerta lill-Kumitat Inter-Ministerjali tal-Konċessjonijiet (IMCC)	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
2.4.5 Rakkomandazzjonijiet tal-IMCC lill-President	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-liċenzja tal-foresti għal operazzjonijiet kummerċjali tal-foresti nġhatat abbażi ta' proċess kompetittiv tal-offerti kif rikjest mil-liġi.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-liġi tirrikjedi li ladarba tiġi sottomessa offerta, l-offerti jiġu evalwati mill-bord tal-evalwazzjoni tal-offerta għall-konċessjoni, li imbagħad jissottometti rapport tal-evalwazzjoni tal-offerta fi żmien 60 jum lill-entità tal-konċessjoni (f'dan il-każ l-FDA). Wara dan, l-FDA tista' tikkonkludi rapport ta' diligenza dovuta dwar l-offerti kollha rakkomandati. Imbagħad il-bord tal-evalwazzjoni tal-offerta għall-konċessjoni se jissottometti rapport finali lill-IMCC. L-IMCC imbagħad se jirrevedi r-rapport u jissottometti r-rakkomandazzjonijiet tiegħu lill-President għad-deċiżjoni finali.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti billi l-ewwel jikkonsulta u jivverifika l-eżistenza u l-validità tad-dokumenti meħtieġa mad-Dipartiment Kummerċjali u/jew id-Dipartiment Legali tal-FDA. Jekk tinhtieg aktar kjarifika, l-LVD jista' jikkonsulta mal-Kumitat tal-Evalwazzjoni tal-Offerta għall-Konċessjoni u/jew mal-IMCC.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA, l-IMCC u l-PPCC 2. Analizi tad-dokument 	Darba matul il-perjodu tal-kuntratt
Referenzi: NFRL (3.3 & 5.2(a)); l-Att dwar il-PPC (115(1)&(2) u 116); u r-Regolamenti tal-FDA 104, Taqsima 31-36		

Indikatur 2.5: F'każ ta' permess tal-użu privat (PUP), il-kuntratt ingħata mal-permess bil-miktub tas-sid ivverifikat tal-art

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.5.1 L-att validu tal-proprjetà tas-sid tal-art privata	PUP	
2.5.2 Il-permess bil-miktub tas-sid tal-art privata	PUP	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.5)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li l-PUP jingħata biss fejn is-sjieda tal-art privata hija stabbilita b'mod ċar u mal-approvazzjoni bil-miktub tas-sid tal-art.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-LVD huwa mehtieg li jivverifika lis-sid ta' art privata maħsuba li tkun is-suġġett ta' PUP. Dan se jinvolvi l-ikkontrollar tal-att tal-proprjetà sottomess mar-rekords pubbliċi fiċ-Ċentru għar-Rekords u d-Dokumentazzjoni Nazzjonali (CNDRA).</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti l-ewwel billi jirrevedi t-titolu tal-proprjetà, u imbagħad billi jikkonferma li l-permess bil-miktub huwa fil-fatt mis-sid tal-art.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-CNDRA 2. Analizi tad-dokument 	Darba matul il-perijodu tal-kuntratt
Referenzi: NFRL Taqsima 5.6		

Indikatur 2.6 F'konsultazzjoni mal-partijiet interessati u abbażi tar-rapport tal-istharriġ soċjo-ekonomiku tagħha, l-FDA hejjiet mappa integrata li turi ż-żona tal-kuntratt u żoni tal-art maġenbha bħal konċessjonijiet oħra, żoni protetti tal-foresta u art privata.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.6.1 Il-mappa tal-FDA li turi ż-żona tal-konċessjoni inkwistjoni u tindika artijiet maġenbha	FMC, TSC, FUP	
2.6.2 Ir-rapport tal-infurzar tal-FDA (ir-Rapport ta' Verifika tal-konformità mal-FDA)	FMC, TSC, FUP	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.6)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li ż-żona tal-konċessjoni mogħtija lid-dententur tal-kuntratt ma taffettwax l-art fil-pussess ta' detentur(i) iehor(oħra) tal-kuntratt jew żona protetta tal-foresta.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Huwa essenzjali li kull żona tal-kuntratt tiġi demarkata kif suppost sabiex jiġi evitat li żoni ta' konċessjoni jirkbu fuq xulxin jew jaffettwaw żoni protetti tal-foresti</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD għandu jivverifika li dawn ir-rekwiżiti ġew sodisfatti billi jikkontrolla l-validità tal-mappa tal-konċessjoni mad-Dipartiment tar-Riċerka u l-Iżvilupp u d-Dipartiment tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartimenti tar-Riċerka u l-Iżvilupp u tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	Darba matul il-perijodu tal-kuntratt

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.6)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Referenzi: COCS SOP (7, 8, 19, 20 & 21) Regolament 109-07		
Indikatur 2.7 Id-detentur tal-foresti issottometta garanzija tal-offerent flimkien mal-offerta tiegħu għall-kuntratt tal-foresta lill-FDA		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.7.1 L-irċevuta tal-garanzija tal-offerent mahruġa mill-FDA	FMC u TSC	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.7)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-offerent ikun issottometta l-garanzija statutorju meħtieġ u ssodisfa r-rekwiżiti rilevanti.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Ir-Regolamenti tal-FDA 104-07 jirrikjedu li l-offerenti għall-FMC u t-TSC jissottomettu garanzija ta' offerta flimkien mal-offerta tagħhom. Il-garanzija għandha tkun valida għal mill-inqas 12-il xahar u fl-ammont ugwali għal 1/6 tal-miżata annwali taż-żona determinata għal kuntratt partikolari. Barra minn hekk, il-garanzija trid tinħareġ minn istituzzjoni kompetenti u awtorizzata fil-Liberja.</p> <p>Skont it-Taqsima 43 tar-Regolament 104-07, fi żmien 30 jum wara l-għażla tal-offerent ir-rebbieh, l-offerent ir-rebbieh jista' jitlob lura l-garanzija oriġinali billi jiddepożita ammont tal-garanzija fi flus mal-Bank Ċentrali tal-Liberja jew bank ieħor mahtur uffiċjalment sabiex iżomm il-kontijiet tal-FDA u jippreżenta l-prova tad-depożitu lill-FDA. Ir-Regolament jipprovdi wkoll li mal-preżentazzjoni fil-hin tal-prova tad-depożitu tal-valur tal-garanzija mal-Bank Ċentrali tal-Liberja, l-FDA għandha ttritorna l-garanzija oriġinali lill-offerent ir-rebbieh. Madankollu, jekk l-offerent ir-rebbieh jonqos milli joffri prova ta' depożitu fi żmien 30 jum wara l-għażla, l-FDA għandha tiġbed mill-garanzija u tiddepożita l-fondi mal-Bank Ċentrali tal-Liberja jew bank ieħor iddeżinjat uffiċjalment sabiex iżomm il-kontijiet tal-Awtorità. Fl-aħharnett, jekk l-offerent ir-rebbieh u l-Gvern jeżegwixxu l-kuntratt fir-rigward ta' liema ġie sottomess il-garanzija, l-FDA għandha tirranġa li tikkredita l-fondi depożitati lejn kwalunkwe ammonti li l-offerent ir-rebbieh għandu jagħti lill-Gvern skont il-kuntratt.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti ġew sodisfatti billi jikkonsulta ma', u jivverifika l-validità tal-Irċevuta tal-Garanzija tal-Offerenti mad-Dipartiment Kummerċjali u/jew Finanzjarju tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-dipartimenti Kummerċjali / Finanzjarji tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	Darba matul il-perijodu tal-kuntratt
Referenzi: Regolament 104-07 (43 & 61(b)) COCS SOP (9)		
Indikatur 2.8 Id-detentur tal-kuntratt jiddepożita garanzija ta' prestazzjoni inizjali fil-perijodu speċifikat mil-liġi wara l-konkluzjoni tan-negozjati tal-kuntratt		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.8.1 Kopja tal-garanzija tal-prestazzjoni ddepożitat fi żmien 90 jum mill-konkluzjoni tan-negozjati	FMC	
2.8.2 Kopja tal-garanzija tal-prestazzjoni ddepożitat fi żmien 30 jum mill-konkluzjoni tan-negozjati	TSC	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.8)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>L-għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-garanzija tal-prestazzjoni meħtieġa għet ddepożitata fil-perijodu taż-żmien meħtieġ.</p> <p>Il-Kontroll Regolarju:</p> <p>Ir-Regolament 104-07 jirrikjedi li d-detenturi tal-kuntratt tal-FMC u t-TSC (iżda mhux l-FUP jew il-PUP) jissottomettu garanzija tal-prestazzjoni fil-perijodu taż-żmien meħtieġ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FMC: il-garanzija tal-prestazzjoni trid tiġi sottomessa fi żmien 90 jum fl-ammont ta' 150 000 USD (inqas minn 100 000 ha) jew sa 250 000 USD (aktar minn 100 000 ha) 2. TSC: il-garanzija tal-prestazzjoni fi żmien 30 jum fl-ammont ta' 25 000 USD. 	<p>Id-deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq għew sodisfatti billi jikkonsulta ma' u jivverifika l-eżistenza u l-validità tal-garanzija tal-prestazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali u/jew Finanzjarju tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartimenti Kummerċjali u/jew Finanzjarji tal-FDA 2. L-analiżi tad-dokument 	<p>Darba fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt</p>
Referenzi: Regolament 104-07(61(b)); COCS SOP (9)		
Indikatur 2.9 Il-kuntratt tal-foresti għe ffirmat mid-detentur tal-kuntratt u l-FDA u, fejn applikabbli, ratifikat kif misthoqq f'konformità mal-liġi		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
2.9.1 L-Att li jirratifika l-kuntratt tal-foresti, li huwa ffirmat mill-President u stampat f'hand bills	FMC u konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli	
2.9.2 Il-kuntratt iffirmat mid-detentur tal-kuntratt u d-Direttur Amministrattiv tal-FDA	TSC, FUP, PUP, permessi tas-Serrieq bil-katina	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.2.9)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-kuntratti tal-foresti kollha jiġu konklużi f'konformità mal-liġi. Fir-rigward tal-FMCs, l-għan huwa li jiġi żgurat li barra milli jiġi ffirmat mid-detentur tal-kuntratt u l-Gvern tal-Liberja, att li jirratifika lill-FMC jiġi mghoddi wkoll miż-żewġ ikmamar tal-Legizlatura u approvat mill-President. Fir-rigward tal-kuntratti l-oħra kollha, l-għan huwa li jiġi żgurat li jiġu ffirmati kif suppost bejn id-detentur tal-kuntratt u l-ġestjoni tal-FDA.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Ladarba FMC jiġi ffirmat ma' offerent li jirnexxi, l-FMC għandu jiġi ratifikat mil-Legizlatura u l-att tal-Legizlatura li jirratifika l-FMC approvat mill-President. Il-kuntratti tal-foresti u l-liċenzji l-oħra kollha jiġu ffirmati bejn id-detentur tal-kuntratt u l-FDA.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jivverifika li (1) kull FMC ikun għe ffirmat u ratifikat, u (2) il-liċenzji tal-foresti l-oħra kollha jiġu ffirmati mid-detentur rilevanti tal-kuntratt u d-Direttur Amministrattiv tal-FDA mal-approvazzjoni mill-Bord tal-FDA. L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ikunu għew sodisfatti billi jikkonsulta mad-Dipartimenti Kummerċjali u Legali tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. L-analiżi tad-dokument 2. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali jew Legali tal-FDA 	<p>Darba fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt</p>
Referenzi: NFRL (5.3); Regolamenti 104-07 (62); COCS SOP (5)		

PRINĊIPJU 3: OBBLIGI SOĊJALI U L-QSIM TAL-BENEFIĊĊJI

Id-detentur tal-kuntratt huwa f'konformità mar-rekwiżiti tal-obbligi soċjali u l-qsim tal-benefiċċji stabbiliti bil-Liġi

Indikatur 3.1 Id-detentur tal-kuntratt innegozja ftehim soċjali mar-rappreżentanti awtorizzati ta' komunitajiet affettwati fir-raġġ 3.0 kilometri miż-zona proposta tal-konċessjoni jew il-permess wara avvizz bil-quddiem lil dawn il-komunitajiet affettwati

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
3.1.1 Il-minuti tal-laqgħa li jirriflettu diskussjonijiet u ftehimiet attwali li ntlahqu mid-detentur tal-kuntratt u rappreżentanti awtorizzati ta' komunitajiet affettwati identifikati aktar qabel mill-FDA matul l-istharrig soċjo-ekonomiku tagħha	FMC, TSC, FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.1.2 Avviż imwassel jew ippubblikat tal-intenzjoni ta' negozju ma' komunitajiet affettwati (avviżi bir-radju jew riklami fil-gazzetti)	FMC, TSC, FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.1.3 Evidenza li ma gie pprezentat l-ebda ilment mal-FDA minn komunita affettwata li jallega esklużjoni minn negozjat jew nuqqas ta' negozjar min-naħa tad-detentur tal-kuntratt	FMC, TSC, FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li detentur tal-kuntratt jaderixxi mar-rekwiżiti statutorji u tal-FDA, rilevanti kollha li jappartjenu għal obbligi soċjali qabel ma jikseb iċ-Ċertifikat Annwali tal-Hsad tiegħu għall-FMC, it-TSC, jew l-FUP.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-NFRL u r-Regolamenti 105-07 promulgati taht l-NFRL it-tnejn ipoġġu dmir fuq id-detenturi tal-FMC, it-TSC u l-FUPs prinċipali sabiex jinnegozjaw 'Ftehim Soċjali' ma' komunitajiet affettwati permezz tar-rappreżentanti awtorizzati tagħhom fir-rigward ta' foresti li jridu jiġu maħsuda.</p> <p>Ir-Regolament jiddefinixxi komunitajiet affettwati bħala "komunita li tinkludi inqas minn distrett statutorju (inkluż chieffdoms, klannijiet, bliet żgħar, bliet, irhula, u abitazzjonijiet umani) li l-interess tagħhom x'aktarx jiġi affettwat mill-operazzjonijiet imwettqa taht liċenzja ta' riżorsi tal-foresti. "Interessi" għall-iskopijiet ta' din id-definizzjoni jistgħu jkunu ta' natura ekonomika, tas-saħħa ambjentali, tal-ghixien, estetika, kulturali, spiritwali jew reliġjuża." Fil-prattika, il-komunitajiet affettwati jiġu definiti u identifikati mill-FDA matul l-ippjanar tal-użu tal-foresti u l-istharrig soċjo-ekonomiku ta' qabel l-allokazzjoni tagħha.</p> <p>Skont ir-Regolamenti 105-07 it-tul ta' zmien ta' dawn il-ftehimiet soċjali huwa ta' hames (5) snin għall-FMCs u l-FUPs, u tliet (3) snin għat-TSCs. L-iffirmar ta' ftehim soċjali huwa rekwiżit ta' qabel it-twaqqiġ tas-siġar għal FMCs u TSCs.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti jiġu sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni u verifika mad-Dipartiment tal-Forestrija Komunitarja tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment tal-Forestrija Komunitarja tal-FDA u komunitajiet affettwati 2. Analizi tad-dokument 	<p>Kull Ċiklu (1)</p>
Referenzi: Regolament 105-07 (31&32); NFRL, Taqsima 5.6(d)(vi)		

Indikatur 3.2 Ftehim soċjali nnegozjat b'mod reċiproku għe ffirmat bejn id-detentur tal-kuntratt u l-komunitajiet affettwati KOLLHA permezz tar-rappreżentanti awtorizzati tagħhom, u l-ftehim isir effettiv qabel il-bidu tal-operazzjonijiet tat-twaqqiġ tas-siġar

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
3.2.1 Ftehim Soċjali esegwit iffirmit mid-detentur tal-kuntratt u kull komunità affettwata permezz tal-Kumitat Komunitarju tal-Iżvilupp tal-Forestrija (CFDC)	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.2.2 Ftehim Soċjali li kien jeżisti qabel iċ-Ċertifikat Annwali tal-Hsad ta' detentur tal-kuntratt	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.2.3 Lista ta' CFDC identifikata minn jew irreġistrata mal-FDA	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li detentur ta' FMC, TSC u/jew FUP li għandu valur ta' aktar minn USD 10 000,00 ikun iffirma ftehim soċjali mal-komunitajiet affettwati kollha qabel l-operazzjonijiet tal-qtuġħ tas-siġar.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Id-detentur u/jew il-kumpanija jistgħu jinnegozjaw biss il-Ftehim Soċjali mas-CFDC li jaġixxi f'isem il-komunitajiet affettwati. Is-CFDC irid ikun rappreżentant tal-komunitajiet kollha affettwati mill-attivitajiet tal-qtuġħ tas-siġar tad-detenturi tal-kuntratt. Jista' jkun hemm iktar minn CFDC wiehed li jirrappreżenta komunitajiet affettwati. Titwettaq verifika annwali mill-FDA sabiex tiġi monitorjata, ivvalutata u żgurata l-konformità mal-kondizzjonijiet ta' FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00.</p> <p>It-Taqsima 31 (b) (1) tar-Regolamenti 105-07 tiddikjara li d-detentur tal-kuntratt "għandu jiżgura li f'kull hin, għat-tul ta' żmien tal-liċenzja tar-riżorsi tal-foresti, ikun fis-sehħ ftehim soċjali għall-benefiċċju tal-komunitajiet affettwati kollha fir-rigward taż-żona fejn se jsir il-qtuġħ tas-siġar". It-Taqsima 31 (b) (2) tipprovdi wkoll li d-detentur tal-kuntratt ma jistax iwaqqa' s-siġar hlief jekk ikun fis-sehħ ftehim soċjali għall-benefiċċju tal-komunitajiet affettwati kollha fir-rigward taż-żona fejn se jsir il-qtuġħ tas-siġar taht Liċenzja tar-riżorsi tal-foresti."</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni ma' u l-verifika tal-ftehim soċjali esegwit mad-Dipartiment Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA u komunitajiet affettwati. 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjoni fuq il-post 	Kull Ċiklu
Referenzi: Regolament 105-07 (31)		
<p>Indikatur 3.3 It-termini tal-ftehim soċjali bejn id-detentur tal-kuntratt/il-permess u l-komunitajiet affettwati jinkludu kodiċi ta' kondotta li tirregola l-partijiet fil-ftehim, mekkanizmu għas-soluzzjoni tat-tilwim, flimkien ma' (i) deskrizzjoni ta' ammonti ta' benefiċċji finanzjarji pagabbli lill-komunità mid-detentur tal-kuntratt u (ii) rekwiżit li d-detentur tal-kuntratt/il-permess iħallas l-ammonti kull tliet xhur f'kont li jaġhti l-interessi miżmum minn terzi (escrow) li d-detentur tal-kuntratt/ il-permess għandu jzomm b'fiduċja f'isem il-komunitajiet affettwati kollha.</p>		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
3.3.1 Il-kodiċi ta' kondotta li tirregola d-drittijiet u r-responsabbiltajiet ta' komunitajiet affettwati u d-detentur tal-kuntratt/ il-permess	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.3.2 Id-deskrizzjoni tal-miżata minima kull metru kubiku li d-detentur tal-kuntratt/ il-permess se jħallas fuq bażi ta' kull tliet xhur lill-komunitajiet affettwati (jekk ikun hemm ohrajn, speċifika)	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
3.3.3 Il-ktieb tal-bank jew rekords ohra tal-kont li jaghti l-interessi u miżmum minn terzi miftuh mid-detentur tal-kuntratt/ il-permess b'fiduċja għall-komunitajiet affettwati	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
3.3.4 Il-mekkanizmu tas-soluzzjoni tat-tilwim stabbilit	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li r-rekwiżiti statutorji kollha qed jiġu sodisfatti u li l-kondizzjonijiet u/jew l-elementi preskritti huma inkluzi fil-ftehim soċjali nnegożjat.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Kwalunkwe ftehim soċjali nnegożjat bejn CFDC wiehed jew aktar irid fost affarijiet ohra jinkudi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deskrizzjoni tad-drittijiet u r-responsabbiltajiet ta' membri ta' komunitajiet affettwati kif ukoll id-detentur; 2. Deskrizzjoni tal-benefiċċji finanzjarji li komunità affettwata se tirċievi; 3. Rekwiżit li d-detentur tal-kuntratt/ il-permess iħallas benefiċċji finanzjarji fuq bażi ta' kull tliet xhur f'kont li jaghti l-interessi miżmum minn terzi b'fiduċja għall-komunità. 4. Rekwiżit li l-fondi jiġu rilaxxati biss f'benefiċċju, mat-talba bil-miktub ta' CFDC, basta din it-talba tiġi approvata mill-FDA. <p>It-taqsima 33(a) tar-Regolamenti 105-07 tipprowdi li l-FDA għandha tagħmel kodiċijiet tal-kondotta mudell disponibbli liberament fuq l-Internet u għandha, fuq talba, tipprowdi kopji fuq karta jew elettronici ta' kodiċijiet tal-kondotta mudell lil detenturi tal-kuntratt/ il-permess, is-CFDCs, u komunitajiet affettwati.</p> <p>Referenzi: NFRL (5.3(b) & 5.6(d)), Regolament 105-07 (33)</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni u verifika tal-kontenuti tal-ftehim soċjali ffirmat mad-Dipartiment Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizi tad-dokument 2. Żjara fuq il-post mal-komunitajiet 	Kull ċiklu (1)

Indikatur 3.4 Il-ftehim soċjali bejn id-detentur tal-kuntratt u l-komunità jew il-komunitajiet ġie attestat mill-FDA

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
3.4.1 Ftehim soċjali attestat mill-FDA bejn id-detentur tal-kuntratt u l-komunità affettwata	FMC, TSC, u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa sabiex jiġi żgurat u/jew ivverifikat li l-ftehim soċjali jkun ġie approvat mill-FDA.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjonijiet ma' u verifika tal-eżistenza u l-validità tal-ftehim soċjali attestat mad-Dipartiment Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA.</p>	Kull ċiklu

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Kwalunkwe ftehim soċjali nnegozjat irid jiġi sottomess lill-FDA għall-attestazzjoni. Mal-irċevuta tad-dokument, l-FDA se tirrevedi l-ftehim sabiex tiddetermina l-kompletezza, il-precizjoni u l-konformità tagħha mal-liġi. Jekk il-ftehim ma jissodisfax il-kriterji rilevanti, l-FDA trid tirrifjutah u tipprovdi raġunijiet għad-deċiżjoni tagħha. Id-detentur jista' jirrimedja kwalunkwe defiċjenza u jissottometti mill-ġdid il-ftehim soċjali lill-FDA għal konsiderazzjoni mill-ġdid. L-FDA se tattesta għall-ftehim soċjali jekk tkun sodisfatta li l-ftehim huwa komplet, preciz u jikkonforma mal-liġijiet rilevanti.</p>	<p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Komunitarju tal-Forestrija tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 3. Żjara fuq il-post ma' komunitajiet magħżula 	
Referenzi: Regolament 105-07 (36) COCS SOP (9)		

Indikatur 3.5 Il-miżati stipulati dovuti lill-komunitajiet mid-detentur tal-kuntratt taht il-ftehim soċjali jridu jithallsu mid-detentur tal-kuntratt (i) fil-perijodi taż-żmien preskritti u (ii) f'kont miżmum minn terzi miftuh mid-detentur tal-kuntratt għal dan l-iskop

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
3.5.1 Dikjarazzjonijiet awtentikati tal-bank kull tliet xhur tal-kont miżmum minn terzi	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00
3.5.2 Verifiki ta' Konformità mal-FDA	FMC, TSC u FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000,00

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.3.5)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-miżati rilevanti dovuti lill-komunità jkunu thallsu fi żmien xieraq.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Il-ftehim soċjali jinkludi termini finanzjari tal-prestazzjoni li huma importanti għall-ftehimiet. Huwa għalhekk essenzjali li l-hlas fi żmien xieraq tal-miżati mifthiema u pprovdu fil-ftehimiet soċjali jiġi vverifikat. Fil-livell operattiv, punti ta' kontroll jistgħu jinkludu dikjarazzjonijiet ta' kont miżmum minn terzi, u rapporti ta' verifika annwali mill-FDA li jkejlu l-konformità ta' detenturi tal-kuntratt.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konferma. Fil-każ li tinhtieg aktar kjarifika, id-Dipartimenti Kummerċjali u Komunitarji tal-Forestrija tal-FDA jstgħu jiġu kkonsultati.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-dipartiment Komunitarju tal-forestrija tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjonijiet fuq il-post 	Kull konsenja
Referenzi: Regolament 105-07(36)10 Regolament 107-07 (33);		

PRINĊIPJU 4: L-OPERAZZJONIJIET TA' ĠESTJONI U L-HSAD TAL-FORESTI

Operazzjonijiet ta' ġestjoni u l-hsad tal-foresti jikkonformaw mal-liġijiet applikabbli kollha

Indikatur 4.1 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess lesta pjan operazzjonali annwali u fejn huwa applikabbli, pjan ta' ġestjoni tal-foresti

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
4.1.1 Iċ-Ċertifikat Annwali tal-Hsad	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi hliet konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agricoli

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
4.1.2 Pjan operazzjonali annwali approvat	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi hliet konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli	
4.1.3 Pjan approvat tal-ġestjoni tal-foresti	FMC	
4.1.4 Permess bil-miktub mis-sid tal-art	PUP	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.4.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li kull detentur tal-kuntratt jikkonforma mal-prerekwiżiti statutorji rilevanti qabel ma jibdev l-operazzjonijiet tat-twaqqiġ tas-siġar. Kontroll Regulatorju: 1. FMC: Kuntratti jingħataw fuq l-art tal-foresti vvalidati u f'konformità mar-rekwiżiti tal-Att dwar il-PPC. L-FMC huwa kuntratt ta' 25 sena u huwa soġġett għal pjan ta' ġestjoni, Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (ELA), pjan tan-negozju, Ftehimiet Soċjali, u pjanijiet annwali operattivi. 2. TSC: kuntratti ta' tliet snin mogħtija f'konformità mal-Istrateġija Nazzjonali tal-Ġestjoni tal-Foresti, ivalidati u jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-Att dwar il-PPC u soġġetti għal pjanijiet annwali operazzjonali. 3. F'xi każijiet iżolati, jista' jkun hemm każijiet fejn l-FUP jaqbeż ir-rekwiżiti antiċipati fuq skala żgħira u jiġi vvalidat formalment. F'xi istanzi l-LVD jista' jinħtieġ li jevalwa kwalunkwe rekwiżit ta' qabel il-ħsad li jista' jaderixxi ma' dan l-FUP. 4. PUP: għall-użu kummerċjali kollu ta' riżorsi tal-foresti fuq art privata, operatur jista' jkun is-sid tal-art jew ikollu l-permess tas-sid tal-art u jzomm PUP validu mahruġ mill-FDA. Detentur ta' PUP ma jistax jibda t-twaqqiġ tas-siġar hliet jekk ikollu certifikat annwali tal-ħsad u pjan annwali operazzjonali approvati.	Deskrizzjoni: L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni mal-FDA u l-EPA inkluż id-Dipartimenti Kummerċjali u Komunitarji tal-Forestrija. Mezzi ta' verifika: 1. Konsultazzjoni mal-FDA u l-EPA 2. Analizi tad-dokument 3. spezzjoni fuq il-post	Kull sena (għall-pjan operazzjonali); Kull ċiklu (pjan ta' ġestjoni)
Referenzi: NFRL (4.5, 5.3,5.4, 5.6) Regolament 104-07 (62a); EPML (23); COCS SOP (9)		

Indikatur 4.2 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess jikkonforma mat-termini tal-pjan annwali operazzjonali tiegħu u r-rekwiżiti tal-liġi fir-rigward tal-ispeċijiet u l-kwantitajiet li għandu l-permess li jaħsad.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
4.2.1 Blokok annwali approvati	FMC	
4.2.2 Kompartiment u coupe annwali	Il-kuntratti kollha tal-foresti hliet FMC	
4.2.3 Verifika tad-dejta tas-siġar imwaqqgħin (SOP 11)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi hliet il-konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli	
4.2.4 Rapport ta' verifika ta' konformità annwali tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi hliet il-konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.4.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li detentur tal-kuntratt jew il-permess jikkonforma mal-allokazzjonijiet u l-obbligi annwali tiegħu tal-ħsad kif approvat mill-FDA.</p> <p>Il-Kontroll Regulatorju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iċ-ċertifikat annwali approvat tal-ħsad jipprovdi l-parametri li fihom irid jahdem operatur partikolari, kif ukoll ir-rekwiżiti li jridu jiġu mharsa, fi hdan il-perijodu annwali speċifikat. 2. L-FDA għandha żewġ mekkaniżmi operazzjonali ta' kontroll: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Monitoraġġ kontinwu fuq il-post, u 2.2 Awditjar annwali ta' konformità mmexxija mill-FDA sabiex tiġi monitorjata, iwwalutata u żgurata l-konformità mal-kondizzjonijiet ta' FMC, TSC, FUP u/jew PUP uniku. 	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>Dan ir-rekwiżit jiġi vverifikat fid-dettall mill-LVD. L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Spezzjoni fuq il-post 	Kull sena
Referenzi: NFRL (3.2;3.4) & COCS SOP (7-11)		

PRINĊIPJU 5: OBBLIGI AMBJENTALI

Id-Detentur tal-Kuntratt u l-Proċessur tal-Injam issodisfaw l-obbligi ambjentali kollha meħtieġa mil-liġi.

Indikatur 5.1 Id-detentur tal-Kuntratt jew il-permess u l-proċessur tal-injam temmew Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali li hija approvata mill-EPA.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
5.1.1 Ir-rapport tal-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali imħejji minn jew għad-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.1.2 l-Liċenzja tal-Impatt Ambjentali mahruġa mill-EPA lid-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam qabel il-bidu tal-operazzjonijiet tal-ħsad	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.1.3 Il-Permess tal-Impatt Ambjentali mahruġ mill-EPA lid-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam li jiddikjaral-kondizzjonijiet(jiet), jekk ikun hemm, tal-Liċenzja tal-Impatt Ambjentali elenkata bhala Verifikatur 5.1.2	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li r-rekwiżiti rilevanti jkunu ġew issodisfatti fir-rigward tal-proċess tal-applikazzjoni tal-EIA.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jikkonferma mal-FDA u l-EPA li d-detentur tal-kuntratt jew il-permess għandu mhux biss liċenzja EI iżda anke permess EI li jindika bi speċifità l-kondizzjonijiet li d-detentur tal-liċenzja EI irid iħares.</p>	Darba matul il-validità tal-Liċenzja u l-Permess EI

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Il-Kontroll Regolarju:</p> <p>Liċenzja tal-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (EIA) hija meħtieġa mil-Liġi tal-Protezzjoni u l-Gestjoni Ambjentali (EPML) tal-2002 għal attivitajiet elenkati u/jew identifikati fl-Anness 1 għall-Att. Fir-rigward tal-attivitajiet tal-forestrija, dawn li għejjin jeħtieġu EIA: (1) il-qtugħ tas-siġar u/jew l-ipproċessar tal-injam, (2) il-forestrija ta' pjantazzjoni. Flimkien mal-Liċenzja Ambjentali, l-EPA toħroġ Permess tal-Impatt Ambjentali li jiddikjara l-kondizzjonijiet li jiġu mal-Liċenzja u li d-detentur tal-liċenzja ambjentali jrid iħares.</p> <p>Qabel ma toħroġ il-liċenzja, l-FDA tipprovdi l-konsiderazzjoni meħtieġa u tagħti l-input tagħha fl-evalwazzjoni tal-EPA.</p> <p>Referenzi: EPML (6,21-23); Reg (105-107) COCS SOP (9)</p>	<p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-EPA u l-FDA 2. Analizi tad-dokument 	
Indikatur 5.2 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess jew il-proċessur tal-injam jimplementa l-miżuri ta' mitigazzjoni identifikati fl-EIA tiegħu kif indikat fil-permess EI		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
5.2.1 Ir-rapporti ta' monitoraġġ ambjentali tal-EPA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.2.2 Ir-rapporti ta' spezzjoni tal-EIA tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li kwalunkwe kondizzjoni u/jew miżura ta' mitigazzjoni identifikata u imposta mill-EPA tiġi implimentata mid-detentur tal-kuntratt jew il-permess jew il-proċessur tal-injam u li ma hemm l-ebda transgressjoni ambjentali inkonsistenti mal-permess EI.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Rekord ta' deċiżjoni u/jew awtorizzazzjoni ambjentali jrid jinhareġ lid-detentur tal-kuntratt jew il-permess qabel il-bidu tal-operazzjonijiet tal-qtugħ tas-siġar. L-EPA u l-FDA jimmonitorjaw il-konformità mal-kondizzjonijiet ta', u/jew il-miżuri ta' mitigazzjoni identifikati permezz ta' verifiki regolari u/jew fuq il-post. Id-detentur tal-liċenzja EIA għandu d-dmir li jissottometti notifiċi lil EPA jekk ikun hemm bidla materjali fil-proġett jew l-attività li jista' jkollha impatt fuq l-ambjent. L-EPA tista' ddahhal aktar azzjoni ta' infurzar fil-każ ta' nuqqasijiet ta' konformità.</p> <p>Referenzi: EPML (24-27), EPAA</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jikkonsulta, u jivverifika mad-Divizjoni tal-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali tal-FDA, u d-Dipartiment tal-Monitoraġġ tal-EPA kif ukoll id-Dipartiment tal-Outstation u l-Ispettorat li d-detentur tal-kuntratt jikkonforma mal-kondizzjonijiet tal-permess EI.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-EPA u l-FDA 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjonijiet fuq il-post 	Kull sena
Indikatur 5.3 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess jew il-proċessur tal-injam heles mit-tagħmir, il-karburant, l-iskart tal-injam u skart relatat li jirriżulta mill-operazzjonijiet tiegħu fmanjiera legali u ambjentalment xierqa		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
5.3.1 Ir-rapport tal-ispezzjoni tal-EPA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.3.2 Ir-rapport annwali tal-awditjar tal-konformità tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li l-iskart kollu qed jiġi mormi b'mod legali f'manjera ambjentalment xierqa.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evidenza ta' rekord ta' deċiżjoni u/jew liċenzja tal-impatt ambjentali pożittivi inharġet lid-detentur tal-kuntratt qabel il-bidu tal-operazzjonijiet. 2. L-EPA timmonitorja l-konformità mal-kondizzjonijiet ta', u/jew il-miżuri ta' mitigazzjoni identifikati. 3. L-EPA tmexxi awditi regolari u/jew perijodiċi mal-proġetti li jista' jkollhom impatt jew effett detrimentali. 4. L-EPA tista' ddahhal azzjoni ta' infurzar fil-każ ta' nuqqas ta' konformità. 	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jikkonsulta, u jivverifika mad-Dipartiment Kummerċjali u d-Divizjoni tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA. Barra minn hekk id-Dipartiment tal-Monitoraġġ tal-EPA kif ukoll id-Dipartiment tal-Outstation u l-Ispettorat tal-EPA iridu jiġu kkonsultati.</p> <p>Informazzjoni addizzjonali tista' tinkiseb direttament mid-detentur tal-kuntratt jew il-permess u l-proċessuri tal-injam.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-EPA 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjoni fuq il-post 	Kull sena
Referenzi: EPML (24-27), EPAA		
Indikatur 5.4 Id-detentur tal-kuntratt żamm distanza adegwata bejn l-operazzjonijiet tal-ħsad tiegħu u l-passaġġi tal-ilma, u speċifikament ma waqqax siġar li jistgħu jheddu l-fluss jew l-istabilità tal-passaġġ(i) tal-ilma		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
5.4.1 Ir-rapport tal-ispezzjoni tal-EPA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.4.2 Ir-Rapport Annwali tal-Awditjar tal-Konformità tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li d-detentur tal-permess huwa f'konformità mar-rekwiżiti rilevanti relatati mal-ġestjoni tal-ilma u l-prevenzjoni tat-tniġġiż tar-riżorsi tal-ilma.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-għan huwa li tiġi żgurata konformità ġenerali fir-rigward tal-ġestjoni tar-riżorsi tal-ilma. F'dan ir-rigward, il-Kodiċi tal-Prattici tal-ħsad (2007) tipprojbixxi l-qtuġħ tas-siġar f'żoni protetti u passaġġi tal-ilma. Tehtiegħ li strixxi adegwati ta' prevenzjoni u protezzjoni jinżammu bejn iż-żoni tal-ħsad u l-passaġġi tal-ilma...</p> <p>Fir-rigward tal-kejl tal-konformità, kemm l-EPA kif ukoll l-FDA għandhom il-kompitu ta' spezzjonijiet ta' rutina u awditi ta' konformità li l-LVD se jirrevedi sabiex jiddetermina l-konformità tad-detentur tal-kuntratt jew il-permess.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jikkonsulta, u jivverifika mad-Dipartiment Kummerċjali u l-Unità tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA. Barra minn hekk id-Dipartiment tal-Monitoraġġ tal-EPA kif ukoll id-Dipartiment tal-Outstation u l-Ispettorat tal-EPA iridu jiġu kkonsultati. Informazzjoni addizzjonali tista' tinkiseb direttament mid-Detentur tal-Kuntratt u/jew il-proċessur tal-injam.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA u l-EPA. 2. L-analizi tad-dokument 3. Spezzjonijiet fuq il-post 	Kull sena

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Referenzi: EPML (parts IV & V), il-Kodiċi tal-Prattici tal-Hsad (3.1; 3.2; 4 et al)		
Indikatur 5.5 Id-detentur tal-Kuntratt jew il-permess għandu fis-seħħ proċedura(i) sabiex tiġi żgurata l-konformità mar-regoli li jirrigwardjaw il-konservazzjoni tal-hajja selvaġġa, u (ii) jiġi evitat il-ħsad jew il-kummerċ fi speċijiet tal-pjanti u l-annimali pperikolati jew mhedda.		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
5.5.1 Ir-rapport tal-ispezzjoni tal-EPA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
5.5.2 Ir-Rapport Annwali tal-Awditjar tal-Konformità tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.5.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li d-detentur tal-kuntratt jew il-permess huwa f'konformità mad-dispożizzjonijiet tat-Taqsimijiet 9.11(v) li jirrikjedu "liċenzji u ċertifikati tal-kaċċa u l-kummerċ f'annimali selvaġġi" u d-dispożizzjonijiet ta' 9.12(i) tal-NFRL li jipprojbixxu l-kaċċa, il-qbid jew il-kummerċ fi speċijiet ipperikolati. Kontroll Regulatorju: L-għan huwa li tiġi żgurata l-konformità mar-reqwiżiti tat-Taqsima 9.11 tal-NFRL fir-rigward tal-konservazzjoni, il-ġestjoni u l-kontroll tal-użu tal-hajja selvaġġa kif ukoll il-projbizzjoni tat-Taqsima 9.12 li l-ebda persuna m'għandha taqbad, taħsad jew tikkumerċjalizza kwalunkwe speċi li l-FDA iddenominat bhala mhedda jew ipperikolata. Fir-rigward tal-kejl tal-konformità, kemm l-EPA kif ukoll l-FDA għandhom il-kompitu ta' spezzjonijiet ta' rutina u awditi ta' konformità sabiex jivverifikaw li huma fis-seħħ proċeduri adegwati u li ma hemm l-ebda evidenza ta' ħsad jew kummerċ illegali.	Deskrizzjoni: L-LVD irid jikkonsulta, u jivverifika mad-Dipartiment Kummerċjali u d-Divizjoni tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA. Barra minn hekk id-Dipartiment tal-Monitoraġġ tal-EPA kif ukoll id-Dipartiment tal-Outstation u l-Ispettorat tal-EPA iridu jiġu kkonsultati. Mezzi ta' verifika: 1. Konsultazzjoni mal-EPA u l-FDA 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjonijiet fuq il-post	Kull sena
Referenzi: Taqsimiet 9.11 u 9.12 tal- NFRL; EPML (partijiet IV & V), il-Kodiċi tal-Prattici tal-Hsad (3.1;3.2 et al)		

PRINĊIPJU 6: TRASPORT U TRAĊĊABBILTÀ TAL-INJAM

Id-detentur tal-Kuntratt jew il-permess jew il-proċessur tal-injam jissodisfa l-obbligi kollha mehtieġa mil-liġi għat-trasport u t-traċċabbiltà tal-injam u/jew prodotti tal-injam.

Indikatur 6.1 It-trasport taz-zkuk, l-injam u prodotti oħra tal-injam hija akkompanjata minn polza tat-tagħbija li tidentifika numri/referenzi tal-katina tal-kustodja u destinazzjoni msemmija

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
6.1.1 Polza tat-tagħbija kompluta li tindika l-post tal-ħsad, in-numri tal-identifikazzjoni tal-katina tal-kustodja, id-data u l-post fejn. ġew mgħobbija z-zkuk u d-destinazzjoni	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
6.1.2 Polza tat-tagħbija kompluta għal zkuk jew prodotti tal-injam importati li tindika l-pajjiż tal-ħsad, in-numru tal-identifikazzjoni tal-katina tal-kustodja, id-data u l-post fejn ġew mgħobbija z-zkuk u d-destinazzjoni.	Permess ta' injam importat

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li detentur ta' kuntratt jew proċessur huwa f'konformità mar-rekwiżiti statutorji rilevanti li jappartjenu għat-trasport taz-zkuk, l-injam u prodotti tal-injam.</p> <p>Kontroll Regolatorju:</p> <p>It-trasport taz-zkuk, l-injam u prodotti tal-injam lejn faċilità tal-ipproċessar jew port huwa soġġett għat-tlestija ta' polza tat-tagħbija li trid takkompanja t-tagħbija. It-trasportaturi irid ikollhom fil-pussess tagħhom reġistrazzjoni valida tat-trasportatur mahruġa mill-FDA. Il-proċeduri dettaljati se jiġu żviluppati matul l-ewwel sentejn tal-implimentazzjoni tal-VPA sabiex tiġi ggwidata l-inkorporazzjoni tal-injam importat fis-COCS.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jikkonferma li r-rekwiżiti relatati mat-trasport tal-prodotti tal-injam ikunu ġew sodisfatti permezz tal-konferma ta' kontroll fis-Sistema tal-Infommazzjoni tal-Katina tal-Kustodja (COCS) (li tghaqqad il-polza tat-tagħbija u l-bar codes).</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konferma mas-COCS 2. Spezzjoni fuq il-post 	<p>Kull konsenja jew tagħbija</p>

Referenzi: COCS SOP (13-17, 19 & 20)

Indikatur 6.2 Iz-zkuk kollha jiġu mmarkati kif suppost u jiddaħhlu fis-sistema tal-katina tal-kustodja skont il-proċeduri standard tal-operat tal-FDA

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
6.2.1 Formola tad-dejta taz-zokk (SOP 13)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
6.2.2 Formola ta' verifika tad-dejta taz-zokk (SOP 14)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
6.2.3 Il-polza tat-tagħbija għat-trasport ta' zkuk u prodotti tal-injam (SOP 16)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li detentur tal-kuntratt jew il-permess huwa f'konformità mar-rekwiżiti rilevanti tas-COCS u li z-zkuk kollha jiġu integrati fis-COCS.</p> <p>Kontroll Regolatorju:</p> <p>Bħala parti mis-COCS u f'konformità mal-Għaxar Regolamenti Ewlenin, diversi proċeduri operazzjonali standard u dokumenti ta' kontroll operazzjonali ġew żviluppati li qed jiġu kkontrollati mis-COCS/FDA..</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jivverifika li d-detentur tal-Kuntratt jew il-permess ikun ikkonforma mar-rekwiżiti tas-COCS billi jikkonsulta mal-FDA u jirrevedi d-dejta taz-zokk fis-COCS.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Konferma fis-COCS. 	<p>Kull konsenja jew tagħbija</p>

Referenzi: COCS SOP (13-17, 19 u 20)

Indikatur 6.3 Iz-zkuk, l-injam u l-prodotti tal-injam kollha maħsuda jew ittrasportati mid-detentur tal-kuntratt jew il-permess joriġinaw miż-żona tal-konċessjoni tad-detentur tal-kuntratt jew il-permess

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
6.3.1 Formola tad-dejta taz-zokk (SOP 13)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
6.3.2 Formola standard 14 (verifika ta' qtugh trasversali, it-tlibbis u fatturazzjoni għad-dritt għall-qtugh)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
6.3.3 Awditjar annwali ta' konformità tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li kull detentur tal-kuntratt jew il-permess jaħsad u jittrasporta injam jew prodotti tal-injam miż-żona ta' kuntratt/liċenzja approvata tiegħu biss.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>L-Għaxar Regolamenti Ewlenin tal-FDA jirrikjedu li l-injam jew il-prodotti tal-injam kollha jiġu maħsuda minn żona tal-foresta liċenzjata biss u f'konformità mal-liċenzja msemmija.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jivverifika dan ir-reqwiżit billi jikseb konferma mir-reviżjoni tal-formoli standard rilevanti u r-Rapport tal-Verifika tal-Konformità tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Spezzjonijiet fuq il-post 	Kull konsenja jew tagħbija

Referenzi: COCS SOP (13-15)

Indikatur 6.4 Iz-zkuk, l-injam, jew il-prodotti tal-injam kollha importati (mhux fi tranzitu) fil-Liberja ikkonformaw mal-leġislazzjoni u r-regolamenti applikabbli tal-pajjiż tal-ħsad.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
6.4.1 Evidenza ta' konformità legali mal-liġijiet tal-pajjiż tal-ħsad	Permess ta' injam importat	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li z-zkuk u l-prodotti tal-injam importati fil-Liberja jiġu minn sorsi legali u huma wkoll ikklirjati mid-dwana skont il-leġislazzjoni Liberjana.</p> <p>Kontroll Regolarju:</p> <p>Ir-reqwiżit ewlieni tal-liġi Liberjana huwa li l-injam kollu maħsud jew importat fil-pajjiż jiġi minn sorsi legali. Il-legalità tal-injam fil-pajjiż tal-ħsad tista' tintwera permezz ta' ċertifikat maħruġ taht skema ta' ċertifikazzjoni ta' ġestjoni sostenibbli tal-foresta jew skema tal-verifikazzjoni tal-legalità li jkunu ġew iwalutati u approvati mill-Gvern tal-Liberja f'konsultazzjoni mal-gvernijiet ikkonċernati. L-injam importat ikkontrollat minn LAS ta' pajjiż ieħor tal-VPA li għandu skema tal-liċenzzi FLEGT operazzjonali se jiġi kkunsidrat legali fl-LAS Liberjan</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li l-injam importat fil-Liberja huwa legali taht il-liġijiet tal-pajjiż tal-ħsad. F'dan ir-rigward, il-verifika tirrikjedi r-reviżjoni tad-dokument li juri l-legalità tal-injam fil-pajjiż tal-ħsad.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-COCS u d-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	Kull konsenja ta' importazzjoni
Referenzi: Regolament 108-07 (44(d))		

Indikatur 6.5 Iz-zkuk jew il-prodotti tal-injam kollha fi tranżitu huma (i) segregati fiżikament minn injam domestiku jew importat, u (ii) ikkontrollati mid-dwana fil-hinijiet kollha waqt li jkunu fil-Liberja

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
6.5.1. Dokumenti doganali mill-pajjiż tal-hsad	Injam fi tranżitu	
6.5.2. Polza tat-tagħbija kompluta li tindika l-pajjiż tal-hsad u l-pajjiż tal-esportazzjoni	Injam fi tranżitu	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.5)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li z-zkuk u l-prodotti tal-injam fi tranżitu fil-Liberja mhumiex integrati fis-sistema tal-katina tal-kustodja jew imhallta ma' injam maħsud domestikament jew importat. Kontroll Regulatorju: Rekwizit regolatorju ewlieni, li huwa wkoll pedament tal-LAS huwa li injam fi tranżitu ma jiġix integrat fis-COCS u li fil-punt tal-esportazzjoni ma jiġix soġġett għall-hruġ ta' Licenzja FLEGT Liberjana. Huwa meħtieġ li l-pajjiż tal-hsad jiġi artikolat b'mod ċar fil-polza tat-tagħbija, id-dokumenti doganali u dokumenti oħra ta' trasport.	Deskrizzjoni: L-LVD irid jivverifika li l-prodotti tal-Injam fi tranżitu huma jew kienu fil-hinijiet kollha segregati fiżikament minn zkuk u prodotti tal-injam importati u domestiċi u taħt il-kontroll tal-Uffiċċju tad-Dwana. Mezzi ta' verifika: 1. Konsultazzjoni ma' MOF, Uffiċċju tad-Dwana	Kull unità ta' trasport
Referenzi: Regolament 108-07 (44(a)-(c))		

Indikatur 6.6 L-FDA ikkonformat mar-rekwiziti legali għal (i) qbid u jew (ii) l-irkant ta' zkuk abbandunati kull fejn jinstabu.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
6.6.1 Il-petizzjoni tal-FDA lill-Qorti tal-ġurisdizzjoni kompetenti għall-qbid u d-digriet tal-Qorti li jawtorizza l-qbid	FMC, TSC u FUP	
6.6.2 Il-petizzjoni tal-FDA lill-Qorti tal-ġurisdizzjoni kompetenti għall-irkant u d-Digriet tal-Qorti tal-Irkant	FMC, TSC, u FUP	
6.6.3 Iċ-Ċertifikat tal-Irkant	FMC, TSC, u FUP	
6.6.4 Ittra jew dikjarazzjoni li tivverifika l-offerent rebbieh.	FMC, TSC, u FUP	
6.6.5 Ir-Registrazzjoni ta' zkuk abbandunati (SOP 37)	FMC, TSC, u FUP	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.6)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li kwalunwke zokk u prodott tal-injam abbandunat li jinstab ikun ikkonfiskat u jiġi rkantat f'konformità mal-proċeduri stabbiliti mil-liġi. Il-qbid u l-irkant legali ta' zkuk abbandunati jistabbilixxi mill-ġdid il-legalità tagħhom.	Deskrizzjoni: L-LVD irid jivverifika li ġew sodisfatti r-rekwiziti msemmija hawn fuq permezz ta' konsultazzjoni ma' u verifika tad-dokumenti rilevanti mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA.	Kull darba li z-zkuk abbandunati jiddaħhlu fis-COCS

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.6.6)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Kontroll Regulatorju: Mal-iskoperta ta' zkuk abbandunati, l-FDA ghandha taghmel petizzjoni fil-qorti fil-pajjiż speċifiku fejn instabu z-zkuk għall-awtorizzazzjoni sabiex jikkonfiskaw u jirkantaw iz-zkuk. Jekk il-Qorti hija sodisfatta li hemm raġuni legali adegwata sabiex tinghata l-petizzjoni, se tawtorizza l-konfiska u l-irkant konsegwenti u dan kollu se jitwettaq taht is-sorveljanza taghha.	Mezzi ta' verifika: 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument	
Referenzi: Regolament 108-07(51(d)&(e))		

PRINĊIPJU 7: IT-TRASFORMAZZJONI U L-IPPROĊESSAR TAL-INJAM

Il-proċessuri tal-injam ikkonformaw mal-liġijiet u r-regolamenti LLberjani rilevanti

Indikatur 7.1 Proċessur tal-injam applika għal u kiseb il-permess meħtieġ tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam (jew permess ta' operatur tal-Klassi A, B jew C) wara pagament ta' miżati meħtieġa u qabel il-bidu tal-operazzjonijiet tiegħu

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
7.1.1 L-applikazzjoni tal-proċessur għall-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam
7.1.2 Il-pagament ta' miżati inizjali annwali ta' registrazzjoni tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam li kien jezisti qabel il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam
7.1.3 Pjan ambjentali approvat mill- EPA	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam
7.1.4 Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam mahruġ mill- FDA lill-operatur	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.7.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-proċessur tal-injam ikun kiseb il-permess meħtieġ qabel il-bidu tal-operazzjonijiet. Kontroll Regulatorju: Il-proċessuri tal-injam jinhtieġu li jiksbu permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam qabel il-bidu tal-operazzjonijiet. Applikazzjonijiet għall-permessi jiġu sottomessi lill-FDA u jekk jiġu sodisfatti r-rekwiżti, l-FDA se toħroġ il-permessi rilevanti (Klassi A, B jew C). Barra minn hekk, l-EPA trid tapprova pjan ambjentali għall-operazzjonijiet tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam.	Deskrizzjoni: L-LVD irid jivverifika li kull proċessur tal-injam għandu permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam. Il-verifika se tkun permezz ta' konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA. Mezzi ta' verifika: 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjoni fuq il-post	Kull sena
Referenzi: Regolament 107-07 (46); COCS SOP (26)		

Indikatur 7.2 Iz-zkuk kollha maħsuda fil-Liberja u z-zkuk importati minn pajjiżi terzi għall-ipproċessar jiġu akkompanjati minn numri tal-identifikazzjoni tal-katina tal-kustodja tagħhom.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
7.2.1 Ir-rapport tal-hruġ tal-bar code SOP 7	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi, inklużi z-zkuk u l-prodotti tal-injam importati
7.2.2 Il-verifika taz-zkuk u l-prodotti tal-injam trasportati (SOP 17)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi, inklużi z-zkuk u l-prodotti tal-injam importati

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
7.2.3 Ir-rapport tar-reġistrazzjoni tal-injam isserrat (SOP 15)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi, inklużi z-zkuk u l-prodotti tal-injam importati	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.7.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li z-zkuk kollha li jidhlu go faċilitajiet tal-ipproċessar jiġu dokumentati sew u l-orijini legali tiġi vverifikata.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Huwa rekwiżit ewlieni tal-liġi Liberjana li l-faċilitajiet kollha tal-ipproċessar għandhom fis-seħh sistemi effettivi ta' kontroll u jakkwistaw biss zkuk maħsuda legalment li huma fis-COCS.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li z-zkuk kollha li jidhlu ffaċilitajiet tal-ipproċessar jiddaħhlu fis-COCS. Jekk tinhtieg aktar kjarifika, id-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA jista' jiġi kkonsultat.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA u s-COCS 2. Konferma fis-COCIS 3. Spezzjoni fuq il-post 	Kull konsenja jew tagħbija
Referenzi: COCS SOP (15, 19 & 20)		
Indikatur 7.3 Il-proċessur tal-injam għandu fis-seħh sistema tal-irrekordjar ta' prodotti tal-injam permezz tal-istabbiliment jew l-attività tal-ipproċessar sabiex tiġi żgurata t-traċċabbiltà tagħhom		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
7.3.1 Ir-rapport tal-verifika tal-qtugh tas-siġar	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam	
7.3.2 Ir-rapport tal-produzzjoni	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam	
7.3.3 Il-formola tad-dhul taz-zkuk fl-istabbiliment fejn jisserraw l-injam u l-formola tal-produzzjoni tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam (SOPs 31 u 32)	Il-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.7.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li t-traċċabbiltà qed tinzamm matul l-ipproċessar li se jivverifika li l-prodotti tal-injam li joriġinaw minn faċilità tal-ipproċessar jistgħu jiġu marbuta ma' sors ta' oriġini legali verifikabbli.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-FDA tirrikjedi li jkunu fis-seħh miżuri adegwati sabiex jiġi żgurat li l-prodotti jiddaħhlu kif misthoqq fis-COCS u jistgħu jiġu ttraċċati permezz tal-katina tal-ipproċessar.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti ġew sodisfatti permezz ta' konferma ta' COCS effettiva fil-faċilità tal-ipproċessar. Jekk tinhtieg aktar kjarifika, id-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA jista' jiġi kkonsultat.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spezzjonijiet fuq il-post 2. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 	Kull konsenja jew tagħbija
Referenzi: NFRL 13.5; COCS SOP (15)		

PRINĊIPJU 8: ID-DRITTIJJET, IS-SAHHA, IS-SIKUREZZA U L-BENESSERI TAL-HADDIEMA

Id-detentur tal-kuntratt/il-permess jew il-proċessur tal-injam jissodisfa l-obbligi tiegħu taht il-Liġi tax-Xogħol u kwalunkwe ftehim ta' negozjati kollettivi tal-industrija tal-injam

Indikatur 8.1 Ċittadini nazzjonali Liberjani jingħataw preferenza minn detenturi tal-kuntratt/il-permess u proċessuri tal-injam fl-impjieg ta' haddiema b'hiliet jew mingħajr hiliet f'konformità mal-Liġi Liberjana tax-Xogħol

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
8.1.1 Rekords ta' impjegji jew rapporti ta' kull tliet xhur sottomessi li jagħtu evidenza ta' impjeg lokali u preferenza lil haddiema Liberjani	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.1.2 Rapport ta' kull tliet xhur sottomess mid-detentur tal-kuntratt jew l-ipproċessur tal-injam lill-Ministeru tax-Xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.1.3 Ir-rekords tal-impjegji, inkluż ir-reġistru jew impjegati flimkien man-nazzjonalitajiet tagħhom	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.1.4 Attestazzjoni ta' konformità mahruġa mill-Ministeru tax-Xogħol favur id-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li persuni impjegati mid-detentur tal-kuntratt u/ jew il-proċessur tal-injam ġew impjegati skont ir-rekwiziti Leġislattivi.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-aspetti kollha tal-impjegji jiġu rregolati mill-Liġi Liberjana tax-Xogħol (LLL). Dawn il-liġijiet jirrikjedu li ċittadini nazzjonali Liberjani biss huma ppreferuti fid-deċiżjonijiet kollha tal-impjeg, u li ċittadin nazzjonali li mhux Liberjan jista' jiġi impjegat biss jekk jintwera li l-ebda ċittadin nazzjonali Liberjan ma huwa kompetenti u disponibbli sabiex jimla kariga li teħtieġ hiliet speċjalizzati. Aġenti u/jew spetturi tax-xogħol jimmonitorjaw, jimplementaw u jevalwaw il-konformità mar-rekwiziti leġislattivi relatati mar-reklutaġġ ta' impjegati, kondizzjonijiet tax-xogħol, eċċ.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-iskop ta' dan l-indikatur mhux li jiġu evalwati aspetti speċifiċi tal-impjeg (li huma ttrattati x'imkien ieħor) iżda li tiġi vverifikata l-konformità generali mal-liġi dwar l-impjeg ippreferut tal-Liberjani. L-LVD jeħtieġ li jagħmel kontroll u/jew jivverifika l-konformità mat-Taqsima tal-Impjegji tal-MOL u anke mat-Taqsima tal-Ispettorat tax-Xogħol.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-MOL 2. Analizi tad-dokument 	Kull konsenja
Referenzi: LLL (54 sa 60,75, 1503) il-Kodiċi tal-Prattici tal-Ħsad (12.2)		

Indikatur 8.2 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam iħallas l-impjegati tiegħu mhux inqas mill-paga minima stabbilita mil-liġi

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
8.2.1 Paga minima ppubblikata	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
8.2.2 Il-hlas ta' pagi	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
8.2.3 Rapporti annwali ta' spezzjoni u/jew ittra ta' konformità	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
8.2.4 Karti tas-salarju(payslips) tal-haddiema	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk l-impjegati jirċievux pagi ġusti kif provdut mil-Liġi</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-impjegati kollha huma intitolati li jirċievu paga adegwata li ma tridx tkun taħt il-paga minima preskritta. Flimkien ma' dan id-dover li jitpogġa fuq min iħaddem, l-ispetturi tax-xogħol se jinvestigaw ukoll il-konformità. Barra minn hekk, l-impjegati għandhom ikunu konxju minn dan ir-rekwizit. Il-paga minima tiġi stabbilita minn żmien għal żmien minn Bord tal-paga minima u kkomunikata kif misthoqq malli tiġi stabbilita.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika li jithallsu pagi ġusti billi jikkollabora mat-Taqsima tal-Ispettorat tax-Xogħol tal-MOL.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-MOL 2. Analizi tad-dokument 	Kull konsenja
Referenzi: LLL(500-513) il-Kodiċi tal-Prattici tal-Hsad (12.2)		
Indikatur 8.3 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam jikkonforma ma' sigħat massimi tax-xogħol, il-leave u perijodi ta' mistrieh stabbiliti mil-liġi		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
8.3.1 Skeda ta' sigħat tax-xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.3.2 Rekords tal-leave	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.3.3 Hlas tas-sahra	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk is-sigħat tax-xogħol tal-impjegati jikkonformawx mad-dispożizzjonijiet ta' LLL</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-Liġi tipprovdi għas-sigħat massimi tax-xogħol kull ġurnata (8 sigħat) jew kull ġimgha (48 siegħa). Ċerti varjazzjonijiet jeżistu fir-rigward ta' ċerti attivitajiet u anke xogħol staġjonali. Flimkien mas-sigħat massimi preskritti, LLL jipprovdi għas-sahra ta' 50 % '1 fuq mir-rata normali fejn jinqabzu dawn is-sigħat. LLL jipprovdi wkoll għal siegħa mistrieh fejn jinqabzu l-hames sigħat, din is-siegħa tiġi inkluża fis-sigħat tax-xogħol Barra minn hekk, rekwiżiti speċifiċi tal-leave huwa provdut għalihom.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika li s-sigħat tax-xogħol preskritti jiġu mharsa billi jikkollabora mat-Taqsima tal-Ispettorat tax-Xogħol tal-MOL.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-MOL 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjoni fuq il-post 	Kull sena
Referenzi: LLL (700-706,906)		
Indikatur 8.4 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam la impjega lil xi hadd taħt l-età tas-sittax-il sena u lanqas ma nvolva ruħu fil-prattika tax-xogħol furzat		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
8.4.1 Rapporti kull tliet xhur sottomessi lill-Ministeru tax-Xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.4.2 Rapport tal-ispezzjoni tal-Ministeru tax-Xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.4)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk l-età minima tal-impjegat (u l-projbizzjoni fuq ix-xogħol furzat) hijiex qed tiġi mharsa.</p> <p>Kontroll Regolatorju:</p> <p>It-Taqsima 74 tal-liġi tax-Xogħol tghid li "għandu jkun illegali li kwalunkwe persuna timpjega lil kwalunkwe tifel/tifla taht l-età tas-sittax-il sena matul il-hinijiet li jinhtieg li jkun l-iskola". Il-Kostituzzjoni tal-Liberja u l-LLL jipprojbixxu wkoll ix-xogħol furzat</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika li l-età minima qed tiġi rrispettata billi jikkollabora mat-Taqsima tal-Ispettorat tax-Xogħol tal-MOL.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-Ministeru tax-Xogħol 2. Analizi tad-dokument 3. Spezzjoni fuq il-post 	Kull sena
Referenzi: LLL (74)		
Indikatur 8.5 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur iħallas il-kontribuzzjonijiet (ta' min iħaddem) lill-pensjoni tal-impjegat u l-fondi tas-sigurtà soċjali stabbiliti mil-Liġi Liberjana.		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
8.5.1 Rapport kull tliet xhur sottomess lill-Ministeru tax-Xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.5.2 Rapporti ta' spezzjoni tal-Ministeru tax-Xogħol	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
8.5.3 Attestazzjoni mill-Korporazzjoni Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali u l-Benesseri (NSSWC)	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.5)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>L-għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk min iħaddem jissodisfax l-obbligi tiegħu fir-rigward tal-pensjoni tal-irtirar u l-pensjoni tas-sigurtà soċjali.</p> <p>Il-Kontroll Regolatorju:</p> <p>LLL u l-Liġi Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali (NSSL) ipogġu obbligu fuq min iħaddem sabiex jikkontribwixxi għal żewġ skemi stabbiliti u operati mill-Korporazzjoni tas-Sigurtà Soċjali u l-Benesseri tal-Liberja għall-iskop tal-protezzjoni tal-impjegati. L-ewwel skema hija l-iskema tal-Pensjoni tal-Irtirar filwaqt li t-tieni hija skema ta' assigurazzjoni. Kull min iħaddem li għandu hames impjegati jew aktar irid jikkontribwixxi għal dawn l-iskemi; l-iskema tas-sigurtà soċjali għandha tipprovdi għal pagamenti tal-pensjoni għal impjegati li jkunu rtiraw filwaqt li l-iskema tal-assigurazzjoni għandha tindirizza kwistjoni ta' korrimenti fuq ix-xogħol.</p>	<p>Id-deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika li kien hemm konformità mal-verifikaturi msemmija hawn fuq permezz ta' konsultazzjoni mat-Taqsima tal-Ispettorat tax-Xogħol tal-MOL kif ukoll l-NSSWC</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-MOL u l-NSSWC. 2. L-analizi tad-dokument 	Kull sena
Referenzi: LLL (2500 sa 2501) NSSL (89.9)		
Indikatur 8.6 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam osserva rekwiżiti legali li jikkonċernaw l-akkomodazzjoni u s-sanità kif ukoll l-iġjene operazzjonali u s-sikurezza generali tal-haddiema skont il-kodiċi tal-prattiki tal-hsad u l-linji gwida mahruġa mill-FDA		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
8.6.1 Rapport tal-Awditu tal-Konformità tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.8.6)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi żgurat li detentur tal-kuntratt jew kumpanija li qed tapplika għal liċenzja FLEGT tikkonforma mar-rekwiżiti statutorji u tal-FDA rilevanti fir-rigward tas-saħha u s-sikurezza tal-haddiema.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-Kodiċi tal-Prattici tal-Hsad fil-Foresti (2007) ġie żviluppat mill-FDA sabiex jirregola, fost affarijiet oħra, iġjene operazzjonali u s-sikurezza tal-haddiema. Il-kodiċi jiddeskrivi r-rekwiżiti operazzjonali. Awditi annwali jiġu mmexxija mill-FDA sabiex tiġi mmonitorjata, vvalutata u żgurata l-konformità mal-kondizzjonijiet tad-diversi kuntratti u permessi tal-foresti.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li s-saħha, is-sanità u l-kenn tal-haddiema qed jiġu indirizzati kif suppost mid-detentur tal-kuntratt. Dan irid isir permezz tal-konsultazzjoni mal-FDA u reviżjoni tar-Rapporti tal-Awditu ta' Konformità mill-Unità tal-Infurzar tal-Liġi tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-FDA 2. Analizi tad-dokumenti 	Kull sena
Referenzi: Il-Kodiċi tal-Prattici tal-Hsad (3.0 u 4.0)		

PRINĊIPJU 9: TAXXI, MIŻATI U PAGAMENTI OHRA

Id-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam huwa attwalment f'konformità mal-obbligi fiskali tiegħu inkluż il-pagament ta' taxxi u miżati

Indikatur 9.1 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam hallas l-arretrati tat-taxxa kollha qabel l-iffirmar tal-kuntratt jew il-hruġ/it-tiġdid tal-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
9.1.1 L-ikklijar tat-taxxa mill-Ministeru tal-Finanzi li juri evidenza tal-hlas tal-arretrati kollha tat-taxxa fil-hin tal-iffirmar tal-kuntratt jew il-hruġ/it-tiġdid tal-permess tal-istabbiliment fejn jisserraw l-injam jew tal-proċessur tal-injam	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
9.1.2 Rapport ta' kwalunkwe rappreżentant awtorizzat tal-FDA	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi hliet il-konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.9.1):	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li d-detentur tal-kuntratt jew il-proċessur tal-injam ikun ikklijarja l-arretrati kollha tat-taxxa qabel ma ffirma l-kuntratt.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-liġi tirrikjedi li offerent jew detentur ta' kuntratt ikun issodisfa l-obbligi fiskali kollha qabel il-bidu tal-operazzjonijiet.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konsultazzjoni mad-Dipartimenti Kummerċjali u Finanzjarji tal-FDA u l-verifika tal-ikklijarja tat-taxxa valida.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartimenti Kummerċjali u Finanzjarji tal-FDA 2. Analizi tad-dokumenti 	Darba matul il-perijodu effettiv tat-tip ta' kuntratt jew permess
Referenzi: Regolament 107-07		

Indikatur 9.2 Id-detentur tal-kuntratt/permess jew il-proċessur tal-injam ikun hallas il-miżata annwali taż-żona inizjali (fil-każ ta' detentur tal-kuntratt) jew miżata annwali ta' reġistrazzjoni (fil-każ ta' proċessur tal-injam) qabel l-iffirmar tal-kuntratt jew il-hruġ/it-tiġdid tal-permess.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
9.2.1 Irċevuta ta' pagament għal miżata taż-żona minn kwalunkwe rappreżentant awtorizzat tal-FDA	FMC, TSC	
9.2.2 Irċevuta ta' pagament primjum ta' offerta	FMC, TSC, FUP li għandhom valur ta' aktar minn USD 10 000	
9.2.3 Irċevuta ta' pagament ta' miżata annwali ta' reġistrazzjoni	Proċessuri tal-injam, operaturi tas-serrieq bil-katina	
9.2.4 Kopja tal-kontroll tal-manijer	FMC, TSC, FUP, operaturi tas-serrieq bil-katina, proċessuri tal-injam	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.9.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li d-detentur tal-kuntratt/il-permess ikun hallas il-miżata annwali taż-żona u li l-proċessur tal-injam ikun hallas il-miżata annwali tar-reġistrazzjoni tagħom.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>L-FDA jew rappreżentant awtorizzat tal-FDA, bhala parti mis-COCS, ipprova għal mekkanizmi li jiżguraw l-implimentazzjoni u l-pagament tat-taxxi u l-miżati relatati mal-foresti.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konferma ma' rappreżentant awtorizzat tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizi tad-dokument 2. Konsultazzjoni mal-COCS u d-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 	Kull sena
Referenzi: COCS SOP (9)		

Indikatur 9.3 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess ġie kklirjat mill-Ministeru tal-Finanzi mal-hlas tat-taxxi u l-miżati kollha meħtieġa minnu bil-liġi u f'konformità mat-termini tal-kuntratt tiegħu

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
9.3.1 L-ikklijrar tat-taxxa mill-Ministeru tal-Finanzi	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
9.3.2 Irċevuta ta' miżati għad-dritt għall-qtuġh	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
9.3.3 Irċevuti ta' pagament ta' miżati amministrattivi tal-kuntratt	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi ħlief konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli
9.3.4 Irċevuti ta' pagamenti tal-miżatital-ispezzjoni tal-hsad annwali	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi ħlief konċessjonijiet/pjantazzjonijiet agrikoli
9.3.5 Irċevuti ta' pagament ta' miżati tal-polza tat-tagħbija	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi
9.3.6 Prova ta' pagament tal-miżati tal-katina tal-kustodja	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.9.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li jithallsu t-taxxi tal-foresti kollha rilevanti.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>It-Taqsima 2108 tal-Ewwel Fażi tal-Kodiċi tat-Taxxa tar-Riforma, kif emendata, u t-Taqsima 14.2 tal-NFRL, kif ukoll ir-Regolamenti 107-07 stabbiliet miżati għad-dritt għall-qtugh, miżati għall-kiri tal-art u miżati għall-prodott tal-foresti bħala li xi wħud mill-miżati li d-detenturi tal-kuntratt huma meħtieġa li jhallsu flimkien mat-taxxa tad-dhul korporattiv u dazji oħra.</p> <p>Ir-Regolament 107-07 jirrikjedi li t-taxxi u l-miżati kollha jithallsu fid-data debita tagħhom, u li nuqqas li jithallsu dawn il-miżati fid-data debita tagħhom għandu jattira penali wara perijodu ta' grazzja ta' tletin jum.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti msemmija hawn fuq ġew sodisfatti permezz ta' konferma fis-COCIS. Fil-każ li l-kjarifika tkun meħtieġa, l-LVD jista' jikkontrolla mad-Divizzjoni tas-Servizzi tar-Ritorn tar-Registrazzjoni fil-Ministeru tal-Finanzi.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konferma fis-COCIS 2. Konsultazzjoni mal-MOF 	Kull sena
Referenzi: Regolament 107-07 61-63; COCS SOP (9)		

Indikatur 9.4 Id-detentur tal-kuntratt/il-permess jew il-proċessur tal-injam iffajlja r-ritorn annwali tat-taxxa tiegħu mal-Ministeru tal-Finanzi mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu ta' kull sena

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
9.4.1 Ritorn tat-taxxa	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.9.5)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li detentur tal-kuntratt jew il-permess jew il-proċessur tal-injam iffajlja r-ritorn annwali tat-taxxa tiegħu kif speċifikat mil-liġi.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>Il-liġi tirrikjedi li l-kumpaniji jiffajljaw ritorni annwali tat-taxxa bejn il-31 ta' Dicembru u l-31 ta' Marzu tas-sena ta' wara.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika li r-rekwiżiti ġew sodisfatti billi jikkonsulta mat-Taqsima tas-Servizz tar-Ritorn tar-Registrazzjoni fi hdan id-Divizzjoni l-Kbira tat-Taxxa tad-Dhul (Ministeru tal-Finanzi) sabiex jiġi żgurat li r-ritorn ġie ffajljar.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-MOF 2. L-analizi tad-dokument 	Kull sena
Referenzi: Il-Kodiċi tad-Dhul tal-Liberja 109(c)(d))		

PRINĊIPJU 10: IR-REKWIŻITI TAL-ESPORTAZZJONI, L-IPPROĊESSAR U L- KUMMERĊ

Id-detenturi tal-kuntratt u l-permess kif ukoll il-proċessuri tal-injam ikkonformaw mar-rekwiżiti tal-esportazzjoni, l-iproċessar u l-kummerċ

Indikatur 10.1 Kwalunkwe persuna li qed tesporta z-zkuk, l-injam u/jew il-prodotti tal-injam hija rreġistrata kif misthoqq mal-FDA kull sena

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess
10.1.1 Ir-reġistrazzjoni valida tal-esportatur	L-esportaturi kollha taz-zkuk, l-injam u l-prodotti tal-injam

Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.10.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-esportaturi jkunu kkonformaw mar-rekwiziti/ir-registrazzjoni statutorja għall-esportazzjoni taz-zkuk, l-injam u/jew il-prodotti tal-injam.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>It-Taqsima 41 tar-Regolamenti 108-07 tippovdi li qabel "l-esportazzjoni taz-zkuk, l-injam, jew il-prodotti tal-injam, persuna għandha tirreġistra mal-Awtorità bhala esportatur u ggedded ir-registrazzjoni kull sena".</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika kull sena mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA li kumpanija partikolari u/jew detentur ta' permess huwa rreġistrat bhala esportatur.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	Kull sena
Referenzi: Regolament 108-07 (41)		
Indikatur 10.2 Il-konsenji kollha taz-zkuk, l-injam, jew il-prodotti tal-injam mgħobbija għall-esportazzjoni ddaħhlu fis-sistema tal-katina tal-kustodja		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
10.2.1 L-applikazzjoni għal liċenzja FLEGT	Iz-zkuk u l-prodotti tal-injam esportati kollha	
10.2.2 Iz-zokk tal-ispeċifikazzjoni tal-konsenja tal-esportazzjoni (SOP 20)	Iz-zkuk u l-prodotti tal-injam esportati kollha	
10.2.3 L-injam isserrat tal-ispeċifikazzjoni tal-esportazzjoni (SOP 21)	L-injam isserrat esportat kollu	
10.2.4 Ir-rapport tal-volum tal-esportazzjoni taz-zkuk	Iz-zkuk u l-prodotti tal-injam esportati kollha	
10.2.5 Prova tal-pagament tal-miżati tal-esportazzjoni (SOP 26)	Iz-zkuk u l-prodotti tal-injam esportati kollha	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.10.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-konsenji kollha tal-esportazzjoni ġew inkluzi fis-COCS.</p> <p>Kontroll Regulatorju:</p> <p>It-Taqsima 42 tar-Regolament 108-07 jipprovdi li uffiċjali tal-Gvern responsabbli għal portijiet u d-dwana m'għandhomx jippermettu li konsenji bil-massa ta' zkuk, injam jew Prodotti tal-injam jiġu mgħobbija fuq vetturi, bastimenti, jew inġenji tal-ajru għall-esportazzjoni hlief jekk l-uffiċjali jivverifikaw dan kollu li ġej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iz-zkuk, l-injam u l-prodotti tal-injam kollha ddaħhlu fis-COCS; u 2. Is-COCS/COCIS jikkonfermaw li z-zkuk (jew il-prodotti tal-injam) ma ġewx esportati diġà. 	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD irid jivverifika permezz tal-ispezzjoni ta' kull konsenja.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konferma fis-COCIS 	Kull konsenja
Referenzi: Regolament 108-07 (42); COCS SOP (20-21)		

Indikatur 10.3 Kwalunkwe tagħbija taz-zkuk, l-injam jew prodotti tal-injam giet ipprezzata skont l-informazzjoni attwali tas-suq miġbura, magħżula u miżmuma mil-LVD		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
10.3.1 Il-prezz ta' referenza kif jinstab fil-bażi tad-dejta tal-intelliġenza tas-suq (MIDB) miżmum mil-LVD	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwiða/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.10.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li l-konsenji kollha tal-esportazzjoni ġew ipprezzati skont il-prezzijiet tas-suq rilevanti u/jew aċċettati. Kontroll Regulatorju: Ir-Regolament 108-07 tal-FDA jirrikjedi li l-ebda injam jew prodott tal-injam bi prezz baxx mhu se jiġi mgħobbi għall-esportazzjoni	Deskrizzjoni: L-LVD irid jivverifika permezz ta' konferma mal-bażi tad-dejta tal-LVD li l-ebda prezz tal-kuntratt u/jew tar-referenza ta' konsenja partikolari ma kien indikattiv ta' prezz baxx. Jekk tinhtieg kjarifika, il-Ministeru tal-Kummerċ jista' jiġi kkonsultat ukoll. Mezzi ta' verifika: 1. Konferma fil-bażi tad-dejta tal-LVD 2. Konsultazzjoni mal-Ministeru tal-Kummerċ	Kull tagħbija jew konsenja
Referenzi: Regolament 108-07 (43); COCS SOP (18 &21)		

PRINĊIPJU 11: IT-TRASPARENZA U L-IŻVELAR ĠENERALI

Indikatur 11.1: Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess ippubblika darbtejn f'sena f'gazzetta fiċ-ċirkolazzjoni ġenerali, lista tal-ammonti u d-dati tal-pagamenti kollha u konsiderazzjonijiet provduti lill-Gvern tal-Liberja fir-rigward taż-żona tal-kuntratt speċifikata.

Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
11.1.1 Kopja tal-gazzetta li tinkludi l-pubblikazzjoni	FMC, TSC, PUP, FUP u l-Permess tas-Serrieq bil-Katina	
Gwiða/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.11.1)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
Għan: L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat li d-detenturi ta' licenzi tal-foresti jipubblikaw id-dejta meħtieġa f'ċirkolari ta' gazzetta bhala mekkaniżmu tat-trasparenza u l-kontabbiltà. Kontroll Regulatorju: L-NFRL jirrikjedi li d-detenturi jipubblikaw avvizi darbtejn f'sena (mhux aktar tard mill-15 ta' Marzu u l-15 ta' Settembru) li jinkludu l-informazzjoni li ġejja f'gazzetta fiċ-ċirkolazzjoni fil-Monrovia: 1. L-isem tad-detentur tal-kuntratt 2. Id-deskrizzjoni taż-żona koperta minn operazzjonijiet tal-qtugħ tas-siġar tad-detentur tal-kuntratt 3. Lista ta' pagamenti u konsiderazzjonijiet oħra provduti lil gvern mid-detentur tal-kuntratt.	Deskrizzjoni: L-LVD jeħtieġ li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika li l-pubblikazzjoni tal-informazzjoni msemmija qabel sehhet u li l-avvizi inkludew l-informazzjoni meħtieġa mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA. Mezzi ta' verifika: 1. Analizi tad-dokument 2. Konsultazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA	Darbtejn f'sena
Referenzi: NFRL (5.8)		

Indikatur 11.2 Id-detentur tal-kuntratt jew il-permess qed jipparteċipa attwalment fl-Inizjattiva tat-Trasparenza tal-Industriji ta' Estrazzjoni tal-Liberja (LEITI)		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
11.2.1 Ir-Rapport LEITI	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
11.2.2 L-attestazzjoni LEITI	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.11.2)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk detentur ta' kuntratt jew permess huwiex konformi mal-LEITI. LEITI li tinkludi r-riżorsi tal-foresti timmira sabiex tiżgura l-governanza trasparenti u kontabbli tar-riżorsi.</p> <p>Kontroll Regolatorju:</p> <p>LEITI tippubblika u/jew ixxerred b'mod wiesgħa d-dettalji tal-pagamenti kollha magħmula fost affarijiet oħra mis-settur tal-forestrija lil Gvern, u d-dhul korrispondenti rċevut mill-Gvern.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika l-pubblikazzjoni tar-rapport LEITI mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-LEITI u d-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA 2. Analizi tad-dokument 	Kull sena
Referenzi: L-Att dwar LEITI (4.1 & 5.4)		
Indikatur 11.3 Kopji tal-kuntratt, il-liċenzja, il-permessi, ir-rekords tal-pagamenti magħmula lil Gvern kif ukoll ir-rapport tal-evalwazzjoni tal-offerta tal-offerta li rnexxiet tiegħu jsiru aċċessibbli pubblikament mill-FDA f'konformità mal-Att tal-Liberja dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni.		
Verifikatur	Tip ta' Kuntratt jew Permess	
11.3.1 L-iskema ta' publikazzjoni tal-FDA li telenka l-kuntratti u dokumenti oħra ta' detenturi ta' kuntratti jew permessi li żżomm u li huma disponibbli għall-aċċess pubbliku	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
11.3.2 L-evidenza tal-pubblikazzjoni tal-kuntratt tad-detentur tal-kuntratt fuq il-websajt tal-LEITI	It-tipi kollha ta' kuntratti u permessi	
Gwida/Proċedura tal-Verifika (LAS-LVD-0.11.3)	Metodu tal-Verifika	Frekwenza tal-Verifika
<p>Għan:</p> <p>L-għan ta' din il-proċedura huwa li jiġi vverifikat jekk il-kuntratt jew il-liċenzja tad-detentur tal-kuntratt jew il-permess kif ukoll dokumenti oħra li jappartjenu għall-konċessjoni tad-detentur tal-kuntratt jiġu ppubblikati jew huma disponibbli pubblikament f'konformità mal-Att dwar l-LEITI u l-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni.</p> <p>Kontroll Regolatorju:</p> <p>L-LEITI tirrikjedi l-pubblikazzjoni tal-konċessjonijiet kollha fis-settur tal-forestrija. L-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni jirrikjedi l-pubblikazzjoni u/jew l-aċċessibilità pubblika tad-dokumenti kollha li jaffettwaw l-interess pubbliku. Minhabba li l-konċessjoni u d-dokumenti sottostanti sottomessi għall-konċessjoni jimplikaw l-interess pubbliku, l-għan huwa li tiġi żgurata d-disponibilità tagħhom lil pubbliku speċjalment is-soċjetà ċivili.</p>	<p>Deskrizzjoni:</p> <p>L-LVD jehtieg li jagħmel kontro-kontroll u/jew jivverifika l-Iskema ta' Publikazzjoni mad-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA u jikkontrolla l-websajt tal-LEITI għall-pubblikazzjoni tal-kuntratt.</p> <p>Mezzi ta' verifika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultazzjoni mal-LEITI u d-Dipartiment Kummerċjali tal-FDA. 	Kull sena
Referenzi: L-Att dwar l-LEITI (4.1 & 5.4); l-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni (Taqsim 2.6)		

(¹) Ċiklu: 5 snin għal FMC u FUP; 3 snin għal TSC.

LISTA TA' AKRONIMI

AHC	Ċertifikat Annwali tal-Hsad
BOT	Tip ta' kuntratt Ibni, Opera, Itrasferixxi
CEO	Uffiċjali Eżekuttiv Prinċipali
CFDC	Kumitat Komunitarju tal-Iżvilupp tal-Forestrija
CNDRA	Ċentru għar-Rekords u d-Dokumentazzjoni Nazzjonali
COCIS	Sistema tal-Infurmazzjoni tal-Katina tal-Kustodja
COCS	Sistema tal-Katina tal-Kustodja
CSO	Organizzazzjoni tas-Socjetà Ċivili
EIA	Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali
EI	Liċenzja tal-Impatt Ambjentali
EIP	Permess tal-Impatt Ambjentali
EPA	Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent
EPAA	Att dwar l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent
EPML	Liġi tal-Protezzjoni u l-Ġestjoni Ambjentali
FDA	Awtorità tal-Iżvilupp tal-Forestrija
FMC	Kuntratt tal-Ġestjoni tal-Foresti
FUP	Permess tal-Użu tal-Foresti
GBL	Liġi Ġenerali tan-Negozju
GSOP	Proċedura Ġenerali Standard tal-Operat
IMCC	Kumitat Inter-Ministerjali dwar il-Konċessjonijiet
LAS	Sistema tal-Assigurazzjoni tal-Legalità
LEITI	Inizjattiva tat-Trasparenza tal-Industrija ta' Estrazzjoni tal-Liberja
LLD	Dipartiment tal-Liċenzji tal-Liberja
LLL	Liġi Liberjana tax-Xogħol
LVD	Dipartiment Liberjan tal-Verifika, FDA
MIDB	Baži tad-dejta tal-Intelliġenza tas-Suq
MOCI	Ministeru tal-Kummerċ u l-Industrija
MOF	Ministeru tal-Finanzi
MOFA	Ministeru tal-Affarijiet Barranin
MOL	Ministeru tax-Xogħol
MPEA	Ministeru tal-Ippjanar u l-Affarijiet Ekonomiċi
NFRL	Liġi Nazzjonali tar-Riforma tal-Foresti
NSSL	Liġi Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali
NSSWC	Korporazzjoni Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali u l-Benesseri
PDA	Assistent Personali Diġitali
PPCA	Att dwar l-Akkwist Pubbliku u l-Konċessjonijiet
PPCC	Kummissjoni tal-Akkwist Pubbliku u l-Konċessjonijiet
PUP	Permess tal-Użu Privat
SOP	Proċeduri Standard ta' Operat
TSC	Kuntratt tal-Bejgħ tal-Injam
UTM	Universal Transverse Mercator
WTS	Sistema ta' traċċabbiltà tal-Injam

LEĠISLAZZJONI LI SSIR REFERENZA GHALIHA FID-DEFINIZZJONI TAL-LEGALITÀ TAL-LIBERJA

Issir referenza fid-definizzjoni tal-legalità:

Il-Liġi tal-Protezzjoni u l-Ġestjoni Ambjentali (2002)

L-Att dwar l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent (2002)

FDA Il-Kodiċi tal-Prattiċi tal-Hsad fil-Foresti (2007)

Ir-Regolament tal-FDA 111-10

L-Għaxar Regolamenti Ewlenin tal-FDA (2007) (Ir-Regolamenti 101-07 sa 110-07)

L-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni (2010)

Il-Liġi Ġenerali tan-Negożju

L-Att dwar il-LEITI (2009)

Il-Proċeduri Standard tal-Operat tas-COC tal-Liberja

Il-Liġi Liberjana tax-Xogħol

Il-Liġi Nazzjonali tar-Riforma tal-Forestri (2006)

Il-Liġi Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali

L-Att dwar il-Kummissjoni tal-Akkwist Pubbliku u l-Konċessjonijiet(2005)

Il-Kodiċi tad-Dhul tal-Liberja, kif Emendata (2009)

Dokumenti Rilevanti Addizzjonali:

Il-Liġi tad-Drittijiet Komunitarji (2009)

Il-Politika Liberjana tal-Foresti (2007)

L-Istrateġija Nazzjonali tal-Ġestjoni tal-Foresti

Il-Liġi tan-Netwerk taż-Żoni Protetti tal-Foresti (2003)

HARSA ĠENERALI LEJN IS-SISTEMA TAL-KATINA TAL-KUSTODJA (COCS)

Stadju	Responsabbiltajiet tal-operaturi			Verifika mill-FDA		
	Attivitajiet	Dejta mdahhla fis-COCIS	Produzzjonijiet ewlenin	Valutazzjonijiet u spezzjonijiet fuq il-post	Validazzjoni tad-dejta fi hdan is-COCIS (1)	Rikonċiljazzjoni bejn u/jew fi hdan l-istadji tal-katina tal-provvista (2)
Qabel il-hsad	<p>Ir-Registrazzjoni tal-unità tan-negozju tad-detentur tal-kuntratt fis-COCIS</p> <p>Id-delineazzjoni u l-qtugh tal-blokk (is-sistema tal-grilja lokata bil-GPS) ta' żoni tal-kuntratt allokat mill-FDA</p> <p>L-enumerazzjoni tas-siġar kollha ta' daqs kummerċjali u t-twahhil ta' marki bil-bar code tas-COCIS fuq is-siġar</p> <p>Ippjanar tal-foresti: Lokalizzazzjoni tas-siġar u karatteristiċi naturali</p>	<p>TIN tad-detentur tal-kuntratt (Numru ta' registrazzjoni mahruġ mill-Ministeru tal-Kummerċ)</p> <p>Koordinati tal-blokk</p> <p>Id-dejta tal-istharrig tal-istokk, inkluż l-identifikazzjoni tas-siġar, l-ispeċijiet tas-siġar, id-dijametru fil-livell tas-sider, l-gholi u l-lokalizzazzjoni fil-blokka ta' 2 500 m²</p>	<p>Mapep tal-blokk</p> <p>Mapep skematiċi</p> <p>Ir-riżultati tal-istharrig tal-istokk u talba ghal siġar tal-uċuh tar-raba'</p> <p>Pjan annwali operattiv</p>	<p>Uffiċċju:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mapep tal-blokk, mapep ta' kompartimenti, — Formoli tal-istharrig tal-istokk — Mapep skematiċi, — Il-validazzjoni tas-siġar mitluba ghall-hsad <p>Ghalqa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5 % tal-erja tal-blokka: lokalizzazzjoni tas-siġar, dijametru, l-ispeċijiet tal-gholi. — Koordinati tal-kantunieri tal-blokka 	<p>Numri ta' identifikazzjoni tas-siġar, l-ispeċijiet tas-siġar, id-dijametru fil-livell tas-sider, l-gholi u l-lokalizzazzjoni</p> <p>L-użu ta' marki bil-bar code</p>	
Il-Hsad	<p>It-twaqqigh tas-siġar, il-produzzjoni tat-tulijiet tas-siġar jew iz-zkuk</p> <p>It-twahhil tal-marki bil-barcode tas-COCIS liz-zkuk u l-biċċiet li jibqghu fl-art wara li jitwaqqghu s-siġar</p> <p>Il-kejl tat-tulijiet tas-siġar jew iz-zkuk</p> <p>Il-garr lejn il-bitha taz-zkuk tal-foresti (maġenb it-triq)</p> <p>L-identifikazzjoni tal-allinjament tat-triq proposti u l-inventarju tas-siġar fuq ir-rotta proposta</p>	<p>It-TIN tad-detentur tal-kuntratt</p> <p>Id-dejta tas-siġar: In-numru tal-identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dijametru u tul</p> <p>In-numru ta' identifikazzjoni tal-biċċiet li jibqghu fl-art wara li jitwaqqghu is-siġar</p>	<p>Il-formoli tad-dejta tas-siġar</p> <p>Il-formoli tal-allinjament tat-triq</p>	<p>Is-sit tat-twaqqigh tas-siġar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5 % verifika tad-dejta tas-siġar — Ikkontrollar tal-kampjun li d-dejta tas-siġar hija konsistenti bejn iz-zokk, il-biċċa li tibqa' fl-art wara li titwaqqa' s-siġra u s-siġra l-imwaqqgħa. 	<p>Id-dejta tas-siġra (waqt li tkun wieqfa): In-numru tal-identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dijametru u t-tul stmat</p> <p>Il-lokalizzazzjoni tas-siġra l-imwaqqgħa u d-dimensjonijiet taz-zokk</p>	<p>Bejn l-istharrig tal-istokk u l-formoli tad-dejta tas-siġra (3):</p> <ul style="list-style-type: none"> — il-paragunar tan-numru ta' siġar tal-uċuh tar-raba' u n-numru tas-siġar fil-fatt maħsuda skont l-ispeċijiet — il-paragunar tal-volum tas-siġar tal-uċuh tar-raba' u l-volum tat-tulijiet tas-siġar (jew iz-zkuk) skont l-ispeċijiet <p>Ir-rabta ta' identifikazzjoni bejn il-biċċa li tibqa' fl-art wara li titwaqqa' s-siġra is-siġra u t-tul tas-siġra/iz-zokk</p>

Stadju	Responsabbiltajiet tal-operaturi			Verifika mill-FDA		
	Attivitajiet	Dejta mdahhla fis-COCIS	Produzzjonijiet ewlenin	Valutazzjonijiet u spezzjonijiet fuq il-post	Validazzjoni tad-dejta fi hdan is-COCIS (1)	Rikonciljazzjoni bejn u/jew fi hdan l-istadji tal-katina tal-provvista (2)
Il-bitha taz-zkuk tal-foresta/kwalunkwe bitha taz-zkuk oħra	<p>Il-qtugh trasversali jew it-tlibbis tat-tulijiet tas-siġar jew iz-zkuk</p> <p>It-twaħhil ta' marki bil-bar code tas-COCIS lis-zkuk maqtughin trasversalment jew imlibbsin</p> <p>L-iskalar taz-zkuk</p>	<p>It-TIN tad-detentur tal-kuntratt</p> <p>Id-dejta taz-zokk: In-numru ta' identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dijametri, it-tul, il-volum u l-kwalità taz-zokk</p> <p>Ir-rabta bejn it-tulijiet tas-siġra jew iz-zokk twil u z-zkuk maqtughin trasversalment jew imlibbsin</p>	Il-formola tad-dejta taz-zokk	<p>Fil-post tal-hatt għaz-zkuk</p> <p>— Verifika tal-kampjun tad-Dejta taz-Zokk (L-intensità tal-kampjun bbażata fuq il-pres-tazzjoni tal-kumpanija)</p>	Id-dejta taz-zokk: In-numru ta' identifikazzjoni, l-ispeċijiet, it-tul u l-volum taz-zokk	<p>Bejn il-formoli tad-dejta tas-siġra u l-formoli u dejta taz-zokk</p> <p>— il-paragunar tan-numru ta' tulijiet tas-siġar/zkuk u zkuk maqtughin trasversalment u mlibbsin skont l-ispeċijiet</p> <p>— il-paragunar tal-volum tat-tulijiet tas-siġar/kull zokk</p> <p>— il-paragunar tat-tulijiet tas-siġar/kull zokk għall-konsistenza tad-dijametri u l-ispeċijiet</p> <p>Ir-rabta ta' identifikazzjoni bejn il-bičča li tibqa' fl-art wara li titwaqqa s-siġra u z-zkuk maqtughin trasversalment jew mlibbsin</p> <p>Volum maħsud u l-miżata għad-dritt għall-qtugh imhallsa</p>
It-trasferiment tas-sjieda	<p>Talba mis-sid taz-zkuk għal bdil tas-sjieda</p> <p>Ir-Registrazzjoni tan-numri tal-identifikazzjoni tal-prodott tal-injam mis-sid il-ġdid</p>	<p>In-numri ta' identifikazzjoni ta' sidien ta' qabel u dawk attwali</p> <p>In-numri ta' identifikazzjoni tal-prodott tal-injam soġġett għal bdil tas-sjieda</p>	Id-dikjarazzjoni mal-bdil tas-sjieda			Il-konsistenza tan-numri ta' identifikazzjoni taz-zokk u d-dejta taz-zokk bejn is-sid ta' qabel u dak attwali
It-trasport	<p>It-tagħbija taz-zkuk fuq it-trakk</p> <p>It-trasport taz-zkuk</p> <p>Il-hatt taz-zkuk</p>	<p>Identifikazzjoni unika tal-polza tat-tagħbija</p> <p>Origini u destinazzjoni</p> <p>Is-sid taz-zokk</p> <p>It-trasportatur</p> <p>Il-lista ta' zkuk trasportati, inkluż in-numru ta' identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, u l-volum</p>	Poloz tat-tagħbija (origini u destinazzjoni)	Spezzjonijiet aleatorji fuq il-polza tat-tagħbija tul ir-rotta tat-trasport (eż. fil-bitha taz-zkuk, jew fpunti ta' kontroll mal-ġenb tat-triq)		<p>Bejn il-formola tad-dejta taz-zokk u l-polza tat-tagħbija</p> <p>— il-paragunar tan-numri ta' identifikazzjoni taz-zokk</p> <p>— il-paragunar ta' numru ta' zkuk skont l-ispeċijiet</p> <p>— il-paragunar tal-volum taz-zkuk skont l-ispeċijiet</p>

Stadju	Responsabbiltajiet tal-operaturi			Verifika mill-FDA		
	Attivitajiet	Dejta mdahhla fis-COCIS	Produzzjonijiet ewlenin	Valutazzjonijiet u spezzjonijiet fuq il-post	Validazzjoni tad-dejta fi hdan is-COCIS (1)	Rikonciljazzjoni bejn u/jew fi hdan l-istadji tal-katina tal-provvista (2)
Is-sit tal-ipproċessar	<p>Ir-riċezzjoni taz-zkuk jew prodotti ohra tal-injam (materji primi)</p> <p>Il-ħażna ta' materji primi</p> <p>It-tlibbis taz-zkuk u t-twahhil ta' marki bil-barcode godda</p> <p>Id-dhul ta' materji primi fl-ipproċessar</p> <p>L-indirizzar ta' oġġetti pproċessati, inkluż it-twahhil tal-marka bil-barcode tas-COCIS fuq lottijiet tal-prodott</p> <p>Il-ħażna ta' oġġetti pproċessati</p>	<p>Id-dejta fuq il-materji primi rċevuti u maħżuna fis-sit tal-istabbiliment: In-numru ta' identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, il-volum</p> <p>Id-dejta tal-input tal-prodott: In-numru ta' identifikazzjoni, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, il-volum</p> <p>Id-data</p> <p>Id-dejta tal-produzzjoni tal-prodott: In-numru ta' identifikazzjoni tal-lott, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, il-volum (il-kwantità)</p> <p>Id-dejta dwar il-prodotti pproċessati maħżuna fis-sit tal-istabbiliment: In-numru ta' identifikazzjoni tal-lott, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, il-volum u l-grad</p>	<p>Il-formola tad-dhul fl-impjant fejn jisserraw l-injam</p> <p>Iż-żamma tal-kotba tal-inventarju tal-materja prima</p> <p>Il-formola tal-produzzjoni li tispeċifika d-dhul u l-produzzjoni permezz ta' linji tal-produzzjoni</p> <p>Iż-żamma tal-kotba tal-maħżen</p>	<p>Il-monitoraġġ ta' lottijiet tal-produzzjoni tal-kampjun</p> <p>Awditi aleatorji tal-operazzjonijiet tal-istabbiliment u s-sistemi taż-żamma tal-kotba</p>	<p>Ir-rati tal-irkupru/produzzjoni tal-linji tal-ipproċessar</p>	<p>Bejn il-formola tad-dhul fl-istabbiliment fejn jisserraw l-injam, iż-żamma tal-kotba tal-inventarju tal-materja prima u l-formola tal-produzzjoni</p> <ul style="list-style-type: none"> — il-paragunar ta' numri ta' identifikazzjoni tal-materja prima — il-paragunar tan-numru ta' materji primi skont l-ispeċijiet — il-paragunar tal-volum tal-materji primi skont l-ispeċijiet <p>Bejn id-dhul u l-produzzjonijiet iddikjarati fil-formola tal-produzzjoni</p> <p>Bejn il-formola tal-produzzjoni u iż-żamma tal-kotba tal-maħżen</p> <ul style="list-style-type: none"> — il-paragunar tan-numru tal-identifikazzjoni — il-paragunar tan-numru ta' prodotti skont l-ispeċijiet — il-paragunar tal-volum tal-prodotti skont l-ispeċijiet
It-trasport	<p>It-taghbija ta' prodotti pproċessati ffaxex fuq it-trakk</p> <p>It-trasport tal-faxex</p> <p>Il-ħatt tal-faxex</p>	<p>Identifikazzjoni unika tal-polza tat-taghbija</p> <p>Origiini u destinazzjoni</p> <p>Is-sid taz-zokk</p> <p>It-trasportatur</p> <p>Id-dejta dwar il-prodotti pproċessati maħżuna fis-sit tal-istabbiliment: In-numru ta' identifikazzjoni tal-lott, l-ispeċijiet, id-dimensjonijiet, il-volum</p>	<p>Il-poloż tat-taghbija</p>	<p>Spezzjonijiet aleatorji tal-polza tat-taghbija tul ir-rotta tat-trasport (eż. punti ta' kontroll mal-ġenb tat-triq)</p>		<p>Bejn iż-żamma tal-kotba tal-maħżen u l-poloż tat-taghbija</p> <ul style="list-style-type: none"> — il-paragunar tan-numri ta' identifikazzjoni tal-faxex — il-paragunar tan-numru ta' prodotti skont l-ispeċijiet — il-paragunar tal-volum tal-prodotti skont l-ispeċijiet <p>Bejn il-kopji tal-origini tal-polza tat-taghbija u l-kopji tad-destinazzjoni</p> <p>Bejn punti ta' kontroll ta' aktar kmieni tul il-katina</p>

Stadju	Responsabbiltajiet tal-operaturi			Verifika mill-FDA		
	Attivitajiet	Dejta mdahhla fis-COCIS	Produzzjonijiet ewlenin	Valutazzjonijiet u spezzjonijiet fuq il-post	Validazzjoni tad-dejta fi hdan is-COCIS ⁽¹⁾	Rikonciljazzjoni bejn u/jew fi hdan l-istadji tal-katina tal-provvista ⁽²⁾
Qabel l-esportazzjoni	Gradazzjoni It-tirqim u l-immarkar Il-pagament tat-taxxa Id-dikjarazzjoni tad-dwana Id-dikjarazzjoni tal-kummerċ It-trattament fitosanitarju	L-identifikazzjoni tal-prodott L-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott it-tip, l-ispeċijiet u d-dimensjoni L-informazzjoni tal-kuntratt ta' bejgh: xerrej, u prezżijiet	L-applikazzjoni tal-Liċenzja FLEGT L-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott Il-kuntratt tal-bejgh	Fil-punt tal-esportazzjoni L-ispezzjoni tal-kampjun ta' prodotti għal esportazzjonijiet (Verifika tad-dejta tal-ispeċifikazzjoni)	In-numru, il-volum u l-gradi	Bejn il-poloż tat-tagħbija u l-Liċenzja FLEGT — il-paragunar tan-numri ta' identifikazzjoni tal-faxex — il-paragunar tan-numru ta' prodotti skont l-ispeċijiet — il-paragunar tal-volum tal-prodotti skont l-ispeċijiet
It-tagħbija u l-esportazzjoni	It-tagħbija tal-prodotti koperti mil-liċenzji FLEGT			Fil-punt tal-esportazzjoni Is-sorveljanza tat-tagħbija finali tal-bastiment Il-kontroll tal-ispeċifikazzjonijiet tal-prodotti mghobbija fuq il-bastiment	L-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott ta' konsenja ta' esportazzjoni (l-identifikazzjonijiet, it-tip tal-prodott, l-ispeċijiet u d-dimensjonijiet)	Bejn il-liċenzja FLEGT u l-verifika fizika ta' prodotti mghobbija

⁽¹⁾ Bejn id-dikjarazzjoni mid-detentur tal-kuntratt u l-verifika mis-COCIS.

⁽²⁾ Abbażi tad-dejta provduta mid-detenturi tal-kuntratti

⁽³⁾ Formoli tad-dejta tas-siġar jimtlew meta jitwaqqgħu s-siġar, qabel ma jitqattgħu fi zkuk twal inizjali.

ANNEX III

Kondizzjonijiet li jirregolaw ir-rilaxx f'ċirkolazzjoni hielsa fl-Unjoni tal-prodotti tal-injam esportati mil-Liberja u koperti minn liċenzja FLEGT

QAFAS ĠENERALI

Ir-Regolament (KE) Nru 2173/2005 tal-20 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' skema ta' liċenzjar FLEGT għall-importazzjoni ta' injam fil-Komunità Ewropea ⁽¹⁾ u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tiegħu ⁽²⁾ jirregolaw il-kondizzjonijiet tad-dhul fis-suq tal-Unjoni tal-injam u l-prodotti derivati koperti minn liċenzja FLEGT mil-Liberja. Dawn ir-Regolamenti jipprovdu adattament tal-proċeduri dettaljati għall-kondizzjonijiet nazzjonali u, b'mod partikolari, jipprevedu possibbiltajiet differenti għall-awtoritajiet kompetenti responsabbli sabiex jaċċettaw il-liċenzji FLEGT mad-dhul fis-suq tal-Unjoni, li tista' tkun awtorità doganali jew awtorità nazzjonali oħra. Għal din ir-raġuni, id-deskrizzjoni tal-proċess taqsam il-verifika f'żewġ stadji: (1) il-kontrolli fuq dokumenti tal-liċenzji u (2) kontrolli fiżiċi tal-konformità tal-konsenja attwali meta mqabbla mal-liċenzja.

Din il-proċedura hija intenzjonata li tissupplimenta l-kontrolli mwettqa mil-Liberja u li tivverifika li l-liċenzji FLEGT ipprezentati mad-dhul fl-Unjoni huma fil-fatt dawk li kienu debitament maħruġa u rreġistrati mill-awtorità tal-liċenzji tal-Liberja, u li jkopru l-konsenji intenzjonati mill-awtoritajiet tal-Liberja. L-awtoritajiet kompetenti m'għandhomx il-mandat li jfisidaw is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità tal-Liberja jew l-validità tal-liċenzji. Tali kwistjonijiet jistgħu jiġu ttrattat mill-Kumitat Kongut tal-Implimentazzjoni (JIC), skont l-Artikoli 10, 19 u 24 ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 1

Depożitar tal-liċenzja

1. Il-liċenzja għandha tiġi depożitata mal-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-Unjoni li fih il-konsenja koperta minn dik il-liċenzja hija dikjarata għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa ⁽³⁾. Dan jista' jsir b'mod elettroniku jew permezz ta' mezzi veloci oħra.
2. L-awtoritajiet kompetenti msemmija fil-paragrafu 1 għandhom, skont il-proċeduri nazzjonali applikabbli, jinfurmu lill-awtoritajiet doganali malli tkun giet aċċettata liċenzja.

Artikolu 2

Kontrolli fuq il-validità tad-dokumentazzjoni tal-liċenzja

1. Liċenzji fuq karta għandhom jikkonformaw mal-mudell deskritt fl-Anness IV. Kwalunkwe liċenzja li ma tissodisfax ir-rekwiziti u l-ispeċifikazzjonijiet stabbiliti fl-Anness IV għandha tkun invalida.
2. Liċenzja għandha tiġi kkunsidrata bhala nulla jekk tiġi ddepożitata f'data aktar tard mid-data tal-iskadenza indikata fil-liċenzja.
3. Kwalunkwe tħassir jew tibdil f'liċenzja m'għandux jiġi aċċettat hlief jekk dan it-tħassir jew tibdil ikun gie vvalidat mill-awtorità tal-liċenzji.
4. M'għandhiex tiġi aċċettata estensjoni tal-validità ta' liċenzja hlief jekk din l-estensjoni tkun giet validata mill-awtorità tal-liċenzji.
5. M'għandux jiġi aċċettat duplikat jew liċenzja ta' sostituzzjoni hlief jekk tkun inharġet jew giet ivvalidata mill-awtorità tal-liċenzji.

Artikolu 3

Talbiet għal informazzjoni addizzjonali

1. F'każ ta' dubju dwar il-validità jew l-awtentiċità ta' liċenzja, duplikat jew liċenzja ta' sostituzzjoni, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jitolbu informazzjoni addizzjonali mill-awtorità tal-liċenzji.
2. Kopja tal-liċenzja, tad-duplikat jew tal-liċenzja ta' sostituzzjoni inkwistjoni tista' tintbagħat flimkien mat-talba.

⁽¹⁾ ĠU L 347, 30.12.2005, p. 1.

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1024/2008 tas-17 ta' Ottubru 2008 li jistabbilixxi miżuri ddettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2173/2005 dwar l-istabbiliment ta' skema ta' liċenzjar FLEGT għall-importazzjoni ta' injam fil-Komunità Ewropea (ĠU L 277, 18.10.2008, p. 23).

⁽³⁾ Ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa hija proċedura tad-dwana tal-Unjoni. Skont l-Artikolu 129(2) u (3) tar-Regolament (KE) Nru 450/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 li jstabbilixxi l-Kodiċi Doganali Komunitarju (Kodiċi Doganali Modernizzat), ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa jinvolvi: (a) il-ġbir ta' kwalunkwe dazju fuq l-importazzjoni dovut; (b) il-ġbir, kif xieraq, ta' imposti oħrajn, kif previst fid-dispożizzjonijiet rilevanti fis-sehh relatati mal-ġbir ta' dawk l-imposti; (c) l-applikazzjoni ta' miżuri ta' politika kummerċjali u probizzjonijiet u restrizzjonijiet sakemm ma jkunux ġew applikati fi stadju iktar bikri (f'dan il-każ, huwa fost dawn il-miżuri li l-eżistenza ta' liċenzja FLEGT ser tiġi verifikata); u (d) it-twettiq tal-formalitajiet l-oħrajn stabbiliti fir-rigward tal-importazzjoni tal-merkanzija. Ir-rilaxx għal ċirkolazzjoni hielsa jagħti lill-merkanzija mhux Komunitarja l-istatus doganali ta' merkanzija Komunitarja.

3. Jekk ikun meħtieġ, l-awtorità tal-liċenzji għandha tirtira l-liċenzja u toħroġ kopja kkořeguta, li għandha tiġi awtentikata mill-endorsjar ittimbrat "Duplikat" u mibghuta lill-awtorità kompetenti.

Artikolu 4

Verifika tal-konformità tal-liċenzja mal-konsenja

1. Jekk tkun meħtieġa verifika addizzjonali tal-konsenja qabel ma l-awtoritajiet ikunu jistgħu jiddeċiedu jekk liċenzja tistax tiġi aċċettata, jistgħu jitwettqu kontrolli sabiex jiġi stabbilit jekk il-konsenja inkwistjoni hijiex konformi mal-informazzjoni pprovduta fil-liċenzja u fir-rekords relatati mal-liċenzja rilevanti li jinżammu mill-awtorità tal-liċenzji.

2. Fejn il-volum jew il-piż tal-prodotti tal-injam li jinsabu fil-konsenja pprezentata sabiex tiġi rilaxxata għaċ-ċirkolazzjoni hielsa ma jvarjax b'aktar minn 10 % mill-volum jew il-piż indikat fil-liċenzja korrispondenti, il-konsenja għandha tiġi kkunsidrata konformi mal-informazzjoni pprovduta fil-liċenzja safejn huwa kkonċernat il-volum jew il-piż.

3. F'każ ta' dubju dwar jekk il-konsenja tikkonformax mal-liċenzja FLEGT, l-awtorità kompetenti kkonċernata tista' tfitteż aktar kjarifika mill-awtorità tal-liċenzji.

4. L-awtorità tal-liċenzji tista titlob lill-awtorità kompetenti sabiex tibgħat kopja tal-liċenzja jew is-sostituzzjoni inkwistjoni.

5. Jekk ikun meħtieġ, l-awtorità tal-liċenzji għandha tirtira l-liċenzja u toħroġ kopja kkořeguta, li għandha tiġi awtentikata mill-endorsjar ittimbrat "Duplikat" u mibghuta lill-awtorità kompetenti.

6. Jekk l-awtorità kompetenti ma tircievi l-ebda risposta fi żmien 21 jum kalendarju mit-talba għal aktar kjarifika, kif previst fl-Artikolu 10 ta' dan il-Ftehim, l-awtorità kompetenti m'għandhiex taċċetta l-liċenzja u għandha taġixxi skont il-leġislazzjoni u l-proċeduri applikabbli.

7. Liċenzja m'għandhiex tiġi aċċettata jekk ikun ġie stabbilit, fejn meħtieġ wara l-provvista ta' informazzjoni addizzjonali skont l-Artikolu 3 ta' dan l-Anness jew aktar investigazzjoni skont l-Artikolu 4 ta' dan l-Anness, li l-liċenzja ma tikkorrispondix mal-konsenja.

Artikolu 5

Verifika qabel il-wasla tal-konsenja

1. Liċenzja tista' tiġi ddepożitata qabel il-wasla tal-konsenja li tkopri.

2. Liċenzja għandha tiġi aċċettata biss jekk tissodisfa r-rekwiziti kollha stabbiliti fl-Anness IV u l-ebda verifika oħra skont l-Artikoli 3 u 4 ta' dan l-Anness m'hija meqjusa bħala meħtieġa.

Artikolu 6

Kwistjonijiet oħra

1. L-ispejjeż mgarrba waqt li l-verifika tkun qed tiġi kompletata għandhom jithallsu mill-importatur, minbarra fejn il-leġislazzjoni u l-proċeduri applikabbli tal-Istat Membru tal-Unjoni kkonċernat jiddeterminaw mod iehor.

2. Fejn ikun hemm nuqqas ta' ftehim jew diffikultajiet persistenti li jinholqu mill-verifika tal-liċenzji FLEGT, il-kwistjoni tista' tiġi rreferita lill-JIC.

Artikolu 7

Rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa

1. Fil-kaxxa 44 tad-Dokument Amministrattiv Uniku li fuqu ssir id-dikjarazzjoni doganali għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa, għandha ssir referenza għan-numru tal-liċenzja li tkopri l-prodotti tal-injam sugġetti għad-dikjarazzjoni.

2. Fejn id-dikjarazzjoni doganali ssir permezz ta' mezzi kompjuterizzati, ir-referenza għandha tiġi pprovduta fil-kaxxa xierqa.

3. Il-prodotti tal-injam għandhom jiġu rilaxxati għaċ-ċirkolazzjoni hielsa biss wara li jitlestew il-proċeduri deskritti f'dan l-Anness.

ANNEX IV

REKWIŻITI U SPEĊIFIKAZZJONIJIET TEKNIĊI GĦAL-LIĊENZJI FLEGT*Artikolu 1***Rekwiżiti ġenerali relatati mal-liċenzji FLEGT**

1. Il-liċenzji FLEGT jistgħu jkunu fuq karta jew fil-forma elettronika.
2. Kemm il-liċenzji fuq karta kif ukoll il-liċenzji elettronici għandhom jipprovdu l-informazzjoni speċifikata fl-Appendiċi 1, skont in-noti għall-gwida stabbiliti fl-Appendiċi 2.
3. Il-liċenzji FLEGT għandhom isiru validi fid-data li fiha jinħarġu.
4. Il-liċenzji FLEGT għandhom jiġu nnumerati fmanjiera li tiddistingwi bejn liċenzji intenzjonati għas-swieq tal-Unjoni u dawk intenzjonati għal swieq li mhumiex fl-Unjoni.
5. Il-perijodu ta' validità tal-liċenzji FLEGT m'għandux ikun ta' aktar minn sitt xhur. Id-data tal-iskadenza għandha tiġi indikata fuq il-liċenzja.
6. Wara li l-liċenzja tiskadi, għandha tiġi kkunsidrata bhala nulla. L-awtorità tal-liċenzji tista', fid-diskrezzjoni tagħha, testendi l-perijodu ta' validità għal perijodu addizzjonali ta' tliet xhur. Ma' din l-estensjoni, l-awtorità tal-liċenzji għandha ddahhal u tivvalida data tal-iskadenza ġdida.
7. Il-liċenzji FLEGT m'għandhomx jibqgħu validi u għandhom jiġu rritornati lill-awtorità tal-liċenzji jekk il-prodotti tal-injam koperti mill-liċenzja jintilfu jew jinqerdu matul il-konsenja qabel ma jaslu fl-Unjoni.

*Artikolu 2***Speċifikazzjonijiet tekniċi fir-rigward ta' liċenzji FLEGT fuq il-karta**

1. Il-liċenzji fuq il-karta għandhom jikkonformaw mal-format stabbilit fl-Appendiċi 1.
2. Id-daqs tal-karta għandu jkun A4 standard. Il-karta għandu jkollha filigrani li juru diversi logos, li jinkludu emblema Liberjana li trid tiġi imbuzzata fuq il-karta flimkien mas-sigill.
3. Il-liċenzji għandhom jimtlew permezz ta' tajpwriter jew ta' kompjuter. Dawn jistgħu jimtlew bl-idejn, jekk ikun meħtieġ.
4. It-timbri tal-awtorità tal-liċenzji għandhom jiġu applikati permezz ta' timbru tal-metall, preferibbilment magħmul mill-azzar. Madankollu, pressa ibbuzzata kkombinata b'ittri jew ċifri miksuba bil-perforazzjoni tista' tissostitwixxi t-timbru tal-awtorità tal-liċenzji.
5. L-awtorità tal-liċenzji għandha tuza metodu li ma jistax jiġi falsifikat sabiex tirrekordja l-kwantità allokata b'tali mod li jkun impossibbli li jiddahhlu ċifri jew referenzi.
6. Il-formola m'għandha tinkludi l-ebda thassir jew tibdil, hlief jekk dak it-thassir jew it-tibdil ikun ġie awtentikat mit-timbru u l-firma tal-awtorità tal-liċenzji.
7. Il-liċenzji għandhom jiġu stampati u jimtlew bl-Ingliż.

*Artikolu 3***Kopji ta' liċenzji FLEGT**

1. Il-liċenzji għandhom jifasslu f'ħames kopji permezz tal-kulur tal-karta indikat kif ġej:
 - (a) Abjad, formola numru 1, immarkata "Oriġinali";
 - (b) Isfar, kopja numru 2, immarkata "Kopja għad-dwana tal-UE";
 - (c) Roża, kopja numru 3, immarkata "Kopja għall-awtorità tal-liċenzji";
 - (d) Aħdar, kopja numru 4, immarkata "Kopja għad-dwana Liberjana";
 - (e) Blu, kopja numru 5, immarkata "Kopja għal-liċenzjat".

2. L-“Originali” għandha tinghata lil-liċenzjat sabiex tintbagħat lill-importatur għas-sottomissjoni lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-Unjoni li fih il-konsenja koperta minn dik il-liċenzja tiġi ddikjarata għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa.
3. It-tieni kopja, immarkata “Kopja għall-awtorità doganali tal-UE”, għandha tinghata lil-liċenzjat sabiex tintbagħat lill-importatur għas-sottomissjoni lill-awtoritajiet doganali tal-Istat Membru tal-Unjoni li fih il-konsenja koperta minn dik il-liċenzja tiġi ddikjarata għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni hielsa.
4. It-tielet kopja, immarkata “Kopja għall-awtorità tal-liċenzji”, għandha tinzamm mill-awtorità tal-liċenzji għar-rekords tagħha u għall-verifika futura tal-liċenzji mahruġa.
5. Ir-raba' kopja, immarjata “Kopja għad-dwana tal-Liberja”, għandha tinghata lill-awtoritajiet doganali tal-Liberja għar-rekords tagħhom u għal skopijiet ta' esportazzjoni.
6. Il-hames kopja, immarkata “Kopja għal-liċenzjat”, għandha tinghata lil-liċenzjat għar-rekords tiegħu.

Artikolu 4

Liċenzji FLEGT mitlufa, misruqa jew meqruda

1. F'każ ta' telf, serq jew qerda tal-“Originali” u/jew tal-“Kopja għad-dwana tal-UE”, il-liċenzjat jew ir-rappreżentant awtorizzat tiegħu jista' japplika lill-awtorità tal-liċenzji għal sostituzzjoni, filwaqt li jipprovi għustifikazzjoni tat-telf tal-originali u/jew il-kopja.
2. L-awtorità tal-liċenzji għandha toħroġ sostituzzjoni fi żmien xahar wara l-irċevuta tat-talba mill-liċenzjat.
3. Is-sostituzzjoni għandha tinkludi l-informazzjoni u l-entrati li jidhru fuq il-liċenzja li tissostitwixxi, inkluż in-numru tal-liċenzja. Il-liċenzja ta' sostituzzjoni għandu jkollha l-endorjar “Liċenzja ta' sostituzzjoni”.
4. F'każ li l-liċenzja mitlufa jew misruqa tinstab, din m'għandhiex tintuża u għandha tintbagħat lura lill-awtorità tal-liċenzji.

Artikolu 5

Speċifikazzjonijiet tekniċi fir-rigward tal-liċenzji FLEGT elettronici

1. Il-liċenzji FLEGT jistgħu jinharġu u jiġu pproċessati permezz ta' sistemi elettronici.
2. Fl-Istati Membri tal-Unjoni li mhumiex konnessi ma' sistema elettronika, liċenzja fuq il-karti għandha ssir disponibbli.

Artikolu 6

Trattament ta' dubji rigward il-validità ta' liċenzja

1. F'każ ta' dubju li jikkoncerna l-validità jew l-awtentività ta' liċenzja, duplikat jew liċenzja ta' sostituzzjoni, l-awtorità kompetenti fl-Unjoni tista' titlob informazzjoni addizzjonali mill-awtorità tal-liċenzji.
2. Jekk ikun ikkunsidrat meħtieġ, l-awtorità tal-liċenzji tista' titlob lill-awtorità kompetenti sabiex tibgħat kopja tal-liċenzja jew is-sostituzzjoni inkwistjoni.
3. Jekk l-awtorità tal-liċenzji tikkunsidra li jkun meħtieġ, għandha tirtira l-liċenzja u toħroġ kopja kkoreġuta, li għandha tiġi awtentikata mill-endorjar ittimbrat “Duplikat” u tintbagħat lill-awtorità kompetenti.
4. Jekk il-validità tal-liċenzja tiġi kkonfermata, l-awtorità tal-liċenzji għandha tinnotifika lill-awtorità kompetenti minnufih, preferibbilment permezz ta' mezzi elettronici. Il-kopji rritornati għandhom jiġu awtentikati mill-endorjar ittimbrat “Validat fi”
5. F'każ li l-liċenzja inkwistjoni mhijiex valida, l-awtorità tal-liċenzji għandha tinnotifika lill-awtorità kompetenti minnufih, preferibbilment permezz ta' mezzi elettronici.

Appendiċġiet

1. Formola tal-liċenzja.
 2. Noti ta' gwida.
-

Appendiċi 1

FORMAT TAL-LIĊENZJA FLEGT

ORIGINALI	1	1 Awtorità emittenti Isem Indirizz	2 Numru ta' Identifikazzjoni tat-taxxa Destinazzjoni		
		3 Numru tal-liċenzja FLEGT	4 Data ta' skadenza 		
		5 Pajjiż ta' esportazzjoni	7 Mezz ta' trasport		
		6 Kodiċi ISO			
		8 Liċenzjat (isem u indirizz)			
1	9 Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodotti tal-injam		10 Intestatura HS		
	11 Ismijiet komuni jew xjentifiċi		12 Pajjiżi tal-ħsad		13 Kodiċi ISO
	14 Volum (m ³)	15 Piż nett (kg)		16 Numru ta' 'unitajiet	
	17 marki ta' distinzjoni				
	18 Firma u timbru tal-awtorita emittenti				
	Post u data				

Kopja għad-dwana tal-UE	2	1 Awtorità emittenti Isem Indirizz	2 Numru ta' Identifikazzjoni tat-taxxa Destinazzjoni			
	3 Numru tal-liċenzja FLEGT	4 Data ta' skadenza <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>				
	5 Pajjiż ta' esportazzjoni	7 Mezz ta' transport				
	6 Kodiċi ISO					
	8 Liċenzjat (isem u indirizz)					
	9 Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodotti tal-injam			10 Intestatura HS		
	2	11 Ismijiet komuni jew xjentifiċi		12 Pajjiżi tal-hsad		13 Kodiċi ISO
	14 Volum (m ³)		15 Piż nett (kg)		16 Numru ta' 'unitajiet	
17 marki ta' distinzjoni						
18 Firma u timbru tal-awtorità emittenti Post u data						

Kopja għall-awtorità tal-liċenzji	3		1 Awtorità emittenti Isem Indirizz	2 Numru ta' Identifikazzjoni tat-taxxa Destinazzjoni	
	3 Numru tal-liċenzja FLEGT		4 Data ta' skadenza <input type="text"/>		
	5 Pajjiż ta' esportazzjoni		7 Mezz ta' trasport		
	6 Kodiċi ISO				
	8 Liċenzjat (isem u indirizz)				
	9 Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodotti tal-injam			10 Intestatura HS	
	3				
	11 Ismijiet komuni jew xjentifiċi		12 Pajjiżi tal-ħsad		13 Kodiċi ISO
	14 Volum (m ³)	15 Piż nett (kg)	16 Numru ta' 'unitajiet		
	17 marki ta' distinzjoni				
18 Firma u timbru tal-awtorità emittenti Post u data					

Kopja għad-dwana Liberjana	4	1 Awtorità emittenti Isem Indirizz	2 Numru ta' Identifikazzjoni tat-taxxa Destinazzjoni		
	3 Numru tal-liċenzja FLEGT	4 Data ta' skadenza <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>			
	5 Pajjiż ta' esportazzjoni	7 Mezz ta' trasport			
	6 Kodiċi ISO				
	8 Liċenzjat (isem u indirizz)				
	9 Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodotti tal-injam			10 Intestatura HS	
4	11 Ismijiet komuni jew xjentifiċi		12 Pajjiżi tal-hsad		13 Kodiċi ISO
14 Volum (m ³)		15 Piż nett (kg)		16 Numru ta' 'unitajiet	
17 marki ta' distinzjoni					
18 Firma u timbru tal-awtorità emittenti					
Post u data					

Kopja għal-liċenzjat	5	1 Awtorità emittenti Isem Indirizz	2 Numru ta' Identifikazzjoni tat-taxxa Destinazzjoni			
	3 Numru tal-liċenzja FLEGT	4 Data ta' skadenza <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>				
	5 Pajjiż ta' esportazzjoni	7 Mezz ta' transport				
	6 Kodiċi ISO					
	8 Liċenzjat (isem u indirizz)					
	9 Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodotti tal-injam			10 Intestatura HS		
	5					
	11 Ismijiet komuni jew xjentifiċi		12 Pajjiżi tal-ħsad		13 Kodiċi ISO	
	14 Volum (m ³)	15 Piż nett (kg)		16 Numru ta' 'unitajiet		
	17 marki ta' distinzjoni					
18 Firma u timbru tal-awtorità emittenti Post u data						

Appendiċi 2

NOTI TA' GWIDA

Ġenerali:

— Imla b'ittri kbar.

— Il-kodiċijiet ISO jirreferu għall-kodiċi tal-pajjiż b'żewġ ittri, b'mod konformi mal-istandard internazzjonali.

Kaxxa 1	L-awtorità tal-hruġ	Indika l-isem u l-indirizz tal-awtorità tal-liċenzja.
Kaxxa 2	Numru ta' identifikazzjoni tat-taxxa u d-destinazzjoni	Indika n-numru Liberjan tal-identifikazzjoni tat-taxxa u d-destinazzjoni tal-esportazzjoni. Il-liċenzja se jinharġu għad-destinazzjonijiet tas-swieq kollha, mhux biss l-Unjoni.
Kaxxa 3	Numru tal-liċenzja FLEGT	Indika n-numru tal-liċenzja.
Kaxxa 4	Id-data tal-iskadenza	Il-perijodu ta' validità tal-liċenzja.
Kaxxa 5	Pajjiż ta' esportazzjoni	Dan ifisser il-pajjiż sieheb (il-Liberja) minn fejn il-prodotti tal-injam ġew esportati lejn l-Unjoni.
Kaxxa 6	Kodiċi ISO	Indika l-kodiċi b'żewġ ittri għal-Liberja.
Kaxxa 7	Mezzi ta' trasport	Indika l-mezz tat-trasport fil-punt tal-esportazzjoni.
Kaxxa 8	Liċenzjat	Indika l-isem u l-indirizz tal-esportatur.
Kaxxa 9	Deskrizzjoni kummerċjali	Indika d-deskrizzjoni kummerċjali tal-prodott(i) tal-injam.
Kaxxa 10	Intestatura HS	Il-kodiċi tal-komodità b'erba' jew sitt numri stabbilit skont is-Sistema Armonizzata għad-Deskrizzjoni u l-Kodifika tal-Komodità u deskritt fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.
Kaxxa 11	Isem komuni jew xjentifiku	Indika l-isem komuni jew xjentifiku tal-ispeċijiet tal-injam użati fil-prodott. Fejn aktar minn speċi waħda hija inkluża fi prodott kompost, uża linji separati. Jistgħu jithallew barra għal prodott kompost jew komponent li fih speċi multipli li l-identità tagħhom intilfet (eż twavel tal-partikuli [particle board]).
Kaxxa 12	Pajjiżi tal-hsad	Indika l-pajjiżi fejn l-injam imsemmi fil-Kaxxa 10 ġie maħsud. Fil-każ ta' prodotti komposti, inkludi s-sorsi kollha tal-injam użat. Jista' jithalla barra għal prodott kompost li fih speċi multipli li m'għandhomx identifikabbli.
Kaxxa 13	Kodiċijiet ISO	Indika l-kodiċi ISO tal-pajjiżi imsemmija fil-kaxxa 12. Jista' jithalla barra għal prodott kompost jew komponent li fih speċi multipli li l-identità tagħhom intilfet.
Kaxxa 14	Volum (m ³)	Agħti l-volum totali f'm ³ . Jista' jithalla barra hlief jekk tkun thalliet barra l-informazzjoni msemmija fil-kaxxa 15.
Kaxxa 15	Piż nett (kg)	Agħti l-piż f'kg. Dan jiġi definit bhala l-massa netta tal-prodotti tal-injam mingħajr kontenituri immedjati jew kwalunkwe ippakkjar, hlief irfid, spacers, tikketti, eċċ. Jista' jithalla barra hlief jekk tkun thalliet barra l-informazzjoni msemmija fil-kaxxa 14.
Kaxxa 16	Numru ta' unitajiet	Indika n-numru ta' unitajiet, jekk dan ikun l-ahjar mod li bih il-prodott manifatturat jingħadd. Jista' jithalla barra.
Kaxxa 17	Marki distintivi	Indika, fejn ikun xieraq, kull marka distintiva, pereżempju n-numru tal-lott jew n-numru tal-polza tat-tagħbija. Jista' jithalla barra.
Kaxxa 18	Firma u timbru tal-awtorità tal-hruġ	Din il-kaxxa għandu jkollha l-firma tal-uffiċjal awtorizzat u tiġi ttimbrata bit-timbru uffiċjali tal-awtorità tal-liċenzja. L-isem u l-post u d-data tal-firmatarju jridu jiġu indikati wkoll.

ANNEX V

FUNZJONIJIET TAL-AWDITJAR INDIPENDENTI: TERMINI TA' REFERENZA

1. INTRODUZZJONI

Dawn it-termini ta' referenza (ToR) jiddeskrivu l-qafas għall-ikkontrollar tas-sistemi tal-assigurazzjoni tal-legalità stabbiliti għall-Ftehim ta' Shubija Volontarja (VPA) bejn il-Gvern tal-Liberja u l-Unjoni. It-ToR jiddeskrivu l-funzjonijiet tal-awditjar indipendenti (IA) tas-Sistema tal-Assigurazzjoni tal-Legalità (LAS), li tipprovdi assicurazzjoni li l-injam maħsud, ipproċessat u esportat jew mibjugħ fis-suq domestiku huwa konformi mad-definizzjoni tal-legalità, tivverifika li jikkonforma mal-katina ta' rekwiżiti ta' kustodja u tivverifika li l-awtorità tal-liċenzji tkun haġġet liċenzji FLEGT biss għal konsenji li jiġu prodotti skont ir-rekwiżiti LAS.

It-ToR għalhekk jistabbilixxu lista ddettaljata ta' kompiti u protokoll għall-għbir tal-informazzjoni u r-rapportagħ; dawn jistabbilixxu wkoll lista ta' sorsi primarji ta' informazzjoni u jiddeskrivu l-kwalifiki meħtieġa mill-awditur indipendenti.

2. GĦANIJET

L-għanijiet tal-IA jinkludu:

- (a) il-valutazzjoni tal-effiċjenza u l-effettività tal-LAS; u
- (b) it-titjib tal-kredibilità tal-LAS stabbilita taħt il-VPA.

3. KOMPITI

Il-kompitu ġenerali tal-awditur indipendenti huwa li jimmonitorja l-implimentazzjoni tas-sistemi stabbiliti sabiex tiġi verifikata l-konformità legali mal-aspetti kollha tal-LAS. Il-kwistjonijiet ewlenin li jridu jiġu kkontrollati ser jinkludu l-konformità mar-rekwiżiti legali stabbiliti fid-definizzjoni tal-legalità, il-katina tal-kustodja u l-verifika mid-Dipartiment Liberjan tal-Verifika (LVD) u d-Dipartiment Liberjan tal-Liċenzjar (LLD), kollha deskritti fl-Annessi II u IV rispettivament. Il-metodu li jrid jintuza għandu jiġi bbażat fuq l-evidenza u jinkludi kontrolli dokumentarji u zjarat fuq il-post. Il-kompiti speċifiċi tal-awditur indipendenti ser ikunu:

- (a) jikkontrolla li s-sistemi qed jiffunzjonaw b'mod effettiv u li l-injam maħsud, ipproċessat u kkumerċjalizzat jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dawn is-sistemi. Dan jinkludi r-rekwiżiti legali għall-allokazzjonijiet tad-drittijiet tal-injam qabel il-kuntratt, l-allokazzjoni tal-kuntratt, il-qtugħ, l-ipproċessar u l-konsenji;
- (b) jivverifika li l-katina tas-sistema tal-kustodja, komponent ewleni tal-LAS, tkun effettiva u tiffunzjona b'mod xieraq, li tikkonferma li qed jiġu sodisfatti r-rekwiżiti mill-operazzjonijiet ta' qabel il-ħsad sal-esportazzjoni jew il-bejgħ fis-suq domestiku;
- (c) jivvaluta l-prestazzjoni u l-effettività tal-LVD u aġenzji assoċjati tal-Gvern involuti fil-proċess tal-verifika sabiex tiġi żgurata konformità mar-rekwiżiti tal-LAS;
- (d) jivvaluta s-sistema stabbilita sabiex jiġi żgurat li l-LLD johroġ liċenzji FLEGT biss għal konsenji li jiġu prodotti jew esportati fkonformità shiha mal-LAS;
- (e) jivvaluta l-proċess għad-determinazzjoni tal-validità ta' liċenzji sabiex jiġi żgurat li s-sistema tal-verifika tal-liċenzji tkun effiċjenti u ma ddewwimx jew ma titfax piż mhux misthoq fuq id-detentur tal-liċenzja;
- (f) jivvaluta kif jiġi indirizzat jew kif ma jiġix indirizzat ksur irrapportat mill-awtoritajiet rilevanti;
- (g) jevalwa l-effettività ta' kwalunkwe miżura meħuda sabiex jiġu kkoreġuti dawk id-dgħufijiet;
- (h) jidentifika lakuni u dgħufijiet fil-LAS ġenerali, jiġifieri l-funzjonament tal-katina tal-komponenti tal-kustodja, il-verifika tal-legalità u l-liċenzjar tal-LAS, u l-livell tal-impatt fuq il-kredibilità tal-LAS;
- (i) jirrapporta s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tiegħu lill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JIC), li jeħtieġ li jippubblika dawn ir-rapporti tal-awditjar regolament.

4. METODOLOĠIJA: METODI GHALL-ĠBIR U L-VALUTAZZJONI TA' INFORMAZZJONI U RAPPORTAĠĠ

L-awditur indipendenti huwa mehtieg li juri professjonalità u integrità fit-tweqqi tar-responsabbiltajiet tiegħu. L-awditur indipendenti għandu jhejji manwal ta' proċeduri li jiddeskrivi metodi għall-ġbir ta' informazzjoni, il-valutazzjoni tal-evidenza u r-rappurtaġġ. Il-manwal propost mill-awditur indipendenti ser jiġi rivedut u mifthiem mill-JIC. L-awditur indipendenti għandu juża l-proċeduri stabbiliti fil-Manwal tal-IA sabiex iwettaq verifiki, żjarat u investigazzjonijiet fuq il-post, ifittex tagħrif informattiv minn partijiet interessati u jiddokumenta u jirrapporta s-sejbiet tiegħu lill-JIC għal pubblikazzjoni sussegwenti.

4.1. Skeda ta' xogħol

(a) Fl-ewwel sena tal-operazzjoni tal-iskema tal-liċenzji FLEGT, l-awditur indipendenti għandu jwettaq żewġ verifiki. L-ewwel verifika għandha l-għan li tistabbilixxi li r-rekwiżiti kollha tal-LAS huma fis-seħh u lesti sabiex jibdew joperaw b'mod komplut. It-tieni verifika, u l-verifiki l-oħra kollha fil-futur, għandhom jivvalutaw jew jevalwaw il-prestazzjoni tal-LAS.

(b) Fis-snin sussegwenti l-awditur indipendenti għandu jwettaq mill-inqas verifiki annwali tal-LAS.

(c) L-awditur indipendenti jista' jwettaq ukoll verifiki għall-gharrieda u kontrolli fuq il-post kif mehtieg.

4.2. Ambitu tax-xogħol

(a) L-attivitajiet tal-awditur indipendenti għandhom ikopru l-aspetti kollha tal-LAS, inkluż il-konformità mad-definizzjoni tal-legalità, il-katina tas-sistema tal-kustodja, il-verifika u l-liċenzjar, u kwalunkwe skema ta' ċertifikazzjoni li l-Gvern ikun approva li ttiprovi evidenza ta' konformità mal-LAS.

(b) L-awditur indipendenti għandu jwettaq verifika tal-attivitajiet rilevanti tal-istituzzjonijiet kollha, inkluż l-aġenziji tal-Istat, responsabbli għal aspetti differenti tal-LAS tal-Liberja.

(c) L-awditur indipendenti għandu jikkontrolla s-sistemi implimentati mill-awtoritajiet kompetenti tal-UE sabiex jivverifika l-liċenzji FLEGT maħruġa mil-Liberja.

4.3. Ġbir ta' evidenza

Il-Manwal tal-Proċeduri tal-IA għandu jiddeskrivi l-proċeduri u l-prattiki għall-ġbir tal-evidenza li ser jinkludu kontrolli fuq il-post, investigazzjonijiet, intervisti, dokumentazzjoni u kif l-awditur indipendenti ser iwieġeb għall-ilmenti.

4.4. Valutazzjoni

Matul l-investigazzjonijiet, l-awditur indipendenti ser jiżgura li l-evidenza tiġi vvalutata skont l-ISO 19011 jew standard ekwivalenti.

4.5. Sistemi ta' awditjar

Fid-dokumentazzjoni tal-evidenza tal-awditjar, id-dijanjozi ta' nuqqasijiet u ksur fi kwalunkwe parti mil-LAS u l-insewiment tal-azzjoni korrettiva mehuda, l-awditur indipendenti għandu:

(a) iżomm rekords xierqa tal-evidenza tal-awditjar li jiddettaljaw il-prestazzjoni, il-konformità, in-nuqqas ta' prestazzjoni u n-nuqqas ta' konformità;

(b) jirrekordja u jivvaluta kampjun, magħżul abbażi tal-valutazzjoni tar-riskju, tan-nuqqas ta' prestazzjoni jew in-nuqqas ta' konformità skopert mal-aspetti differenti tal-LAS, inkluż ir-rekwiżiti tal-liċenzjar, u l-azzjoni mehuda sabiex iġi indirizzat in-nuqqas ta' prestazzjoni jew in-nuqqas ta' konformità;

(c) jirrekordja d-dgħufijiet, in-nuqqasijiet u l-oqsma osservati li huma relatati mas-sistema, li jehtiegu titjib fl-LAS u jiżgura li kull wiehed huwa distint b'mod xieraq mill-oħrajn;

(d) jirrekordja u jivvaluta l-effettività tal-miżuri korrettivi kollha implimentati mill-partijiet ikkonċernati, inkluża l-Awtorità tal-Iżvilupp tal-Forestrija (FDA), awtoritajiet Statali u korpi privati oħra responsabbli għal aspetti oħra tal-LAS.

5. RAPPORTI U TIXRID

5.1. L-awditur indipendenti għandu jzomm ma' struttura u protokoll sabiex ihejji r-rapporti tiegħu kif mifthiema mal-JIC. L-awditur indipendenti għandu:

- (a) jirrapporta dwar attivitajiet f'konformità mal-iskeda tax-xogħol maqbula mal-JIC;
- (b) ihejji r-rapport tiegħu skont il-prinċipji tal-awditjar aċċettati internazzjonalment u kif speċifikat fil-ftehim tiegħu mal-JIC;
- (c) jippreżenta r-rapporti kollha lil JIC, li mbagħad għandu jikkumenta dwarhom;
- (d) ihejji rapporti finali li jirriflettu l-kummenti tal-JIC.

5.2. Ir-rapporti validati mill-JIC isiru dokumenti pubbliċi.

6. SORSI TA' INFORMAZZJONI

Sorsi primarji ta' informazzjoni għandhom jinkludu revizjonijiet ta' dokumenti, żjarat fuq il-post u konsultazzjonijiet/laqgħat ma' partijiet interessati rilevanti li jiġu identifikati fid-definizzjoni tal-legalità tat-tabella tal-verifika tal-legalità (ara l-Anness II).

Il-Gvern tal-Liberja u l-Unjoni ser jiżguraw li l-awditur indipendenti jkollu aċċess għall-informazzjoni mehtieġa kollha, inkluż id-dokumenti u l-bażi tad-dejta li jqs rilevanti, speċjalment dawk li huma mehtieġa sabiex tiġi vvalutata l-effikaċja ta' sistemi stabbiliti sabiex tiġi verifikata l-konformità mal-LAS. Dan għandu jinkludi aċċess għall-informazzjoni prodotta jew miżmuma minn ferġat u aġenziji tal-awtoritajiet pubbliċi kif ukoll korpi privati ingaġġati minn dawk l-awtoritajiet pubbliċi.

L-awditur indipendenti għandu jkollu wkoll aċċess shih għall-oqsma kollha tal-ġestjoni tal-foresti qabel, matul u wara l-operazzjonijiet fil-foresti. Dan ser jinkludi aċċess għal siti tal-qtugħ tas-siġar u oqsma oħra fejn ir-riżorsi tal-foresti qed jiġu estratti jew ipproċessati u għall-punti tal-esportazzjoni. Dan l-aċċess wiesa' huwa mfassal sabiex l-awditur indipendenti jkun jista' jikxef dgħufijiet kull fejn jeżistu fl-LAS.

Speċifikament, l-awditur indipendenti għandu jkollu aċċess għall-aġenziji tal-Gvern li ġejjin, korpi oħra mahtura jew ingaġġati mill-Gvern sabiex iwettqu funzjonijiet relatati ma' kwalunkwe parti mil-LAS u partijiet oħra li jistgħu jkunu kapaċi li jipprovdur informazzjoni rilevanti dwar il-funzjonament tal-LAS:

6.1. Gvern tal-Liberja u korpi mahtura mill-Gvern

- (a) Id-dipartimenti tal-FDA li huma nvoluti f'aspetti differenti ta' qtugħ kummerċjali tas-siġar. Dan għandu jinkludi d-dipartimenti involuti fil-proċessi ta' qabel l-allokazzjoni, inkluż il-validazzjoni tal-oqsma proposti ta' konċessjoni, il-kwalifika minn qabel tal-qtugħ tas-siġar u kumpaniji oħra interessati fis-settur kummerċjali tal-forestrija u t-thabbir, ir-riċezzjoni u l-ftuħ tal-offerti.
- (b) Id-dipartimenti tal-FDA involuti fl-infurzar tal-liġi fis-settur kummerċjali.
- (c) Id-dipartimenti tal-FDA u istituzzjonijiet rilevanti oħra involuti fl-implimentazzjoni tas-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità u attivitajiet relatati tal-infurzar tal-liġi.
- (d) Aġenziji oħra tal-Gvern u ċittadini mahtura involuti fil-proċessi tal-evalwazzjoni tal-offerti, inkluż il-Panel tal-Evalwazzjoni tal-Offerta, il-Kumitat tad-Diliġenza Dovuta u l-Kumitat Inter-Ministerjali dwar il-Konċessjonijiet (IMCC).
- (e) Il-Kumitat Leġislattiv dwar il-Forestrija, il-Kamra tar-Rappreżentanti u s-Senat fir-rigward tar-rwoli tagħhom fil-proċess tar-ratifikkazzjoni tal-liċenzji tar-riżorsi tal-foresti.
- (f) L-Aġenzija għall-Protezzjoni tal-Ambjent (EPA) tal-Liberja.
- (g) Il-ministeri tal-Gvern responsabbli għal esportazzjonijiet ta' prodotti tal-foresti, inkluż il-Ministeru tal-Finanzi, il-Ministeru tal-Kummerċ u l-Awtorità Nazzjonali tal-Port u d-dipartimenti interni tagħhom responsabbli għal diversi aspetti tal-proċess.
- (h) Il-fornitur tas-servizz imqabba sabiex jopera s-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità.

6.2. Soċjetà ċivili u komunitajiet

- (a) Organizzazzjonijiet lokali, nazzjonali, reġjonali u internazzjonali tas-soċjetà ċivili involuti fil-monitoraġġ ta' attivitajiet tal-forestrija fil-Liberja.
- (b) Komunitajiet u individwi involuti fil-monitoraġġ ta' attivitajiet tal-forestrija.
- (c) Korpi Komunitarji tal-Ġestjoni tal-Forestrija u Kumitati Komunitarji tal-Iżvilupp tal-Forestrija involuti f'diversi aspetti tas-setturi kummerċjali tal-forestrija.

6.3. Sorsi oħra

- (a) Kumpaniji tal-forestrija, inkluż riżultati ta' proċessi privati ta' ċertifikazzjoni.
- (b) Istituzzjonijiet akkademiċi.
- (c) Awtoritajiet lokali.
- (d) Komunitajiet u popolazzjonijiet lokali.
- (e) Korpi ta' ċertifikazzjoni ta' ġestjoni sostenibbli tal-foresti (SFM).
- (f) Kwerelanti.
- (g) Awtoritajiet kompetenti.
- (h) Partijiet interessati u partijiet li jirreġistraw ilment jew jitolbu awditjar għall-għarrieda ta' ċerti aspetti tal-LAS.
- (i) Kwalunkwe sors ieħor li l-awditur indipendenti jikkunsidra rilevanti.

7. KWALIFIKI MEHTIEĠA

L-awditur indipendenti jrid ikollu l-integrità u jkollu l-kompetenza tat-tweġiq ta' verifiki simili, ikun oġġettiv u jkollu l-kapaċità li jwettaq analiżi sistematika. L-awditur indipendenti jrid ikun indipendenti minn operaturi Liberjani u istituzzjonijiet Liberjani li għandhom rwol kummerċjali jew regolatorju fis-settur tal-forestrija u jkun kredibbli. Hija r-responsabbiltà tal-awditur indipendenti li jiżgura li l-persunal tiegħu jiddikjara kwalunkwe kunflitt ta' interessi potenzjali, u, fejn dawn jeżistu, li jiddikjara liema miżuri ser jiehu sabiex itaffi dawn il-kunflitti. Flimkien ma' dan ir-rekwiżit, l-awditur indipendenti għandu jissodisfa r-rekwiżiti l-oħra li ġejjin:

- (a) ikollu sistema ta' ġestjoni tal-kwalità interna dokumentata li tissodisfa r-rekwiżiti ta' ISO 17021 ⁽¹⁾ jew standards ekwivalenti u jwettaq verifiki skont il-proċeduri li jissodisfaw ISO 19011 ⁽²⁾ jew standards ekwivalenti;
- (b) ikollu esperjenza f'verifiki ta' sistemi ta' ġestjoni;
- (c) ikollu fis-sehħ mekkanizmu għall-indirizzar b'mod trasparenti ta' ilmenti;
- (d) ikollu firxa ta' kompetenzi inkluż l-awditjar, preferibbilment fil-ġestjoni tal-foresti, u kompetenzi u esperjenza biżżejjed fit-tweġiq ta' funzjonijiet simili f'partijiet oħra tad-dinja, preferibbilment fl-Afrika;
- (e) ikun jista' juri li t-timijiet tiegħu jinkludu esperti b'esperjenza biżżejjed fil-Liberja u/jew x'imkien ieħor fl-Afrika tal-Punent. L-involvement ta' esperti mis-sottoreġjun huwa inkoraġġit flimkien ma' esperti internazzjonali;
- (f) ikollu għarfien fil-fond tas-settur kummerċjali tal-forestrija, preferibbilment fl-Afrika;
- (g) ikollu persunal b'kompetenzi f'diversi oqsma tal-forestrija, inkluż il-ġestjoni tal-forestrija, l-ipproċessar, it-traċċabbiltà u l-katina ta' sistemi ta' kustodja, u kummerċ internazzjonali fl-injam u prodotti tal-injam.

L-awditur indipendenti jista' jikkunsidra shubija jew proġett kongunt ma' organizzazzjoni Liberjana.

⁽¹⁾ ISO/IEC 17021:2006. Valutazzjoni ta' konformità – Rekwiżiti għal korpi li jipprovdu l-awditjar u ċertifikazzjoni tas-sistemi ta' ġestjoni.

⁽²⁾ ISO 19011:2002. Linji gwida għall-awditjar ta' sistemi ta' ġestjoni tal-kwalità u/jew ambjentali.

8. PROĊESS TAS-SELEZZJONI U ARRANGAMENTI ISTITUZZJONALI

L-awditur indipendenti ser jiġi ingaġġat minn proċess ta' offerri kompetittivi (miftuħ għal entitajiet nazzjonali u internazzjonali). L-evalwazzjoni tal-offerta ser tkun trasparenti u l-partijiet interessati kollha jiġu infurmati bil-kriterji li se jiġu applikati. Diliġenza dovuta mwettqa fuq l-entitajiet li qed jikkompetu u r-rapport tal-evalwazzjoni tal-offerta ser isiru pubbliċi.

9. REKWIŻITI OĦRA

Din it-taqsimha tkopri responsabbiltajiet addizzjonali tal-awditur indipendenti li mhumiex indirizzati fpartijiet oħra ta' dawn it-termini ta' referenza.

9.1. Aċċessibbiltà

L-awditur indipendenti huwa mistenni li jkollu punt ta' kuntatt fil-Liberja sabiex issir aċċessibbli għas-settur privat, il-Gvern u organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili.

9.2. Bini tal-kapaċitajiet u sostenibbiltà

L-awditur indipendenti għandu wkoll:

(a) jinvolvi ruħu mas-socjetà ċivili, is-settur pubbliku u l-aġenziji tal-Gvern b'modi li jippermettu li l-Liberjani jakkwistaw għarfien ġust tax-xogħol tal-awditur indipendenti, pereżempju minn gruppi ta' ħidma okkażjonali u sessjonijiet ta' informazzjoni;

(b) jingagġa Liberjani kwalifikati u jsahħaħ il-kapaċità individwali tagħhom dwar kif iwettqu IAs tal-LAS.

ANNEX VI

KRITERJI GHALL-EVALWAZZJONI TAS-SISTEMA TAL-ASSIGURAZZJONI TAL-LEGALITÀ

Dan il-Ftehim jipprovi għall-implimentazzjoni ta' sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità (LAS) maħsuba biex tiggarrantixxi li l-injam u l-prodotti derivati kollha speċifikati f'dan il-Ftehim u esportati mil-Liberja lejn l-Unjoni jiġu prodotti għal kollox legalment. L-LAS għandha tinkludi:

- definizzjoni tal-injam prodott legalment li telenka l-liġijiet li għandhom jiġu mharsa sabiex tiġi mahruġa licenzja,
- il-kontroll tal-katina tal-provvista biex l-injam jiġi intraċċat mill-foresta sal-punt ta' esportazzjoni,
- il-verifika tal-konformità mal-elementi kollha tad-definizzjoni tal-legalità u tal-kontroll tal-katina tal-provvista,
- il-proċeduri għall-ħruġ tal-licenzji FLEGT, u
- l-awditjar indipendenti sabiex jiġi żgurat li s-sistema taħdem kif intenzjonata.

L-LAS ser tiġi soġġetta għal evalwazzjoni teknika indipendenti qabel ma l-iskema ta' licenzji FLEGT issir operazzjonali; it-termini ta' referenza ser jiġu miftiehma b'mod kongunt bejn il-Partijiet, permezz tal-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JIC) għal dan il-Ftehim. Dawn il-kriterji ta' evalwazzjoni jiddeskrivu dak li LAS hija mistennija li tipproduci u ser jipprovi b'bażi għat-termini ta' referenza għall-evalwazzjoni. L-evalwazzjoni ser:

- tirrevedi kwalunkwe revizzjoni magħmula lis-sistema wara l-iffirmar ta' dan il-Ftehim, u
- teżamina l-funzjonament tas-sistema fil-prattika u jekk twassalx għar-riżultat intenzjonat.

1. DEFINIZZJONI TA' LEGALITÀ

L-injam prodott legalment għandu jiġi definit fuq il-bażi tal-liġijiet applikabbli fil-Liberja. Id-definizzjoni użata għandha tkun mingħajr ambigwiżità, tkun verifikabbli b'mod objettiv u tsita' tintuża b'mod operazzjonali u, bhala minimu, tinkludi dawk il-liġijiet li jkopru:

- (a) drittijiet tal-hsad: l-ghoti ta' drittijiet legali biex jiġi maħsud l-injam fi hdan konfini reġistrati legalment;
- (b) operazzjonijiet tal-forestrija: konformità mar-rekwiżiti legali fir-rigward tal-ġestjoni tal-foresti, inkluża l-konformità mal-leġislazzjoni ambjentali u tax-xogħol rilevanti;
- (c) miżati u taxxi: konformità mar-rekwiżiti legali dwar it-taxxi u l-miżati relatati direttament mal-hsad tal-injam u d-drittijiet fuq il-hsad;
- (d) utenti oħra: rispett għad-drittijiet legali ta' partijiet oħra jew id-drittijiet ta' użu fuq l-art u riżorsi li jistgħu jiġu affettwati mid-drittijiet fuq il-hsad tal-injam, fejn drittijiet oħra bħal dawn jeżistu;
- (e) kummerċ u dwana: konformità mar-rekwiżiti legali għall-kummerċ u l-proċeduri doganali.

Nistgħu nidentifikaw b'mod ċar l-istrument legali sottostanti għal kull element tad-definizzjoni?

Il-kriterji u l-indikaturi li jistgħu jintużaw sabiex tiġi ttestjata l-konformità ma' kull element tad-definizzjoni huma speċifikati?

Il-kriterji/indikaturi huma ċari, oġġettivi u applikabbli għall-pjan operazzjonali?

L-indikaturi u l-kriterji jidentifikaw b'mod ċar ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-partijiet differenti u l-verifika tal-konformità legali tivvaluta l-prestazzjonijiet tal-partijiet rilevanti kollha?

Id-definizzjoni tal-legalità tinkludi l-oqsma ewlenin tal-liġi eżistenti deskritta hawn fuq? Jekk le, għaliex ċerti oqsma tal-liġi thallew barra mid-definizzjoni?

Fit-tfassil tad-definizzjoni, il-partijiet ikkonċernati kkunsidraw l-oqsma ewlenin kollha tal-liġi applikabbli?

Is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità tinkorpora d-dispożizzjonijiet legali ewlenin identifikati matul id-diskussjoni li saret qabel bejn id-diversi partijiet involuti?

Id-definizzjoni tal-legalità tapplika għas-sorsi kollha possibbli tal-injam li jidhlu fil-katina tal-provvista intenzjonata għall-Unjoni u huma indikaturi xierqa żviluppata għall-proċeduri ta' allokkazzjoni ta' sorsi/drittijiet differenti?

Id-definizzjoni tal-legalità u t-tabella tal-assigurazzjoni tal-legalità giet emendata mindu għe konkluz il-Ftehim? Ġew definiti indikaturi u kriterji biex tkun żgurata l-verifika ta' dan it-tibdil? Il-partijiet interessati rilevanti kollha għew ikkonsultati dwar dan it-tibdil fi proċess li qies adegwatament il-fehmiet tagħhom?

2. KONTROLL TAL-KATINA TAL-PROVVISTA

Is-sistemi li jikkontrollaw il-katina tal-provvista jridu jipprovdu assigurazzjoni kredibbli li l-prodotti tal-injam jistgħu jiġu rintraċċati tul il-katina tal-provvista kollha mill-ħsad jew il-punt ta' importazzjoni sal-punt ta' esportazzjoni. Mhux dejjem ser jkun neċessarju li tinzamm traċċabilità fiżika għal zokk, tagħbija taz-zkuk jew prodott tal-injam mill-punt tal-esportazzjoni lura sal-foresta ta' oriġini, iżda hija dejjem meħtieġa bejn il-foresta u l-ewwel punt ta' tahlit possibbli (eż. terminal tal-injam jew faċilità tal-ipproċessar).

2.1. Drittijiet tal-qtuġħ tas-siġar

Hemm delineazzjoni ċara taż-żoni fejn id-drittijiet fuq ir-riżorsi tal-foresta għew allokat u għew identifikati d-detenturi ta' dawk id-drittijiet.

Is-sistema ta' kontroll tiżgura li l-injam li joriġina minn zona ta' foresta bi drittijiet tal-użu validi u permissibbli biss jidhlo fil-katina tal-provvista?

Is-sistema ta' kontroll tiżgura li l-intrapriżi li jmessu l-operazzjonijiet tal-ħsad ingħataw id-drittijiet tal-qtuġħ tas-siġar xierqa għaž-żoni tal-foresti konċernati?

Il-proċeduri għall-hruġ tal-drittijiet tal-qtuġħ tas-siġar u l-informazzjoni dwar id-drittijiet tal-qtuġħ tas-siġar mahruġa u d-detenturi tagħhom għew ippubblikati kif meħtieġ mil-leġislazzjoni Liberjana?

2.2. Sistemi għall-kontroll tal-katina tal-provvista

Hemm mekkaniżmi effettivi għar-rintraċċar tal-injam tul il-katina tal-provvista kollha mill-punt tal-ħsad sal-punt tal-esportazzjoni.

L-approċċ għall-identifikazzjoni tal-injam jista' jvarja, mill-użu ta' tikketti għal oġġetti individwali sad-dipendenza fuq id-dokumentazzjoni li takkumpanja tagħbija jew lott. Il-metodu magħżul għandu jirrifletti t-tip u l-valur tal-injam u r-riskju ta' kontaminazzjoni b'injam illegali jew mhux verifikat.

L-alternattivi tal-katina tal-provvista kollha għew identifikati u deskritti fis-sistema ta' kontroll?

L-istadji kollha fil-katina tal-provvista għew identifikati u deskritti fis-sistema ta' kontroll?

Huma definiti u dokumentati metodi li (a) jidentifikaw l-oriġini tal-prodott u (b) jevitaw it-tahlit ma' injam minn sorsi mhux magħrufa fl-istadji sussegwenti tal-katina tal-provvista, jiġifieri:

- injam fil-foresta,
- trasport,
- hażna temporanja,
- wasla fil-faċilità tal-ipproċessar primarju,
- faċilitajiet tal-ipproċessar,
- hażna temporanja,
- trasport,
- wasla fil-punt tal-esportazzjoni?

Liema organizzazzjonijiet huma responsabbli għall-kontroll tal-flussi tal-injam? Dawn għandhom riżorsi umani u riżorsi oħra xierqa biex imessu l-attivajiet ta' kontroll?

Jeżisti protokoll għall-verifika tar-riżultati tal-proċeduri ta' kontroll stabbiliti u applikati?

Il-proċeduri ta' applikazzjoni huma definiti b'mod ċar u kkomunikati lill-partijiet interessati kollha?

2.3. Kwantitajiet

Hemm mekkanizmi robusti u effettivi għall-kejl u l-irrekordjar tal-kwantitajiet ta' injam jew prodotti tal-injam f'kull stadju tal-katina tal-provvista, inklużi stimi affidabbli u preċiżi ta' qabel il-hsad tal-volum ta' sigar għall-produzzjoni tal-injam f'kull post tal-hsad.

Is-sistema tal-kontroll tipproduċi dejta kwantitattiva dwar id-dhul u l-produzzjoni fl-istadji li ġejjin tal-katina tal-provvista?

- sigar għall-produzzjoni tal-injam,
- zkuk fil-foresta,
- injam trasportat u maħżun,
- wasla fil-facilità tal-ipproċessar primarju,
- kontroll fi hdan il-facilitajiet tal-ipproċessar,
- wasla fil-punt tal-esportazzjoni?

Liema organizzazzjonijiet huma responsabbli biex idahhlu d-dejta kwantitattiva fis-sistema ta' kontroll? Kif inhuma kollegati dawn l-organizzazzjonijiet? Il-persunal ta' dawn l-organizzazzjonijiet jinghata taħriġ b'mod standard fil-ġestjoni tad-dejta? L-organizzazzjonijiet għandhom riżorsi adegwati f'termini ta' persunal u tagħmir?

X'inhi l-kwalità tad-dejta kkontrollata?

Jekk organizzazzjonijiet differenti huma responsabbli, kif jiġi żgurat li l-prestazzjoni tal-kontroll u tal-ġestjoni tad-dejta jitwettqu bl-istess mod u għall-istess standards bejn l-organizzazzjonijiet?

2.4. Ġbir tad-dejta

Id-dejta kollha għandha tiġi rrekordjata b'mod li tkun tista' tiġi rikonċiljata mal-istadji ta' qabel u ta' wara tal-katina fi żmien opportun. Titwettaq rikonċiljazzjoni affidabbli għall-katina tal-provvista kollha.

Id-dejta kwantitattiva kollha hija rrekordjata b'mod li l-kwantitajiet ikunu jistgħu jiġu rikonċiljati mingħajr dewmien mal-istadji ta' qabel u dawk sussegwenti fil-katina tal-provvista?

Jeżistu metodi biex tiġi vvalutata l-korrispondenza bejn is-sigar għall-produzzjoni tal-injam, iz-zkuk maħsuda u l-injam li jidhol fl-impjant/punt ta' esportazzjoni?

Jeżistu metodi biex tiġi vvalutata l-koerenza bejn id-dhul ta' materja prima u l-hruġ ta' prodotti pproċessati fl-istabbilimenti fejn jisserraw l-injam u impjanti ohra?

Huwa possibbli li titwettaq rikonċiljazzjoni affidabbli għal kull oġġett individwali jew għal kull lott ta' prodotti tal-injam tul il-katina tal-provvista kollha?

Liema sistemi u tekniki ta' informazzjoni jintużaw biex tinhażen, tiġi rikonċiljata u rrekordjata d-dejta? Jeżistu sistemi robusti fis-seħh biex tiġi żgurata d-dejta?

Kif jiġi evitat l-aċċess mhux awtorizzat għas-sistema (sigurtà tas-sistema)?

Kif tiġi garantita l-vijabbiltà tas-sistemi ta' sigurtà?

Liema organizzazzjoni hija responsabbli għar-rikonċiljazzjoni tad-dejta? Għandha riżorsi umani u riżorsi ohra adegwati biex twettaq l-attivitajiet ta' ġestjoni tad-dejta?

Liema informazzjoni dwar il-kontroll tal-katina tal-provvista issir disponibbli pubblikament?

Kif jistgħu jkollhom aċċess għal din l-informazzjoni l-partijiet interessati?

2.5. Prodotti tal-injam importati

Hemm kontrolli adegwati sabiex jiġi żgurat li l-prodotti tal-injam u l-prodotti derivati ġew importati f'konformità mar-rekwiżiti u l-proċeduri legali stabbiliti sabiex jiġi żgurat li l-importazzjonijiet ikunu ġew maħsuda legalment skont ir-rekwiżiti legali tal-pajjiż tal-hsad.

Kif tintwera l-legalità tal-prodotti tal-injam importati?

X'evidenza hija mehtieġa sabiex jintwera li l-prodotti importati joriginaw minn siġar maħsuda legalment f'pajjiż terz?

L-LAS tidentifika l-prodotti tal-injam importati tul il-katina tal-provvista kollha?

Fejn jintuza injam importat, jista' l-pajjiż tal-orijini jiġi identifikat fuq il-liċenzja FLEGT, inkluż dak tal-komponenti f'prodotti komposti?

L-użu ta' bar codes fuq l-injam importat jiggarrantixxi li l-prodotti tal-forestrija biss li ġew maqtugħa u ipproċessati legalment se jiġu esportati b'liċenzja FLEGT?

3. VERIFIKA

Il-verifika tipprovdi kontrolli adegwati għall-iżgurar tal-legalità tal-injam. Il-verifika għandha tkun robusta u effettiva biżżejjed biex tiżgura li kwalunkwe nuqqas ta' konformità mar-rekwiżiti, kemm fil-foresta kif ukoll fil-katina tal-provvista, jiġi identifikat u li tittiehed azzjoni korrettiva fiż-żmien opportun.

3.1. Organizzazzjoni

Il-verifika titwettaq mill-Gvern, organizzazzjoni terza jew xi kombinazzjoni ta' dawn, li għandhom riżorsi adegwati, sistemi ta' ġestjoni u persunal ta' ħila u mħarreg, kif ukoll mekkaniżmi robusti u effettivi għall-kontroll tal-kunflitti ta' interess.

Il-Gvern ħatar korp jew korpi biex iwettqu l-kompiti ta' verifika? Il-mandat (inkluż ir-responsabbiltajiet assoċjati) huwa ċar u fid-dominju pubbliku?

Ir-responsabbiltajiet huma allokatu b'mod ċar u l-kompetenzi rikjesti marbuta ma' dawn ir-responsabbiltajiet huma definiti b'mod ċar? Kif jiġu implimentati?

Id-dipartimenti responsabbli għall-verifika tal-legalità kif jiggarrantixxu l-oghla livell possibbli ta' kollaborazzjoni u ta' ġestjoni tad-dejta razzjonalizzata bejn l-amministrazzjonijiet involuti fil-kontroll tas-settur tal-foresti?

Il-korp responsabbli għall-verifika għandu riżorsi adegwati biex iwettaq il-verifika tad-definizzjoni tal-legalità u tas-sistemi għall-kontroll tal-katina tal-provvista tal-injam?

Il-korp tal-verifika għandu sistema ta' ġestjoni dokumentata sewwa li:

— tiżgura kompetenza/esperjenza adegwata fost il-persunal tal-korp tal-verifika,

— tapplika l-kontroll/is-sorveljanza interna,

— tinkludi mekkaniżmi għall-kontroll tal-kunflitti ta' interess,

— tiżgura t-trasparenza tas-sistema,

— tiddefinixxi u tapplika metodu ta' verifika,

— tuża sistema ta' ġestjoni tal-ilmenti li tkun aċċessibbli għall-pubbliku?

3.2. Verifika skont id-definizzjoni tal-legalità

Teżisti definizzjoni ċara li tistabbilixxi dak li għandu jiġi verifikat. Il-metodu tal-verifika huwa dokumentat u jiżgura li l-proċess ikun sistematiku, trasparenti, ibbażat fuq l-evidenza, imwettaq f'intervalli regolari u jkopri dak kollu li huwa inkluż fid-definizzjoni.

Il-metodu tal-verifika jkopri l-elementi kollha tad-definizzjoni tal-legalità u jinkludi testijiet ta' konformità bl-indikaturi kollha speċifikati?

Il-verifika tehtieg:

- kontrolli tad-dokumentazzjoni, ir-rekords tal-operat u tal-operazzjonijiet fuq il-post (u għall-gharrieda),
- il-ġbir ta' informazzjoni mill-partijiet interessati esterni,
- l-irrekordjar tal-attivitajiet ta' verifika li jippermetti l-ikkontrollar mill-awdituri interni u l-awditur indipendenti?

Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet istituzzjonali huma definiti u applikati b'mod ċar?

Ir-riżultati tal-verifika skont id-definizzjoni tal-legalità huma disponibbli pubblikament? Kif jistgħu jkollhom aċċess għal din l-informazzjoni l-partijiet interessati?

3.3. Verifika tas-sistemi ta' kontroll tal-katina tal-provvista

Jeżisti ambitu ċar li jstabilixxi dak li għandu jiġi verifikat, li jkopri l-katina tal-provvista kollha, mill-ħsad sal-esportazzjoni. Il-metodu tal-verifika huwa dokumentat u jiżgura li l-proċess ikun sistematiku, trasparenti, ibbażat fuq l-evidenza, mwettaq f'intervalli regolari u jkopri dak kollu li huwa inkluż fl-ambitu, u jinkludi rikonċiljazzjoni regolari u mingħajr dewmien tad-dejta bejn kull stadju fil-katina.

Il-metodu tal-verifika ikopri totalment il-verifiki fuq il-kontrolli tal-katina tal-provvista?

Dan huwa speċifikat b'mod ċar fil-metodu tal-verifika?

X'evidenza hemm li turi l-applikazzjoni tal-verifika tal-kontrolli tal-katina tal-provvista?

Ir-rwoli u r-responsabbiltajiet istituzzjonali huma definiti u applikati b'mod ċar?

Ir-riżultati tal-verifika fuq il-kontroll tal-katina tal-provvista huma disponibbli pubblikament? Kif jistgħu jkollhom aċċess għal din l-informazzjoni l-partijiet interessati?

3.4. Nuqqas ta' konformità

Il-mekkanizmu ta' nuqqas ta' konformità jagħmilha possibbli li wiehed jittratta kwalunkwe każ ta' nuqqas ta' konformità mar-rekwiżit tal-verifika tal-legalità. Jeżisti mekkaniżmu effettiv u li jiffunzjona biex tiġi infurzata azzjoni xierqa u korrettiva fejn jiġu identifikati reati.

Is-sistema ta' verifika tiddefinixxi r-rekwiżit imsemmi hawn fuq?

Ġew stabbiliti mekkaniżmi biex jindirizzaw in-nuqqas ta' konformità? Huma applikati fil-prattika?

Hemm rekords adegwati disponibbli dwar ir-reati identifikati u l-azzjoni korrettiva mehuda? L-effettività tal-azzjoni korrettiva hija evalwata?

Liema informazzjoni dwar il-ksur identifikat issir ta' dominju pubbliku?

3.5. Ilmenti

Mekkanizmu tal-ilmenti jagħmilha possibbli li wiehed jittratta kwalunkwe ilment relatat ma' verifika ta' legalità.

Jeżisti mekkaniżmu tal-ilmenti disponibbli għall-partijiet interessati kollha? Il-korpi tal-verifika għandhom mekkaniżmi fis-seħħ sabiex jirċievu u jwieġbu għal oġġezzjonijiet minn partijiet interessati jew osservazzjoni indipendenti? Il-korpi tal-verifika għandhom mekkaniżmi fis-seħħ sabiex jirċievu u jwieġbu għal ksur li jinkixef minn uffiċjali tal-Gvern?

Huwa ċar kif l-ilmenti jiġu riċevuti, dokumentati, eskalati (fejn ikun mehtieg) u mwieġba?

4. LIĊENZJAR

Il-Liberja assenjat awtorità tal-liċenzji bir-responsabbiltà ġenerali għall-hruġ tal-liċenzji FLEGT. Il-liċenzji FLEGT jinħarġu fuq il-bażi ta' konsenji individwali.

4.1. Organizzazzjoni

Liema korp huwa assenjat ir-responsabbiltà biex johroġ il-liċenzji FLEGT?

Ir-rwoli tal-awtorità tal-liċenzji u l-persunal tagħha fir-rigward tal-hruġ tal-liċenzji FLEGT huma definiti b'mod ċar u disponibbli pubblikament?

Ir-rekwiżiti ta' kompetenza huma definiti u l-kontrolli interni stabbiliti għall-persunal tal-awtorità tal-liċenzji?

Il-korp tal-liċenzjar għandu riżorsi adegwati biex iwettaq il-kompitu tiegħu?

4.2. Hruġ ta' liċenzji FLEGT

L-awtorità tal-liċenzji għandha proċeduri dokumentati għall-hruġ tal-liċenzji?

Dawn huma disponibbli pubblikament, inklużi kwalunkwe miżati li jridu jithallsu?

X'evidenza hemm li turi li dawn il-proċeduri huma applikati sew fil-prattika?

Hemm rekords adegwati disponibbli dwar il-liċenzji maħruġa u miċhuda?

Ir-rekords juru b'mod ċar l-evidenza li fuqha huwa bbażat il-hruġ tal-liċenzji?

Ir-rekwiżiti għal-liċenzji huma speċifikati b'mod ċar u disponibbli għall-esportatur?

L-esportaturi jifhmu għal kollox il-kriterji għall-hruġ tal-liċenzji FLEGT?

Liema informazzjoni dwar il-liċenzji maħruġa issir ta' dominju pubbliku?

4.3. Proċeduri sabiex jiġu indirizzati mistoqsijiet dwar liċenzji maħruġa

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri tal-Unjoni jistgħu jiksbu kjarifika dwar il-liċenzji FLEGT maħruġa?

Ġew stabbiliti proċeduri ċari għal komunikazzjoni bejn l-awtorità tal-liċenzji u l-awtoritajiet kompetenti fl-Unjoni?

Hemm mezzi għal partijiet interessati nazzjonali jew internazzjonali oħra sabiex wieħed jistaqsi dwar il-liċenzji FLEGT maħruġa?

4.4. Mekkaniżmu għall-indirizzar tal-ilmenti

Jeżisti mekkaniżmu għall-indirizzar ta' ilmenti u tilwim li jinholoq mill-liċenzjar. Dan il-mekkaniżmu jaġhmilha possibbli li wieħed jittratta kwalunkwe ilment relatat mal-operazzjoni tal-iskema tal-liċenzjar.

Jeżisti mekkaniżmu tal-ilmenti dokumentat disponibbli għall-partijiet interessati kollha?

Huwa ċar kif l-ilmenti jiġu riċevuti, dokumentati, eskalati (fejn ikun meħtieġ) u mwiegħba?

5. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-AWDITJAR TAS-SISTEMA INDIPENDENTI

L-awditjar indipendenti (IA) hija funzjoni li hija indipendenti mill-korpi regolatorji tal-Liberja għas-settur tal-forestrija. L-għan tagħha huwa li tipprovi kredibilità lis-settur tal-liċenzjar FLEGT billi tikkontrolla li l-aspetti kollha tal-LAS qed joperaw kif intenzjonat.

5.1. Arranġamenti istituzzjonali

5.1.1. Deżinjazzjoni tal-awtorità

Il-Liberja awtorizzat formalment il-funzjoni tal-IA u tippermetti li din topera b'mod effettiv u trasparenti.

5.1.2. Indipendenza mill-elementi l-oħra tal-LAS

Hemm separazzjoni ċara bejn l-organizzazzjonijiet u l-individwi li huma involuti fil-ġestjoni jew ir-regolamentazzjoni tar-riżorsi tal-foresti u daww involuti fl-IA.

Il-Gvern iddokumenta r-rekwiżiti għall-indipendenza tal-awditur indipendenti?

Id-dispożizzjonijiet jiddikjaraw li l-organizzazzjonijiet jew l-individwi miż-żewġ Partijiet li għandhom interess kummerċjali jew rwol istituzzjonali fis-settur tal-forestrija mhumiex eliġibbli li jwettqu l-funzjoni ta' awditur indipendenti?

5.1.3. Hatra tal-awditur indipendenti

L-awditur indipendenti għe mahtur permezz ta' mekkaniżmu trasparenti u jeżistu regoli ċari u disponibbli pubblikament fir-rigward tal-attivitajiet tiegħu.

Il-Gvern għamel it-termini ta' referenza għall-awditur indipendenti disponibbli pubblikament?

Il-Gvern iddokumenta l-proċeduri ta' hatra tal-awditur indipendenti u għamilhom disponibbli ppubblikament?

5.1.4. Mekkaniżmu għall-indirizzar tal-ilmenti

Jeżisti mekkaniżmu għall-indirizzar ta' ilmenti u tilwim li jinholqu mill-IA. Dan il-mekkaniżmu jagħmilha possibbli li wiehed jittratta kwalunkwe ilment relatat mal-operazzjoni tal-iskema tal-liċenzjar.

Jeżisti mekkaniżmu dokumentat għall-indirizzar tal-ilmenti li huwa disponibbli għall-partijiet interessati kollha?

Huwa ċar kif l-ilmenti jiġu riċevuti, dokumentati, eskalati (fejn ikun mehtieg) u mwiegħba?

5.2. L-awditur indipendenti

5.2.1. Rekwiżiti organizzattivi u tekniċi

L-awditur indipendenti huwa indipendenti mill-komponenti l-oħra tas-sistema tal-verifika tal-legalità u għandu jopera skont struttura ta' ġestjoni dokumentata, linji ta' politika u proċeduri li jissodisfaw l-aħjar Prattika aċċettata internazzjonalment.

L-awditur indipendenti jopera skont sistema ta' ġestjoni dokumentata li tissodisfa r-rekwiżiti tal-Gwida ISO 17021 jew ta' standards simili?

5.2.2. Metodu ta' awditjar

Il-metodu tal-IA għandu jkun ibbażat fuq l-evidenza u l-verifiki mwettqa f'intervalli speċifiċi u frekwenti.

Il-metodu jispeċifika li s-sejbiet kollha jridu jiġu bbażati fuq evidenza oġġettiva fir-rigward tal-funzjonament tal-LAS?

Il-metodu tal-IA jispeċifika l-intervalli massimi li fihom kull element tal-LAS jiġi verifikat?

Il-Gvern jipprovdi assigurazzjoni li l-IA jista' jkollu aċċess għal informazzjoni u riżorsi li jippermettu li jwettaq il-funzjoni tiegħu b'mod effettiv?

5.2.3. Ambitu tal-awditjar

L-awditur indipendenti għandu jopera skont termini ta' referenza li jispeċifikaw b'mod ċar dak li għandu jiġi awditjat u li jkopru r-rekwiżiti kollha miftiehma għall-ħruġ tal-liċenzji FLEGT.

Il-metodu tal-IA jkopri l-elementi kollha tal-LAS u jispeċifika t-testijiet ewlenin ta' effettività?

5.2.4. Rekwiżiti ta' rapportaġġ

L-IA għandu jippreżenta rapport preliminari lill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JIC). Ir-rapporti tal-awditur indipendenti u kwalunkwe azzjoni korrettiva mehtieġa jiġu diskussi fil-JIC.

It-termini ta' referenza tal-awditur indipendenti jispeċifikaw r-rekwiżiti ta' rapportaġġ fir-rigward tar-rekwiżiti u l-intervalli tar-rapportaġġ?

It-termini ta' referenza tal-awditur u l-proċeduri tal-JIC jiddeskrivu l-proċedura għall-pubblikazzjoni tar-riżultati tal-awditjar?

6. KRITERJI TA' EVALWAZZJONI TAS-SISTEMA STABILITA FL-UNJONI EWROPEA BIEX JIĠU AĊĊETTATI L-LIĊENZJI FLEGT

Ir-Regolament FLEGT u l-miżuri ta' implimentazzjoni assoċjati jistabilixxu proċeduri għall-istabbiliment tas-sistema ta' liċenzji FLEGT, inklużi l-proċeduri li jippermettu li jiġi vverifikat li l-prodotti tal-injam tal-Liberja intenzjonati għar-rilaxx f'ċirkolazzjoni hielsa fit-territorju tal-Unjoni huma koperti kif suppost minn liċenzja FLEGT. Dawn il-proċeduri jirrikjedu wkoll li l-Istati Membri tal-Unjoni jaħtru awtorità kompetenti li tidhol għal din ir-responsabbiltà.

Peress li dawn huma miżuri ġodda introdotti speċifikament biex tiġi implimentata s-sistema FLEGT, l-evalwazzjoni għandha teżamina l-grad ta' thejġija tal-Unjoni għall-verifika tal-liċenzji FLEGT.

Ġew identifikati sewwa l-awtoritajiet kompetenti f'kull Stat Membru tal-Unjoni Ewropea? Din l-informazzjoni giet ippubblikata?

Ġew stabbiliti l-proċeduri għall-ipproċessar tal-liċenzji FLEGT f'kull Stat Membru tal-Unjoni Ewropea? Dawn il-proċeduri ġew ippubblikati?

Ġew stabbiliti liġijiet u regolamenti xierqa meta dan kien meqjus neċessarju mill-Istati Membri tal-Unjoni?

Ġew stabbiliti mezzi ta' komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet doganali?

Ġew stabbiliti proċeduri biex jippermettu li l-Unjoni, jew kwalunkwe persuna jew korp mahtur mill-Unjoni, ikollha aċċess għad-dokumenti u d-dejta rilevanti, u biex tevita kwalunkwe problema li tista' tfixkel il-funzjonament tajjeb tas-sistema ta' liċenzjar FLEGT?

Ġew stabbiliti proċeduri biex jippermettu li l-awditur indipendenti jkollu aċċess għad-dokumenti u d-dejta rilevanti kollha?

Ġew negozjati metodi ta' rapportaġġ bejn l-Istati Membri tal-Unjoni u l-Kummissjoni Ewropea? Il-proċeduri għall-pubblikazzjoni ta' dawn ir-rapporti ġew adottati?

Hemm proċeduri li jkopru l-każijiet fejn oġġetti akkompanjati minn liċenzja FLEGT ma ġewx aċċettati? Ġew stabbiliti proċeduri biex isir rapport fuq kwalunkwe kontradizzjoni fil-liċenzji u biex jiġu ttrattati reati?

Ġiet ippubblikata l-informazzjoni dwar il-multi fil-każijiet diversi ta' reati?

—————

ANNEX VII

SKEDA TAL-IMPLIMENTAZZJONI

Din l-iskeda tindika fażijiet ewlenin fit-triq lejn l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Shubija Volontarja (VPA). L-iżvilupp ta' sistemi, aktar żvilupp tal-qafas legali, il-bini tal-kapaċitajiet u miżuri oħra ta' sostenn meħtieġa sabiex tiġi stabbilita sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità nazzjonali effettiva u li tiffunzjona bis-siġħ ser jibdew ladarba l-VPA ikun ġie miftiehem u inizjalat. Madankollu, ir-ratifika tal-VPA tista' tiehu xi fit taż-żmien u l-istruttura formali tal-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JIC) u l-obbligi tar-rapportagġ u l-monitoraġġ konsegwenti mhumiex ser jiġu stabbiliti hlief jekk il-VPA ikun ġie ratifikat miż-żewġ Partijiet u jidhol fis-seħħ, kif deskritt fl-Artikolu 31 ta' dan il-Ftehim. Sadanittant ser jinholq mekkanizmu għad-djalogu (Artikolu 19). Kif jintwera fl-iskeda indikattiva, l-attivitajiet ipplanati għall-2011 ser jibdew ladarba l-VPA jiġi inizjalat.

Riżultati ewlenin	Fażijiet ewlenin (Attivitajiet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Fażi Preparatorja			Fażi Operazzjonali			
Strutturi ta' implimentazzjoni tal-VPA stabbiliti	Struttura ta' djalogu interim Unjoni-Liberja dwar il-VPA (qabel il-JIC) stabbilit	X						
	Kumitat interim tal-parti interessata stabbilit (eż. Kumitat tat-Tmexxija għan-negożjati tal-VPA)	X						
	JIC stabbilit		X					
	Ir-rapportaġġ tal-JIC stabbilit		X					
	Rapporti annwali prodotti		X	X	X	X	X	X
	Proċeduri tal-JIC stabbiliti		X					
Strutturi ta' implimentazzjoni nazzjonali:	Mekkaniżmu(i) ta' koordinazzjoni bejn id-dipartimenti stabbilit(i)		X					
	Kumitat nazzjonali tal-partijiet interessati għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-VPA stabbilit		X					
	Dipartiment tal-Liċenzji tal-Liberja (LLD) mghammar, mghammar bil-persunal u operazzjonali			X				
Il-kapaċità mtejba	Pjan komprensiv fuq ħames snin ta' taħriġ u investiment	X						
	Implimentazzjoni ta' pjan ta' investiment għall-infurzar tal-kapaċitajiet			X	X	X	X	X
	It-taħriġ għas-settur kummerċjali privat		X	X	X			
	Għajjnuna lil operaturi tas-serrieq bil-katina fuq skala żgħira		X	X	X	X	X	
	Għajjnuna mis-soċjetà ċivili sabiex tiġi infurzata l-kapaċità ta' komunitajiet	X	X	X	X	X	X	
Mekkaniżmu finanzjarju stabbilit u riżorsi żgurati għall-implimentazzjoni effettiva tal-VPA	Mekkaniżmu stabbilit sabiex jiġi koordinat u mwassal is-sostenn tad-donatur estern u dak nazzjonali għall-implimentazzjoni tal-VPA	X	X					
	L-iżvilupp tal-pjan tal-implimentazzjoni fuq perijodu taż-żmien qasir u twil li jimmira lejn is-sorsi potenzjali ta' sostenn għall-azzjoni tal-VPA	X	X					
	Is-sostenn żgurat		X	X				
	Finanzjament nazzjonali sostenibbli fuq perijodu taż-żmien fit-tul żgurat għall-operat tal-LAS						X	X

Riżultati ewlenin	Fażijiet ewlenin (Attivitajiet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Fażi Preparatorja			Fażi Operazzjonali			
Is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità: il-verifika tal-legalità stabbilita	Is-sistemi żviluppati							
	Is-COCS riveduta sabiex tinkorpora r-reqwiżiti tal-VPA		X	X				
	Il-proċeduri tal-verifika tal-legalità li jinkorporaw reqwiżiti regolatorji ġodda żviluppati		X	X				
	Is-sistemi ta' ġestjoni tad-dejta żviluppati sabiex jiġu inkorporati r-reqwiżiti tal-VPA		X	X				
	Il-proċeduri u l-gwida ddettaljata żviluppata għal zkuk abbandunati u injam ikkonfiskati		X	X				
	Il-proċeduri u l-gwida ddettaljata għall-injam importat		X	X				
	Is-suq domestiku u s-settur informali integrati fl-LAS					X		
	Il-prodotti minn sorsi agrikoli integrati fl-LAS (injam tal-gomma u injam iehor tal-pjantazzjoni)			X				
	Istituzzjonijiet imsaħħa							
	Fornitur tas-servizz estern (ESP) imqabbad		X					
	Korp tal-gvern stabbilit sabiex jissorvelja l-kuntratt tas-servizz	X						
	L-infurzar tal-ESP u l-operat tal-LVD (inkluż il-hidma mal-persunal tal-FDA issekondat għall-ESP)		X	X	X	X	X	
	Il-bini tal-kapaċità tal-ESP ta' aġenziji differenti tal-gvern għall-verifika tal-legalità kif preskritt fil-proċeduri ddettaljati			X	X			
It-trasferiment tal-funzjonijiet tal-verifika lil-LVD fl-FDA (it-trasferiment ddettaljat fi stadji ewlenin għandu jiġi integrat fil-kuntratt)						X	X	
Is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità: il-liċenzjar stabbilit	Proċeduri tal-liċenzjar żviluppati mil-LLD		X					
	Permessi tal-esportazzjoni imwaqqfa b'mod gradwali u l-applikazzjoni tas-sistema l-ġdida tal-liċenzjar mil-LLD			X				
	Il-liċenzji FLEGT għal esportazzjonijiet lejn l-Unjoni u swieq oħra				X	X	X	X
	Mekkanizmi għall-komunikazzjoni ma' awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni stabbiliti			X				

Riżultati ewlenin	Fażijiet ewlenin (Attivitajiet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Fażi Preparatorja			Fażi Operazzjonali			
Is-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità: awditjar indipendenti stabbilit	Awditur indipendenti mqabba		X					
	Il-proċeduri tal-operat żviluppatti u miftiehma mal-JIC			X				
	L-awditi indipendenti inizjati u r-rapporti ppubblikati			X	X	X	X	X
Il-liċenzji FLEGT aċċettati fl-Unjoni	Evalwazzjoni esterna tal-funzjonament tal-LAS u proċeduri tal-Unjoni; aġġustamenti magħmula jekk ikun meħtieġ (ara Anness VI)			X				
	JIC jikkonferma d-data meta l-Unjoni tibda taċċetta liċenzji FLEGT			X				
	LAS operazzjonali u l-Unjoni taċċetta l-liċenzji				X			
Monitoraġġ tas-socjetà ċivili stabbilit	Il-bini tal-kapaċitajiet għas-socjetà ċivili (CS) sabiex jitmexxa l-monitoraġġ		X	X				
	Il-monitoraġġ tas-CS imfassal fid-dettall		X					
	Il-monitoraġġ tas-CS stabbilit			X	X	X	X	X
L-infurzar tal-liġi u l-qafas regolatorju mtejjeb	Ir-regolamenti komunitarji tal-foresti adottati		X					
	Id-definizzjoni tal-legalità (LD) aġġornata			X				
	Ir-regolamenti tas-serrieq bil-katina adottati		X					
	LD aġġornat			X				
	Ir-regolamenti fuq iz-zkuk abbandunati f'żoni tal-konċessjoni adottati			X				
	Ir-regolamenti fuq l-Injam fi tranzitu adottati			X				
	Il-proċeduri u l-gwida ddettaljata għall-Injam fi tranzitu adottati		X	X				
	Ir-regolamenti fuq l-importazzjonijiet tal-injam adottati			X				
	Ir-Regolamenti għall-injam ikkonfiskat adottati			X				
	L-irfinar tal-proċeduri għall-ftehimiet soċjali u dispozizzjonijiet soċjali u ambjentali oħra fis-seħh		X	X				
	Emendi lil-LD			X				X
	Reviżjoni tar-regolamenti fil-qafas tal-LD, abbażi ta' esperjenza Prattika ta' implementazzjoni tal-LAS							X
Il-kapaċità tal-infurzar tal-liġi msahha			X	X	X			

Riżultati ewlenin	Fażijiet ewlenin (Attivitajiet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Fażi Preparatorja			Fażi Operazzjonali			
Ir-regolament u l-monitoraġġ tas-suq domestiku stabbilit	Il-proċeduri għall-verifika legali għas-suq domestiku stabbiliti fl-LAS (integrazzjoni għall-verifika tal-legalità u fis-COCS)			X	X			
	L-istabbiliment ta' sistema tal-ġbir ta' informazzjoni				X			
	Il-valutazzjoni ta' kontribuzzjoni mis-settur informali lill-ekonomija nazzjonali (lokali) (monitoraġġ regolari ser jiġi stabbilit sussegwentement)						X	
	It-taħriġ ta' operaturi tas-serrieq bil-katina sabiex jaħdmu skont ir-regolamenti u proċeduri godda			X	X	X	X	X
Il-monitoraġġ tal-impatt tal-VPA	L-organizzazzjoni(jiet) tal-monitoraġġ għall-istudji bażi mqabbdha		X					
	Il-qafas tal-monitoraġġ miftiehem mill-JIC		X					
	Il-monitoraġġ tar-rutina, bir-rapportaġġ lill-JIC			X	X	X	X	X
Il-komunikazzjoni	Pjan ta' komunikazzjoni għall-holqien ta' kuxjenza pubblika bil-kostijiet ikkalkolati mhejji (P) u implimentat (I)		P	I	I	I	I	I
	Wirjiet ta' kummerċ ma' msieħba tal-kummerċ sabiex jiġu promossi l-benefiċċji tal-injam bil-liċenzja FLEGT			X		X		X
	Siti ta' informazzjoni pubbliċi u l-kapaċità stabbilita (ara l-Anness IX)	X	X	X				
	Linji gwida għall-iżvilupp ta' ftehimiet soċjali	X	X				X	
	Il-gwida mmirata għall-konformità mal-LAS għal partijiet interessati differenti		X	X	X	X		
	Il-monitoraġġ tal-VPA u r-rapporti tal-JIC ippubblikati		X	X	X	X	X	X

ANNEX VIII

MIŻURI TA' SOSTENN

1. SFOND

Is-settur tal-forestrija fil-Liberja huwa fi proċess ta' rkupru u żvilupp mill-ġdid wara t-tnehhija tas-sanzjonijiet tan-NU kontra l-qtugħ tas-siġar fl-2006. Il-qafas leġislativ ġdid huwa stabbilit u ż-żoni tal-foresti ġew identifikati għall-konservazzjoni u għal operazzjonijiet kummerċjali u komunitarji tal-foresti. Qed jiġu żviluppati regolamenti ġodda sabiex jiġi rregolat is-settur informali, magħruf bhala "il-qtugħ tas-siġar bis-serrieq bil-katina", li jforni prinċipalment lis-suq domestiku.

Analizi tal-kapaċità tas-servizzi tal-gvern, l-operaturi fis-settur privat u s-socjetà civili sabiex jitwettqu funzjonijiet preskritti fl-oqsfa legali u politiċi l-ġodda, imwettqa f'Diċembru 2010 bi thejjiġa għall-Ftehim ta' Shubija Volontarja (VPA), tenfasizza lakuna kbira bejn il-funzjonijiet intenzjonati u l-kapaċità attwali. L-operat effettiv tas-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità (LAS) deskritt f'dan il-Ftehim ser jehtieġ kapaċità msahha għal funzjonijiet regolatorji ewlenin flimkien mat-titjib fis-sistemi deskritti fl-Anness II.

Il-Liberja ser tieħu firxa ta' miżuri ta' sostenn, kif indikat fl-Artikolu 15(1) ta' dan il-Ftehim, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri tal-Unjoni, il-Kummissjoni Ewropea u msiehba oħra ta' żvilupp sabiex dan il-Ftehim jiġi implimentat b'mod effettiv. Dawn jinkludu miżuri sabiex:

- (a) jiġu stabbiliti miżuri ta' implimentazzjoni sabiex tiġi żgurata koordinazzjoni effettiva;
- (b) l-infurzar tal-kapaċità ta' partijiet interessati ewlenin;
- (c) tiġi stabbilita s-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità;
- (d) jissahħah il-qafas legali u regolatorju;
- (e) jiġi mmonitorjat il-kummerċ domestiku fl-injam u l-importanza tiegħu għall-ekonomija nazzjonali;
- (f) jiġi mmonitorjat l-impatt tal-VPA, inkluż fuq komunitajiet u operaturi tas-settur privat;
- (g) tiġi mmonitorjata l-implimentazzjoni tal-VPA;
- (h) ikun hemm komunikazzjoni mal-partijiet interessati nazzjonali u internazzjonali;
- (i) jiġi aġġornat il-qafas strateġiku għas-settur tal-foresti.

Miżuri ta' sostenn possibbli jiġu deskritti hawn taħt. Dawn ser jiġu żviluppati aktar fi pjanijiet ta' azzjoni ddettaljati, inkluż skedi ta' investment, fi stadju bikri tal-implimentazzjoni tal-VPA.

2. STRUTTURI TA' IMPLIMENTAZZJONI

Ser jiġu stabbiliti strutturi istituzzjonali sabiex jiġi permess l-operat bla xkiel u l-koordinazzjoni bejn korpi tal-gvern u mhux tal-gvern involuti fl-implimentazzjoni tal-VPA. B'mod partikolari, bl-użu ta' strutturi eżistenti ser jinholqu żewġ dipartimenti ġodda fi hdan l-Awtorità tal-Iżvilupp tal-Forestrija (FDA), id-Dipartiment Liberjan tal-Verifika (LVD) u d-Dipartiment tal-Liċenzji tal-Liberja (LLD). Mekkaniżmu għall-koordinazzjoni bejn l-aġenziji tal-gvern u ż-żieda fil-kapaċità fid-dipartimenti eżistenti sabiex jiehdu hsieb funzjonijiet ġodda ser ikun prijorità wahda għall-ewwel sena. B'mod partikolari, struttura li timmanigġja l-kuntratt estern tas-sistema tal-verifika/il-katina tal-kustodja (COCS) ser tiġi stabbilita fl-ewwel sena tal-implimentazzjoni. Bi thejjiġa għall-implimentazzjoni, is-sostenn tekniku sabiex tiġi ppjanata u infurzata l-kapaċità meħtieġa ser ikun prijorità (eż. deskrizzjonijiet tal-impjegji tal-persunal, ir-reklutaġġ, l-impenn ta' esperti u komunikazzjonijiet bejn l-aġenziji bejn l-FDA u aġenziji oħra eż. l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent u l-Ministeri tal-Kummerċ u l-Industrija, ix-Xogħol, l-Agrikoltura u l-Finanzi (l-Uffiċċju tal-Konċessjonijiet u l-Uffiċċju tad-Dwana)).

3. BINI TAL-KAPAĊITÀ

Il-bini tal-kapaċità ser ikun meħtieġ għall-partijiet kollha involuti fl-implimentazzjoni tal-VPA. L-ippjanar għal dan għandu jkoll is-sostenn tas-settur attwali u ppjanat, kif indikat fl-Artikolu 15 ta' dan il-Ftehim. Il-bini tal-kapaċità jhaddan: (a) taħriġ tekniku għal aġenziji tal-gvern, b'mod partikolari l-FDA, l-Aġenzija tal-Protezzjoni tal-Ambjent u d-Dwana; (b) it-taħriġ għall-persunal tal-FDA li qed jaħdem mal-fornitur tas-servizz estern; (c) it-taħriġ għal gruppi tas-soċjetà ċivili sabiex ikunu jistgħu jimmonitorjaw l-operazzjonijiet tal-LAS u jgħinu lil komunitajiet sabiex jippar-tecipaw f'azzjoni relatata mal-forestrija; (d) għajnuna għal gruppi ta' dawk li jaqtgħu is-siġar bis-serrieq bil-katina fil-hiliet ta' formazzjoni kooperattiva u tekniċi; (e) it-taħriġ fil-ġestjoni tal-informazzjoni għal-LAS u l-kapaċità ta' rutina li tiġi analizzata u ppubblikata l-informazzjoni fis-settur; u (f) l-kapaċità miżjuda permezz tat-teknoloġija, inkluża l-provvista ta' tagħmir adegwat, is-softwer u t-tagħmir ta' komunikazzjoni.

Sabiex jiġi għwida il-kompitu sinifikanti tal-infurzar tal-kapaċità u bl-użu tal-analiżi fuq il-lakuna tal-kapaċità mwettqa f'Diċembru 2010, il-Liberja ser tiżviluppa pjan ta' taħriġ komprensiv u kkalkolat fuq hames snin, li jirrifletti inizjattivi attwali jew ippjanati, jiddifferenzja bejn taħriġ fuq il-post mill-fornitur tas-servizz tal-verifika/is-COCS u taħriġ iehor meħtieġ u li jidentifika taħriġ li jista' jiġi kopert minn inizjattivi eżistenti u għal liema huwa meħtieġ taħriġ addizzjonali mfassal apposta għar-rekwiżiti tal-VPA.

Barra minn hekk, il-Liberja ser tiżviluppa pjan ta' investment ta' hames snin, li jidentifika t-tagħmir meħtieġ u l-ispejjeż tal-operat tiegħu, il-konstruzzjoni jew l-arranġament mill-gdid u l-manutenzjoni tal-faċilità, investimenti li ser jiġu akkwistati mill-fornitur tas-servizz għat-tranzizzjoni eventwali, dawk akkwistati taht inizjattivi ffinanzjati eżistenti u dawk li jkunu jeħtieġu finanzjament addizzjonali. Kif indikat fl-Artikolu 15 ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet ser jaħdmu flimkien skont arranġamenti eżistenti sabiex jiżguraw ir-riżorsi meħtieġa għal dan il-bini tal-kapaċità.

4. MEKKANIŻMI TA' FINANZJAMENT

Bagħis dettaljati għall-miżuri kollha deskritti f'dan l-Anness jeħtieġ li jiġu żviluppati u l-finanzjament irrangat. Dan tal-aħħar ser jinkludi d-determinazzjoni tal-kontribuzzjoni li l-Liberja tista' ttipprovi mir-riżorsi tagħha stess, l-istabbiliment ta' dak li ser ikun meħtieġ minn donaturi u l-identifikazzjoni u l-impenn ta' donaturi potenzjali. Il-miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

- (a) l-istabbiliment ta' mekkaniżmu ta' twassil finanzjarju;
- (b) l-iżvilupp ta' baġit komprensiv fuq perijodu taż-żmien fil-qosor u fit-tul u proposti dettaljati u sorsi għall-finanzjament tal-implimentazzjoni tal-VPA;
- (c) l-identifikazzjoni ta' sostenn mir-riżorsi tal-Liberja u s-sostenn meħtieġ mill-Unjoni u msieħba oħra ta' żvilupp, inkluża l-koordinazzjoni ta' sostenn tad-donatur eżistenti fejn rilevanti;
- (d) il-ġbir ta' fondi.

5. STABBILIMENT TAL-LAS

L-LAS ser jibni fuq sistemi u strutturi eżistenti li diġà qed joperaw fil-Liberja. Is-sostenn huwa meħtieġ sabiex jittejjbu sistemi sabiex tiġi żgurata l-verifika tal-konformità mad-definizzjoni tal-legalità msemmija fl-Anness II, permezz tal-proċeduri deskritti f'dak l-Anness. Il-miżuri ta' sostenn ser jiffokaw fuq azzjoni meħtieġa sabiex tiġi stabbilita l-kapaċità funzjonali fuq numru ta' aġenziji differenti tal-gvern u mal-introduzzjoni ta' awditjar indipendenti. Dawn jinvolvu l-istabbiliment tal-funzjoni tal-verifika tal-legalità, is-sistema tal-liċenzji FLEGT u l-funzjoni tal-awditjar indipendenti u t-titjib tas-COCS eżistenti sabiex jiġu sodisfatti rekwiżiti tal-LAS.

5.1. Stabbiliment tas-sistema tal-verifika tal-legalità

Il-Liberja ser tqabbad fornitur tas-servizz estern sabiex tibni, topera, u tittrasferixxi l-verifika tal-legalità u s-COCS fuq perijodu ta' hames snin. Parti ċentrali tal-kompitu tkun l-infurzar tal-kapaċità ta' aġenziji tal-gvern sabiex iwettqu l-funzjonijiet meħtieġa. Il-fornitur tas-servizz estern ser jaħdem direttament mal-persunal tal-FDA issekondat fis-servizz tagħhom li, maż-żmien, ser isir l-LVD. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

- (a) l-impenn ta' rappreżentant kwalifikat tal-klijent sabiex jgħin bit-tfassil ta' speċifikazzjonijiet dettaljati u dokumenti ta' kuntratti għall-fornitur tas-servizz u bi proċeduri ta' selezzjoni;

- (b) l-irrikliamar għar-riċezzjoni, is-selezzjoni u l-evalwazzjoni ta' proposti għall-fornitur tas-servizz;
- (c) in-negozjar ta' kuntratt mal-fornitur tas-servizz fuq bażi ta' ibni-opera-ittrasferixxi;
- (d) it-trasferiment tal-persunal rilevanti tal-FDA għall-fornitur tas-servizz;
- (e) l-istabbiliment ta' struttura ta' superviżjoni sabiex jiġi monitorjat il-fornitur tas-servizz;
- (f) il-bini u l-operat tal-LAS deskritt fl-Anness II ta' dan il-Ftehim;
- (g) l-integrazzjoni tal-proċessi tal-istabbiliment u l-produzzjoni tal-laqx tal-injam tal-gomma fis-COCS;
- (h) l-integrazzjoni ta' injam importat u injam ikkonfiskat fis-COCS;
- (i) l-estensjoni tal-LAS sabiex tinkludi l-injam prodott għas-suq domestiku;
- (j) it-trasferiment ta' sistemi operati mill-fornitur tas-servizz lill-FDA.

5.2. Stabbiliment tad-Dipartiment tal-Liċenzi tal-Liberja

L-FDA ser tistabbilixxi Dipartiment tal-Liċenzji li jkun responsabbli għall-ghoti tal-liċenzji FLEGT għall-esportazzjonijiet kollha. Din ser tiżviluppa l-proċeduri ddettaljati għall-liċenzji FLEGT u tiżgura l-koerenza ma' proċeduri ta' esportazzjoni, billi jitwaqqaf gradwalment is-sistema attwali tal-permessi tal-esportazzjonijiet kif issir operattiva s-sistema tal-liċenzji FLEGT. Għal dan il-ghan, miżuri ewlenin jistghu jinkludu:

- (a) b'għajjnuna esperta kif xieraq, l-iżvilupp ta' rutini addizzjonali sabiex tiġi aġġustata s-sistema attwali tal-permess ta' esportazzjoni għall-liċenzji FLEGT;
- (b) l-istabbiliment tad-Dipartiment fi hdan l-FDA;
- (c) ir-reklutaġġ tal-persunal u konsulent tekniku;
- (d) l-abbozzar ta' regolamenti dwar il-liċenzjar tal-esportazzjoni;
- (e) it-tnehhija gradwali ta' permessi ta' esportazzjoni;
- (f) il-hruġ ta' liċenzji FLEGT;
- (g) l-istabbiliment ta' mekkaniżmi għall-komunikazzjoni ma' awtoritajiet kompetenti tal-UE.

5.3. Stabbiliment ta' mekkaniżmu ta' Awditjar Indipendenti

Kif indikat fl-Anness V, il-Liberja ser tqabba awditur indipendenti (IA) sabiex jiżgura l-operat bla xkiel tal-LAS u sabiex jagħti kredibbiltà lis-sistemi, b'mod partikolar għas-swieq internazzjonali. Il-Liberja ser tqabba l-IA f'konsultazzjoni mal-Unjoni wara l-proċeduri tal-akkwist tal-Liberja u wara l-gwida stabbilita fl-Anness V. Għal dan il-ghan, azzjonijiet ewlenin jistghu jinkludu:

- (a) ir-reklamar għal IA u s-selezzjoni tiegħu u n-negozjar miegħu;
- (b) l-iżvilupp ta' proċeduri dettaljati għall-Awditjar Indipendenti biex jiġu maqbula mal-Kumitat Kongunti tal-Implementazzjoni (IIC);

(c) il-bidu ta' awditjar indipendenti;

(d) l-istabbiliment tal-kapaċità għar-reviżjoni u r-rapportaġġ.

5.4. Reviżjoni esterna tal-LAS operattiv

Kif indikat fl-Anness VI, l-LAS ser tkun soġġetta għal evalwazzjoni teknika indipendenti qabel ma s-sistema tal-liċenzjar issir operattiva għal kollox u qabel ma l-awtoritajiet tal-Unjoni jaċċettaw liċenzji FLEGT. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

(a) it-tmexxija ta' evalwazzjoni indipendenti tal-LAS, ir-reviżjoni ta' riżultati u l-aġġustament ta' sistemi jekk ikun meħtieġ;

(b) l-infurmar tal-JIC bir-riżultati tal-evalwazzjoni u l-qbil dwar data meta l-iskema tal-liċenzjar "tibda taħdem" u l-awtoritajiet tal-Unjoni ser ikunu meħtieġa li jivverifikaw liċenzji FLEGT qabel id-dhul fis-suq tal-Unjoni.

6. TISHIH TAL-INFURZAR TAL-LIĠI U L-QAFAS REGOLATORJU

B'mod parallel għall-implimentazzjoni tal-LAS, il-Liberja se teżamina l-effiċjenza tas-sistema tal-infurzar u regolatorja u l-koerenza tal-qafas legali applikabbli għas-settur tal-forestrija u tintroduċi titjib fejn ikun meħtieġ. L-iżvilupp tad-definizzjoni tal-legalità u l-konsultazzjonijiet u l-ittestjar fuq il-post li sehhew matul l-iżvilupp tagħha żvelaw xi oqsma tar-regolamenti li jeħtieġu aktar emendi sabiex tiġi provduta gwida ċara għall-operaturi ekonomiċi. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

(a) il-provvediment ta' revizzjoni regolatorja wara hames snin ta' implimentazzjoni tal-LAS li tippermetti żmien sabiex jiġi identifikat thassib prattiku fl-applikazzjoni u l-verifika tal-konformità legali;

(b) it-titjib tal-oqsma li ġejjin tal-qafas legali; il-linji gwida għan-negozjar ta' Ftehimiet Soċjali; ir-regolamenti komunitarji tal-forestrija; il-proċeduri għall-ġestjoni taz-zkuk abbandunati; il-proċeduri għall-ġestjoni tal-injam ikkonfiskat minhabba fil-ksur tal-liġi; il-linji gwida dwar kif skemi indipendenti ta' ċertifikazzjoni ser jiġu integrati fl-LAS; il-proċeduri sabiex tiġi prodotta l-lista ta' esklużjoni; il-proċeduri sabiex jiġi ntraċċat l-injam permezz ta' faċilitajiet tal-ipproċessar; ir-regolamenti dwar l-aċċess tal-parti terza u l-użu tar-riżorsi f'żona tal-konċessjoni; ir-regolament tal-qtugħ tas-siġar bis-serrieq bil-katina; ir-regolamenti għall-importazzjoni tal-injam u l-injam fi tranzitu; it-titjib tal-proċessi tal-EIA u l-ġestjoni ambjentali fi hdan iż-żoni tal-kuntratt tal-injam;

(c) it-tishih tar-regolamenti dwar is-sikurezza u l-benesseri ta' haddiema involuti fl-industrija tal-qtugħ tas-siġar;

(d) kwalunkwe aġġustament mill-ġdid meħtieġ tat-tabella tal-verifika tal-legalità deskritta fl-Anness II bħala riżultat tal-bdil fil-liġijiet u r-regolamenti.

7. MONITORAĠĠ TAS-SUQ TAL-INJAM DOMESTIKU

Is-suq domestiku għall-injam huwa importanti hafna għall-ekonomija nazzjonali, iżda ma jinftehimx tajjeb u fil-biċċa l-kbira tiegħu mhuwiex irregolat. Il-Liberja ser tadotta regolamenti ġodda, li jgħinuha taħdem ma' operaturi tas-serrieq bil-katina fuq skala żgħira. Il-produzzjoni għall-kummerċ domestiku ser tiġi integrata fl-LAS u ser jiġu adottati miżuri regolatorji sabiex tiġi żgurata regolamentazzjoni aħjar, kummerċ ġust u salvagwardji ambjentali f'dak li attwalment huwa settur informali li qed jopera barra mis-sistema regolatorja. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

(a) l-organizzazzjoni tas-suq tal-injam domestiku;

(b) it-titjib tal-qafas legali relatat mas-suq tal-injam domestiku;

(c) l-istabbiliment ta' sistema ta' informazzjoni;

(d) l-istabbiliment ta' sistema xierqa ta' traċċabbiltà għall-injam mibjugħ fis-suq domestiku;

(e) l-integrazzjoni tal-bejgħ tal-injam domestiku fl-LAS.

8. MONITORAĠĠ TAL-IMPATT TAL-IMPATTI TAL-VPA

Il-monitoraġġ tal-impatt soċjali, ambjentali u tas-suq tal-VPA, iġenerali u b'enfasi partikolari fuq komunitajiet dipendenti fuq il-foresti huwa mehtieg sabiex jiġi żgurat li l-VPA ikun qed iwassal l-għanijiet intenzjonati tiegħu. Għal dan il-għan, miżura ewlenija tista' tinkudi: it-tfassil ta' qafas ta' monitoraġġ, inkluż linji bażi u indikaturi miftiehma li jkopru elementi bħal: it-titjib fl-istrutturi ta' governanza; l-allokazzjoni tad-dritt tal-użu tal-foresti; il-ftehimiet soċjali u l-qsim tal-benefiċċji ma' komunitajiet affettwati; il-volumi ta' injam irregolat imqabbel mal-volumi li għadhom mhumiex irregolati; l-evidenza tal-infurzar tal-liġi; il-volumi ta' injam ikkonfiskat u xi jsir minnu; l-effiċjenza tal-qbida tad-dħul; l-effiċjenza tal-iżborż tad-dħul lil komunitajiet affettwati; is-swieq għall-injam tal-Liberja u l-impatt tal-VPA fuq il-kompetittività tiegħu. Il-JIC ser jistabbilixxi monitoraġġ effettiv kif indikat fl-Anness X għal dan il-Ftehim.

9. MONITORAĠĠ TAL-IMPLIMENTAZZJONI TAL-VPA

Il-JIC ser ikollu responsabbiltà ġenerali għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-VPA. Din ser tinkludi r-reviżjoni u l-azzjoni bi twegiba għar-rapporti tal-Awditjar Indipendenti, u revizjonijiet tal-monitoraġġ tal-impatt deskritt hawn fuq. Barra minn hekk, partijiet interessati ohra inkluż is-soċjetà ċivili, ser jimmonitorjaw l-implimentazzjoni tal-VPA u, b'hekk, jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni effettiva tal-LAS. Il-JIC ser jirċievi rapporti minn partijiet interessati u jiżgura li mekkanizmu effettiv tal-ilmenti huwa fis-sehħ għall-indirizzar tal-problemi identifikati. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

- (a) is-sostenn tal-kumitat nazzjonali ta' monitoraġġ ta' partijiet interessati multipli deskritt fl-Artikolu 16 ta' dan il-Ftehim billi jinżammu konsultazzjonijiet pubbliċi regolari miftuha dwar l-implimentazzjoni tal-VPA, fejn il-partijiet interessati jkunu jistgħu jagħtu taġrif informattiv;
- (b) il-monitoraġġ permezz tas-soċjetà ċivili, inkluż l-iżgurar li t-thassib fuq livell komunitarju jiġi artikolat u komunikat lil-LVD, LLD u IA, il-kumitat nazzjonali tal-partijiet interessati multipli u lill-JIC.

10. KOMUNIKAZZJONI

Il-komunikazzjoni ssostrni l-implimentazzjoni tal-VPA u hija essenzjali sabiex tirrimedja d-dehra negattiva tas-settur meta jitqies l-isfond storiku diffiċli tal-Liberja u l-industrija tal-injam tagħha. Il-VPA huwa opportunità li wiehed jahdem lejn it-trasparenza, ir-responsabbiltà u l-legalità. Il-valur tal-komunikazzjoni dwar l-isforzi tal-gvern fit-titjib tal-governanza fis-settur tal-foresti ma jistax jiġi enfasizzat biżżejjed. Il-VPA ser jaffettwa mhux biss l-amministrazzjoni, iżda anke gruppi ta' partijiet interessati differenti u l-pubbliku aktar wiesa' u għalhekk jirrikjedi strategija ta' komunikazzjoni komprensiva li ser tippovdi l-informazzjoni mehtieġa kollha dwar il-VPA, l-impatt u l-benefiċċji tiegħu, mhux biss f'termini ekonomiċi, iżda anke f'termini ambjentali u soċjali. Il-komunikazzjoni dwar l-azzjoni pjanata u l-kisbiet taht il-VPA ser timmira sabiex:

- (a) tinkoraġġixxi l-involvement u tiggarrantixxi l-koerenza ta' azzjonijiet minn diversi partijiet interessati;
- (b) tiżgura l-aċċess pubbliku għal informazzjoni sabiex jiġi faċilitat il-monitoraġġ;
- (c) tippromwovi d-dehra tal-injam Liberjan fis-suq internazzjonali;
- (d) tiżgura s-sostenn pubbliku għall-azzjoni mehuda mil-Liberja sabiex tippromwovi l-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi tal-foresti u l-ġestjoni tal-komunitajiet li jiddependu fuqha; u
- (e) tippromwovi l-benefiċċji ta' VPA fost il-partijiet interessati u l-pubbliku aktar wiesgħa.

Għal dan il-għan, il-Liberja ser issostni miżuri sabiex tiżgura l-komunikazzjoni effettiva tal-ambizzjoni u r-riżultati tal-VPA. Miżuri ewlenin jistgħu jinkludu:

- (a) it-thejija u l-implimentazzjoni ta' strategija ta' komunikazzjoni bil-għan li tinholq kuxjenza pubblika permezz ta' midja moderna u tradizzjonali sabiex il-pubbliku u l-kummerċ tal-injam jinżammu infurmati dwar l-implimentazzjoni tal-VPA u l-impatt u l-benefiċċji tiegħu;
- (b) l-identifikazzjoni ta' gruppi fil-mira xierqa u t-fassil ta' messaġġi speċifiċi stampati u elettronici dwar il-VPA għal kull udjenza fil-mira b'aġġornamenti regolari;

- (c) l-istabbiliment ta' pjattaforma tal-iskambju tal-informazzjoni għal tixrid konsistenti tal-informazzjoni lil imsieħba domestiċi u internazzjonali, inkluż il-konsiderazzjoni jekk għandhiex tiġi allokata fl-istruttura ġenerali tal-implimentazzjoni;
 - (d) l-organizzazzjoni tal-kummerċ turi l-involviment ta' imsieħba prospettivi fil-kummerċ sabiex jiġu promossi l-benefiċċji tal-injam bil-licenzja FLEGT;
 - (e) it-tqeghid ta' sistemi fis-seħh għall-awtoritajiet tal-gvern xierqa sabiex tiġi ppubblikata l-informazzjoni u sabiex iwieġbu għal talbiet għal informazzjoni taht l-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni, kif indikat fl-Anness IX.
-

ANNEX IX

INFORMAZZJONI PUBBLIKA U MIŻURI TA' TRASPARENZA

F'konformità max-xewqa tal-Gvern tal-Liberja li jadotta ġestjoni tar-riżorsi naturali trasparenti u responsabbli, kif muri permezz tal-implimentazzjoni skrupluża tal-Inizjattiva ta' Trasparenza tal-Industriji ta' Estrazzjoni (EITI), il-Partijiet jaqblu li l-pubblikazzjoni ta' informazzjoni u miżuri oħra ta' trasparenza hija essenzjali għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-Ftehim ta' Shubija Volontarja (VPA), kif indikat fl-Artikolu 21 ta' dan il-Ftehim. F'dan id-dawl, iż-żewġ Partijiet huma marbutin li jipubblikaw regolarment l-informazzjoni kollha ta' interess lill-partijiet interessati u informazzjoni sabiex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-VPA. Dan l-Anness jiddeskrivi l-informazzjoni li trid tiġi ppubblikata mill-Gvern tal-Liberja jew li tista' ssir disponibbli lill-pubbliku taħt l-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni mill-Gvern tal-Liberja.

1. KATEGORIJI TA' INFORMAZZJONI LI SER JIĠU PPUBBLIKATI BĦALA RUTINA

L-informazzjoni li ġejja deskritta hawn taħt ser issir disponibbli lill-pubbliku permezz ta' publikazzjoni regolari, kif deskritt fit-Taqsimiet 2.5 u 2.6 tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni 2010. L-informazzjoni tista' tiġi providuta permezz ta' diversi mezzi skont in-natura tal-informazzjoni u l-udjenza fil-mira, pereżempju:

- (a) websajts;
- (b) pjattaforma ta' implimentazzjoni ta' partijiet interessati multipli;
- (c) laqgħat pubbliċi;
- (d) konferenzi stampa;
- (e) radju u gazzetti nazzjonali;
- (f) fuljetti u revisti.

Kif indikat fl-Anness VIII, ser tiġi żviluppata strateġija ta' komunikazzjoni komprensiva sabiex jiġi sostnut it-tixrid ta' informazzjoni lill-partijiet interessati kollha permezz tal-mezzi l-aktar xierqa.

1.1. Informazzjoni relatata speċifikament mal-VPA

- (a) Il-VPA u l-Annessi kollha tiegħu.
- (b) Rapporti prodotti mill-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni (JIC), li jridu jinkludu l-informazzjoni li ġejja:
 - in-numru ta' liċenzji FLEGT maħruġa mil-Liberja,
 - in-numru ta' applikazzjonijiet irrifjutati għall-applikazzjonijiet tal-liċenzji FLEGT,
 - il-każijiet ta' nuqqas ta' konformità mal-proċess tal-liċenzji FLEGT fil-Liberja u miżuri meħuda sabiex jiġu indirizzati dawn il-każijiet,
 - il-kwantitajiet annwali tal-injam u prodotti tal-injam esportati lejn l-Unjoni,
 - in-numru ta' liċenzji FLEGT irċevuti mill-Unjoni,
 - il-kwantitajiet tal-injam u prodotti tal-injam importati fl-Unjoni taħt l-iskema tal-liċenzji FLEGT, mill-Istat Membru tal-Unjoni li fih tkun sehhet l-importazzjoni.
- (c) Rapporti prodotti mill-awditur indipendenti.
- (d) Proċeduri li jiggwidaw il-funzjonament tal-JIC.
- (e) Aide-memoires u rapporti oħra mill-JIC, inkluż il-monitoraġġ u; l-istudji tal-impatt kif indikat fl-Anness X.
- (f) Proċeduri u termini ta' referenza li jiggwidaw il-funzjonament tal-kumitat nazzjonali tal-partijiet interessati għall-monitoraġġ tal-VPA.

(g) Linji gwida għall-konformità tal-LAS li jiggwidaw partijiet interessati differenti.

(h) Linji gwida għal ftehimiet soċjali.

1.2. Informazzjoni dwar il-ġestjoni tas-settur tal-forestrija

(a) Informazzjoni dwar u dokumenti minn aġenziji tal-gvern li jeżerċitaw sorveljanza fuq is-settur tal-forestrija u li huma meħtieġa taħt l-arranġamenti ta' pubblikazzjoni deskritti fit-Taqsimiet 2.1-2.3 tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni 2010, sabiex din l-informazzjoni ssir disponibbli bħala rutina, inkluż:

- leġislazzjoni ta' abilitazzjoni tal-aġenzija tal-gvern jew l-awtorità,
- il-politika eżistenti, il-proċeduri u r-regoli tagħha,
- il-baġits tagħha,
- il-kontijiet finanzjarji tal-aġenzija jew l-awtorità,
- l-organigramma tagħha, inklużi linji ta' rapportaġġ,
- kuntratti rilevanti,
- il-proċedura għall-appell kontra deċiżjonijiet mill-awtorità jew l-uffiċjali tagħha,
- riżoluzzjonijiet tal-bord tad-diretturi,
- rapporti tal-awditjar,
- kummenti pubbliċi, rapporti, strategiji u manwali relatati mas-setturi tal-forestrija, skont it-Taqsima 18.15 tal-Liġi Nazżjonali tar-Riforma tal-Foresti.

(b) Il-proċeduri kollha ta' leġislazzjoni, regolamenti u ta' operat li jkunu ġew promulgati mill-Gvern tal-Liberja. Dan jinkludi l-aspetti kollha tal-qafas regolatorju li huma msemmija fid-definizzjoni tal-legalità Liberjana fl-Anness II.

1.3. Informazzjoni dwar l-allokazzjoni tar-riżorsi tal-foresti

(a) Liċenzji tal-foresti maħruġa, inklużi l-kuntratti tal-bejgħ tal-injam (TSC), il-kuntratti tal-ġestjoni tal-foresti (FMC), ftehimiet u permessi għall-operazzjonijiet u għall-ipproċessar tal-prodotti tal-injam, inkluż il-permess tal-użu tal-foresti (FUP) u l-permess tal-użu privat (PUP).

(b) Ftehimiet ta' kuntratti ta' konċessjoni agrikola li jappartjenu għall-prodotti elenkati fl-Anness I.

(c) Dokumenti relatati ma' proċedura tal-offerti kompetittiva: ir-rapport tal-bord tal-evalwazzjoni qabel il-kwalifikazzjoni.

(d) Il-kuntratti tal-konċessjoni mogħtija.

(e) Il-ftehimiet soċjali bejn komunitajiet tal-foresti u d-detenturi kollha tal-kuntratti jew il-permessi.

(f) Mapep ta' foresti komunalni u ż-żoni tagħhom.

(g) Il-lista u mapep tat-TSCs, PUPs, FUPs u FMCs mogħtija.

1.4. Informazzjoni dwar il-produzzjoni tar-riżorsi tal-foresti

(a) Volumi u valuri monetarji (kif determinat mil-listi tal-prezzijiet tal-FOB approvati) tar-riżorsi tal-foresti maħsuda, prodotti tal-foresti pproċessati u prodotti tal-foresti esportati, irrapportati bħala:

- produzzjoni annwali totali,
- skont l-ispeċijiet prodotti taħt kull liċenzja tar-riżorsi tal-foresti

(b) Volum annwali ta' injam u prodotti derivati importati fil-Liberja jew li jgħaddu mil-Liberja.

- 1.5. Informazzjoni dwar miżati u dhul mill-foresti
- (a) Skeda tal-miżati u t-taxxi kollha relatati mal-forestrija.
 - (b) prezzijiet FOB.
- 1.6. Informazzjoni dwar l-infurzar tal-liġi f'żoni tal-konċessjoni
- (a) Penali imposti u l-lista ta' dawk li fil-fatt hallsu u dawk li ma hallsux jew ma kkonformawx.
 - (b) Volum annwali tal-prodotti tal-injam mibjugha firkant pubbliku u l-valur monetarju tal-bejgħ.
2. INFORMAZZJONI DISPONIBBLI LILL-PUBBLIKU META TINTALAB TAHT L-ATT DWAR IL-LIBERTÀ TAL-INFORMAZZJONI
- Il-proċeduri għall-ghoti ta' aċċess għall-informazzjoni, ir-rekords, jew id-dokumenti taht dan l-Anness ser isegwu l-proċeduri deskritti fil-Kapitolu 3, Taqsimiet 3.1-3.14, tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni.
- 2.1. Informazzjoni dwar l-allokazzjoni tar-riżorsi tal-foresti
- (a) Dokumenti relatati mal-prekwalifikazzjoni li ser isiru disponibbli mat-talba wara li jitlestha l-proċess tal-prekwalifikazzjoni:
 - lista ta' kumpaniji prekwalifikati.
 - (b) Dokumenti relatati ma' proċeduri ta' offerti kompetittivi li ser ikunu disponibbli mat-talba wara li l-offerta rebbieha tkun giet magħżula u kull min issottometta offerta jkun gie notifikat:
 - dokumenti tal-offerti,
 - ir-rapport tal-bord tal-evalwazzjoni tal-offerta.
 - (c) Lista ta' persuni pprojbiti (jiġifieri persuni pprojbiti milli jzommu interessi f'kumpaniji tal-qtugħ tas-siġar kummerċjali minhabba li attwalment ghandhom kariga pubblika).
 - (d) Lista ta' persuni esklużi (jiġifieri persuni esklużi mill-industrija Liberjana tal-qtugħ tas-siġar minhabba fl-involvement fl-użu, il-ġestjoni jew il-ħsad ta' riżorsi tal-foresti waqt li jghinu jew huma kompliċi f'disturbi ċivili li jinvolvu l-użu tal-armi).
 - (e) Lista ta' persuni sospizi (jiġifieri persuni sospizi minhabba f'nuqqas ta' ħlas fir-rigward ta' obbligi finanzjarji relatati mal-użu tal-foresti).
 - (f) Id-dokumenti, ir-rekords u l-informazzjoni kollha relatata ma' pjanijiet ta' ġestjoni ta' negozju u tal-foresti;
 - (g) Il-lokalizzazzjoni u s-sjieda tal-art soġġetta għal-Liċenzja tar-Riżorsi tal-Foresti;
 - (h) L-ismijiet ta' detenturi tar-riżorsi tal-foresti u deskrizzjoni qasira taż-żoni koperti mid-detentur tal-liċenzja tar-riżorsi tal-foresti (id-daqs taż-żona u t-tip ta' riżorsi tal-foresti).
- 2.2. Informazzjoni dwar il-produzzjoni tar-riżorsi tal-foresti
- (a) Il-volum u l-lokalizzazzjoni tal-injam disponibbli għall-ħsad skont l-allokazzjoni ta' ħsad annwali għal kull konċessjoni;
 - (b) L-informazzjoni miżmuma fil-bażi tad-dejta Liberjana tal-LAS;
 - (c) Il-volum annwali tal-prodotti tal-injam ikkunsmat fis-suq domestiku skont it-tip ta' prodott u l-ispeċi.

2.3. Informazzjoni dwar l-ipproċessar

- (a) Lista ta' kumpaniji tal-ipproċessar irreġistrati u d-dettalji ta' kuntatt tagħhom.
- (b) Il-kapaċità tal-produzzjoni kull unità tal-ipproċessar mill-kumpanija.
- (c) Il-volum annwali taz-zkuk ipproċessati skont l-ispeċijiet u t-tip ta' prodott għal kull proċessur.

2.4. Informazzjoni dwar miżati u dhul mill-foresti

- (a) L-ammont ta' miżati u taxxi vvalutati fuq entitajiet tan-negozju fis-setturi tal-forestrija vvalutati mill-Ministeru tal-Finanzi u l-ammonti mhallsa għal kull detentur tal-kuntratt tar-riżorsi tal-foresti.
- (b) L-ammont tal-flus irċevut u żburżjat mill-Gvern lill-Fondi Komunitarji tal-Iżvilupp tal-Forestrija.
- (c) L-ammont ta' flus irċevut u żburżjat mill-Fond Fiducjarju Nazzjonali Komunitarju tal-Qsim tal-Benefiċċji.
- (d) L-ammont ta' flus irċevut u żburżjat mill-Fond Fiducjarju lill-Kumitati Komunitarji tal-Iżvilupp tal-Forestrija, bi tqassim skont il-proġett, id-data u l-komunità affettwata.
- (e) Ir-riżultati ta' ilmenti mill-pubbliku f'konnessjoni mal-Fond tal-Iżvilupp tal-Forestrija tal-Kontea u l-Fond Fiducjarju Nazzjonali tal-Kondiviżjoni tal-Benefiċċji jew kwalunkwe Kumitat Komunitarju tal-Iżvilupp tal-Forestrija.

2.5. Informazzjoni dwar l-infurzar tal-liġi f'żoni tal-konċessjoni

- (a) Akkużi ta' ksur, arresti, soluzzjonijiet u kundanni assocjati mal-operazzjonijiet taht il-liċenzja tar-riżorsi tal-foresti kif irrekordjati mill-FDA.
- (b) Fatturi għall-miżata tal-liċenza tar-riżorsi tal-foresti u informazzjoni dwar il-pagament.

3. PROCEDURA GĦAL AĊĊESS GĦALL-INFORMAZZJONI PUBBLIKA, REKORDS JEW DOKUMENTI

Dan l-Anness huwa f'konformità mal-Att dwar il-Libertà tal-Informazzjoni tal-Liberja li jaġġmilha mandatorja għal kull istituzzjoni pubblika u entità privata li tirċievi riżorsi pubbliċi u benefiċċji jew timpinja ruhha f'funzjoni pubblika li tiddekrivi kif il-pubbliku jista' jikseb aċċess għal biċċiet differenti ta' informazzjoni.

L-FDA u l-aġenziji pubbliċi l-oħra kollha żviluppaw, jew qed jiżviluppaw, proċeduri sabiex l-informazzjoni ssir disponibbli għall-pubbliku.

Sabiex dan l-Anness isir operabbli, il-proċeduri/linji gwida/jew istruzzjonijiet għat-tweġiba għal talbiet għall-informazzjoni jehtieg li jiġu żviluppati u approvati. Barra minn hekk, id-dispożizzjonijiet ta' rapportar u l-iżvelar pubbliku li japplikaw għal-LLD u l-LVD se jiġu żviluppati aktar matul l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

ANNEX X

FUNZJONIJIET TAL-KUMITAT KONGUNT TAL-IMPLIMENTAZZJONI

B'applikazzjoni tal-Artikolu 19 ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom jistabbilixxu struttura ta' monitoraġġ u ta' teħid ta' deċiżjonijiet denominata "Il-Kumitat Kongunt tal-Implimentazzjoni", (JIC). Il-JIC għandu jkun responsabbli għas-sorveljanza u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim. Il-JIC għandu jiffacilita d-djalogu u l-iskambji ta' informazzjoni dwar il-funzjonament tal-Ftehim. B'mod partikolari, il-JIC għandu:

(a) fir-rigward tal-ġestjoni ta' dan il-Ftehim:

1. jippubblika rapport annwali dwar l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim skont l-Anness IX;
2. wara l-evalwazzjoni tal-funzjonament tas-sistema tal-assigurazzjoni tal-legalità u abbażi tal-kriterji ta' valutazzjoni deskritti fl-Anness VI, jirrakkomanda d-data li fiha l-iskema tal-liċenzji FLEGT ser tibda topera;
3. jirrevedi l-progress lejn il-kisb tal-għanijiet u l-azzjoni marbuta maż-żmien f'dan il-Ftehim u kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim;
4. jipproponi u/jew jieħu miżuri sabiex titjib il-prestazzjoni ta' dan il-Ftehim;
5. jemenda Annessi għall-Ftehim skont l-Artikolu 26 ta' dan il-Ftehim;
6. jindirizza kwistjonijiet ta' thassib imqajma minn waħda mill-Partijiet u jipprova jsolvi kwalunkwe kunflitt li jista' jinholoq matul l-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 ta' dan il-Ftehim;
7. jindirizza kwistjonijiet ta' thassib imqajma minn waħda mill-Partijiet u jipprova jsolvi kwalunkwe kunflitt li jista' jinholoq fil-każ ta' differenzi fl-opinjoni bejn il-Partijiet skont l-Artikolu 24 ta' dan il-Ftehim;
8. jippubblika rapporti u *Aide Memoire* sabiex il-ħidma tal-JIC tkun kemm jista' jkun trasparenti;

(b) fir-rigward tal-monitoraġġ u l-valutazzjoni ta' dan il-Ftehim:

1. jimmonitorja l-progress ġenerali fuq l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, inkluż il-funzjonament tal-LAS;
2. iwettaq b'mod regolari misjonijiet kongunti sabiex tiġi riveduta l-effettività ta' dan il-Ftehim u tal-impatt tiegħu, fuq il-bażi tal-informazzjoni disponibbli;
3. jimmonitorja u jirrapporta dwar is-sitwazzjoni tas-suq f'intervalli regolari, u jikkumissjona studji kif meħtieġ u jirrakkomanda l-azzjonijiet li jridu jittieħdu skont ir-rapporti ta' intelliġenza tas-suq;
4. jivvaluta l-impatt soċjali, ekonomiku u ambjentali ta' dan il-Ftehim, skont il-prattika tajba u l-kriterji rilevanti li jridu jiġu miftieħma mill-Partijiet u jindirizza problemi mqajma minn dawn ir-reviżjonijiet u l-valutazzjonijiet;
5. jidentifika diffikultajiet assocjati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim u jissuggerixxi miżuri addattati sabiex jiġu indirizzati;

(c) fir-rigward tal-awditjar indipendenti ta' dan il-Ftehim:

1. japprova l-manwal proċedurali tal-awditur indipendenti skont l-Anness V;
2. jirrevedi r-rapporti mahruġa mill-awditur indipendenti u kwalunkwe lment dwar l-operat tal-iskema tal-liċenzji FLEGT fuq it-territorju ta' waħda mill-Partijiet;
3. jirrevedi rapporti jew ilmenti relatati mal-ħidma tal-awditur indipendenti u jiftiehem dwar l-azzjoni xierqa li trid tittieħed;
4. jippubblika rapporti tal-awditur indipendenti, kif previst fl-Annessi V u IX;
5. jimmonitorja, fejn japplika, l-azzjoni meħuda sabiex jiġu indirizzati l-problemi identifikati mill-awditur indipendenti;

(d) fir-rigward tal-involviment tal-partijiet interessati fl-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' dan il-Ftehim:

1. jipprovdi rakkomandazzjonijiet dwar il-htigijiet tal-bini tal-kapaċità għall-implimentazzjoni b'suċċess ta' dan il-Ftehim, u jekk ikun applikabbli, dwar il-htieġa li jżiedu l-kapaċitajiet u l-partecipazzjoni tas-settur privat u s-socjeta' civili fil-monitoraġġ tal-konformità mal-liġijiet u r-regolamenti relatati mal-ġestjoni tal-foresti fil-Liberja;
 2. jjeħu l-miżuri xierqa sabiex jippromwovi l-partecipazzjoni ta' partijiet interessati kkonċernati fl-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim;
 3. jekk ikun meħtieġ, jistabbilixxi gruppi ta' hidma jew korpi sussidjarji ohra għall-oqsma tax-xogħol li jeħtieġu l-hila esperta speċifika jew perspettivi tal-partijiet interessati.
-